שייט קייקים ואבובים וטיולי ג'יפים
בפארק הירדן (צפון מורת הכנרת)
טל' 06-920622, 921078
פקס' 06-921104

יום ב', 8.8.1994, א' באלול תשנ"ד ■ שנה 52, גליון 15546 ■ 2.90 ש"ח

מרכז הנופש ארזה
מוצא עילית בשערי ירושלים
אגודה של מקום טובל בירק
חוויה ברה"ש ובסוכות
חדרים שמחים * כשר למהדרין
סוג חדרים - בסגנון קלאסי והבאוהאוס
בכל חדר שטוח מקור-אל-קור וטלוויזיה
כיתות לימוד * חדר אוכל ל-350 איש
הבטח מקומך בחגים
טל' 02-342291-2 - 177-022-0151

ראש הממשלה יצחק רבין ייפגש היום עם המלך חוסיין בעקבה

לפני כן יחנוך יחד עם נסיך הכתר הירדני חסן, את מעבר הגבול החדש בטאבה ◻ בטקס ישתתף גם וורן כריסטופר ◻ במסופים שייפתחו היום יוכלו לעבור תיירים ממדינה שלישית בלבד ◻ לאחר חנוכת המסוף, ימשיך רבין לארוחה בארמון המלך בעקבה

◻ פארילי שחר

ראש הממשלה יצחק רבין ונסיך הכתר הירדני חסן, יחנכו היום את פתיחתו של מעבר הגבול החופשי בין ישראל לירדן, על יד קיבוץ אילות.

המשך בעמוד 8

קצינים ירדנים נפגשו אתמול עם קציני צה"ל בלבביות, לאחר שהושלמו ההכנות לפתיחת מעבר הגבול בעקבה (צילום: נז קום. באדיבות "ידיעות אחרונות")

שמועות על ביקור חוסיין בישראל כבר בשבוע הבא

◻ פארילי שחר

הידיעה על הזמנתו של ראש הממשלה יצחק רבין לעקבה, ירדן, עוררה גל שמועות לגבי בואו הצפוי של חוסיין מלך ירדן לישראל.

על פי ההערכות שנשמעו אתמול, אמור המלך חוסיין להגיע לתל אביב או לירושלים בשבוע הבא. מקור אחר ידע לציין, שחוסיין מתעתד לבוא לירושלים כבר ביום שישי הקרוב. אחרים הפנו את תשומת הלב לעובדה, שכשנשיא המדינה עזר ויצמן הזמין את חוסיין לבוא בכל זמן שיבחר, המלך לא השיב ישירות.

כך או כך, בינתיים אין אישור לשמועות. אבל המלך, אנחנו כבר יודעים, יודע להפתיע כשהוא רוצה.

הנשיא ויצמן והמלך חוסיין חנכו את קו הטלפון הישיר

◻ עתי"ם

הנשיא עזר ויצמן וחוסיין מלך ירדן חנכו אתמול רשמית קשר טלפון ישיר בין שתי המדינות. בשיחה שניהלו השניים, ששודרה בגלי צה"ל, נשמעה השיחה כך:

ויצמן: הלו, האם אני יכול לדבר עם הוד מלכותו, בבקשה?

המלך חוסיין: מי מדבר?

וייצמן: עזר וייצמן.

המלך חוסיין: מדבר חוסיין, אדוני הנשיא.

המשך בעמוד 8

כריסטופר לאסד: על סוריה לצמצם פעילות חיזבאללה

במסר שהעביר בביקורו בדמשק, נאמר כי ללא מאמץ כזה, תתקשה ישראל להתקדם במו"מ ◻ ציין כי אסד רציני בכוונתו להמשיך בתהליך השלום

◻ פארילי שחר, סוכנויות הידיעות

מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר, העביר אתמול מסר לנשיא סוריה חאפז אסד, לפיו יקשה על ישראל להמשיך במו"מ לשלום עם סוריה, כל עוד היא אינה עושה דבר לצמצם את פעילות חיזבאללה בדרום לבנון.

כריסטופר נועד אתמול עם שר החוץ שמעון פרס, לקראת צאתו לדמשק. בראיונות לעיתונאים אמר פרס, כי הוא מתכוון להעלות את בעיית הטרור הבינלאומי כשייפגש עם אסד. כריסטופר אמר עוד, כי לדעתו, אסד רציני בדבר כוונתו להמשיך בתהליך השלום.

כריסטופר אשר נשאל יחד עם פרס לתגובתו על הודעת אסד בראיון לעיתון הגרמני "שפיגל", כי יעדיף לחתוך את ידו מאשר ללחוץ את ידו של רבין, אמר כי הוא התרשם שאסד מאוד מעריך את רבין וכי כנראה זה מבוסס על נסיון של שנים בשמירה ומילוי הסכמים.

שר החוץ שמעון פרס, אמר בתשובה כי "שפיגל" (נראה בגרמנית) משקף את מה שמתרחש כיום, אך לא את העתיד. באשר לאפשרות שאסד ישהה את התהליך מכיון שאינו רוצה להזדנב אחרי המלך חוסיין, אמר פרס כי אינו מוכן לעסוק בניסוחים בנושא זה, שהוא כה רציני.

במהלך פגישתם עלו גם טענותיו של עראפת לגבי הקשיים הכלכליים איתם מתמודדים אנשיו בבואם לבנות את האוטונומיה.

שמעון פרס הדגיש, כי בכוונת ישראל לעמוד בכל ההתחייבויות שנטלה על עצמה במסגרת הסכם עזה־יריחו תחילה.

בעניין זה אמר אתמול השר יוסי שריד, כי אין להעמיד את הפלסטינים במבחן בעקבות ההסכם בין ישראל לירדן: "ניטיב לעשות אם נגלה דווקא בימים אלה אמפתיה והתחשבות כלפי הפלסטינים וכלפי השותפים שלנו להסכמי אוסלו וקהיר, שחרף כל חסרונותיהם, אין לנו טובים מהם. גם לאחר שיצאנו מעזה ויריחו, אסור לנו לנהוג בשיטה של עזוב ושכח – עזבנו והשארנו הכל מאחורינו ויותר לא מעניין אותנו מה קורה שם. המצוקה בעזה ויריחו חריפה, ואם היא תימשך, האינטרס הישראלי ייפגע. הממשלה חייבת לעזור פוליטית לראשי הרשות הפלסטינית, ולא רק פוליטית, אלא גם הומניטרית. עלינו לשקול עזרה רפואית דחופה בתחום הכרייאות ובתחומים אחרים. דווקא כשמתקרבים לירדן, יש לקרב את הפלסטינים ולא לעורר בהם חשדנות כלפינו וכלפי כוונותינו".

ישראל מתמודדת עם המתיחות באיזור הצפון בשני אופנים, מדיני וצבאי – אומר שר החוץ שמעון פרס, בעקבות התפוצצות מטען בנבטיה. "האופן האחד הוא לנקוט באמצעים הצבאיים והמעשיים הדרושים, כדי שמקרים כאלה לא יקרו ולא יישנו,

המשך בעמוד 8

החקלאים יקבלו ללא מכרז קרקע שלא מיועדת למגורים

כך קבעה ועדת השרים לענייני קרקעות שקיבלה את עמדת השר צור ◻ כן סיכמה שהנושאים שנותרו במחלוקת יוכרעו ביום שלישי הבא בהשתתפות רה"מ

◻ יוסף גלילי, יאיר מידן

ועדת השרים לענייני קרקעות שדנה אמש בירושלים בנושא הקרקעות, קיבלה את עמדת שר החקלאות, והחליטה לאפשר לקיבוצים ולמושבים לקבל את הקרקע לפרויקטים המיועדים לתיירות, מסחר, תעשייה ושירותים ללא מכרז. במידה והיישוב לא יהיה מעוניין בפרויקט – יוצא מכרז.

חברי ועדת השרים עדיין חלוקים בדעתם בנוגע לסכום אותו ישלם היישוב למדינה תמורת הקרקע. שר האוצר דורש שסכום זה יעמוד על 65 אחוז מערך הקרקע העתידי, בעוד שר החקלאות דורש להסתפק ב־51 אחוז בלבד.

המשך בעמוד 8

תימן תאפשר ליהודים החיים בה לעלות לישראל

◻ סוכנויות הידיעות

צנעה. תימן תאפשר ליהודים החיים בה לעלות לישראל, לאחר שנים ארוכות בהן אסרה על יציאתם, בטענה כי הדבר פוגע באחדות הערבית – כך מסרו אתמול פקידים רשמיים בצנעה.

פקיד ממשל שהעדיף לשמור על אלמוניות, אמר לכתב סוכנות אסושיאייטד פרס, כי 19 יהודים מתימן יצאו כבר בדרכם לישראל לפני שבוע, וכי שתי קבוצות נוספות, של 15 ושל 12 עולים, עומדות לעזוב את תימן ביום שלישי, וכי הן ייצאו לישראל דרך קהיר או לונדון, אמר.

כן אמר הפקיד, כי הוא מצפה שאחרי קבוצות אלה יוכל מספר גדול יותר של יהודים לצאת לישראל. לדבריו, הוא מעריך כי מספר היהודים החיים עדיין בתימן מגיע לכ־5,000.

6
המשק מול הנשק
תוספת או קיצוץ – חילופי דברים חריפים בממשלה בין השר שוחט לרמטכ"ל

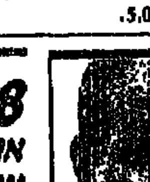

18
אופ"א: באר־שבע יוצאת לסלוניקי
הבלם שלמה אילוז: המטרה – להעביר ההכרעה אלינו

סיעת העבודה בהסתדרות [...] חירום בעקבות השעיית גת

פיני שומר: לא נוכל לעבור לסדר היום ◻ אורון: ההסתדרות מוציאה [...] אלף שקל בחודש עבור פנסיה תקציבית, וסכומים נוספים בנושאים [...]

◻ אבשלום קווה

סיעת העבודה בהסתדרות מתכנסת הבוקר לישיבת חירום, בעקבות החלטת יו"ר ההסתדרות חיים רמון להשעות מתפקידו את יו"ר האגף למינהל, כוח־אדם והדרכה, מאיר גת. השעיית גת נעשתה על רקע ההחלטה להעניק פנסיה תקציבית נכבדה לעורך־הדין גיורא עיני, וההתרחשויות שהיו לאחר מכן.

אחד מראשי סיעת העבודה, פיני שומר, אמר אמש כי העבודה לא תוכל לעבור לסדר היום ולא תשלים עם מהלך חד־צדדי כצעדו של רמון.

בכירים בהסתדרות העריכו אמש, כי לא צפוי משבר של ממש בין שתי הסיעות, ובסופו של דבר תתייצב מערכת היחסים בין "רם" לעבודה.

מקורו של הסכסוך הוא בהחלטת ועדת המינהל להעניק לגיורא עיני, ששימש במשך 17 שנה יו"ר סיעת העבודה בהסתדרות. עיני קיבל תנאי פרישה הדומים לאלה הניתנים לנבחרים בהסתדרות.

עם כניסתו לתפקיד המנכ"ל פנה חיים רמון לרשות השיפוט של ההסתדרות, בדרישה לבטל את ההחלטה. הוא הסתמך על הוראות מרכז ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, לא לבצע כל מהלך בתחום המינהלי עד לכניסת השלטון החדש לתפקידו. לטענת רמון משך גת בלי ידיעתו את העתירה לרשות השיפוט, ולכן הוחלט על העברתו לבירור הפרשה.

גזבר ההסתדרות חיים אורון מסר [...] במסגרת השינויים והבדיקות הנעשים [...] לבדוק את החוקה המעניקה פנסיה תקציבית [...] ההסתדרות. לדברי אורון, ההסתדרות מוציאה [...] אלף שקל עבור פנסיה תקציבית לנבחרים [...] בשנים האחרונות, "ועוד אי אלו סכומים [...] מאוד מביכים," כדבריו.

לפיכך יש צורך, לדעת אורון, בעיון מחודש בנושא, מה גם שהסכומים הם סכומי [...] חישובים שנעשו בוועד הפועל, יקבל [...] העולה על מיליון ו־600 אלף שקל, ובתוך [...] עוד כמה וכמה נבחרים.

מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, גרשון גלמן [...] בהנהגת ההסתדרות, אמר אמש כי [...] מעיבה על מערכת היחסים בין שתי הסיעות [...] מלבד תחומי הפנסיה יש שורה של נושאים [...] לא־פחות העומדים על סדר היום.

לדברי גלמן, אם נושא גת ועיני יביא [...] שתי הסיעות, מוטב שכל חברי העבודה [...] בתפקידים יפנו את כסאותיהם וילכו הביתה [...] טוען, כי המגמה להכניס חוזים אישיים [...] ואף כוח־אדם קבלני, היא חמורה ועקרונית [...] מאשר השעייתו בכיר זה או אחר.

התחזית

מעונן חלקית עד בהיר
ירושלים 17 עד 30, גולן 17 עד 29, הרי הגליל 18 עד 27, חיפה 20 עד 31, דגניה א' 22 עד 38, עפולה 20 עד 33, תל־אביב 22 עד 30, באר־שבע 20 עד 35, אילת 26 עד 40, סדום 28 עד 38

חברת קיבוץ מתה מסרטן ותרמה איבריה להשתלות

לב, לבלב, כליות, כבד ועצם מגופה של עוגניה רון (33) הושתלו בחולים במרכזים הרפואיים הדסה עין־כרם, בילינסון ותל־השומר ◻ גידול ממאיר במוחה של התורמת התגלה לפני 3 שבועות, והיא היתה אמורה לעבור ניתוח בעוד שבועיים

◻ רמי שני

מבצע השתלות איברים שהופנו מבית־החולים סורוקה בבאר־שבע לכמה בתי־חולים באיזור המרכז היה ביום שישי. האיברים נלקחו מגופה של עוגניה רון, תושבת קיבוץ בדרום הארץ ואם לשניים, שמתה בסוף השבוע שעבר בגיל 33.

האיברים שהושתלו הם לב, לבלב וכליה בבית־החולים "הדסה" עין־כרם בירושלים, כבד וכליה נוספת הועברו לבית־החולים בילינסון בפתח־תקווה, ולבית־החולים תל־השומר הועברה עצם.

אחיה של עוגניה רון סיפר בסוף השבוע, כי בני המשפחה לא הופתעו מכוונתה לתרום איברים, וכי זהו חלק מאישיותה. "היא אהבה אנשים," אמר האח, "הם היו חלק ממנה."

בבית־החולים בילינסון החל ניתוח להשתלת כבד בשעה 2 לפנות בוקר, ונמשך 11 שעות. החולה שבגופו הושתל הכבד הוא עולה חדש מרוסיה, בן 38 נשוי ואב לבת. הוא חלה בנגיף הפטיטיס מסוג סי (סוג של צהבת), ומצבו התדרדר במהירות. החולה הובא במצב של כמעט תרדמת מבית־החולים איכילוב בתל־אביב, שם היה מאושפז, למחלקת ההשתלות בבילינסון. למרות מצבו האנוש הוחלט לבצע בו את השתלת הכבד.

בבית־החולים הדסה עין־כרם הושתל הלב בגופו של אברהם סלמה (60) מנתניה, בניתוח שארך כשלוש שעות, ושהחל ביום שישי בחצות על־ידי צוות רופאים בראשותו של הד"ר עמי אל עמי. בשעות הבוקר הועבר החולה לחדר התאוששות לב, ונמסר כי מצבו יציב.

בגבר נוסף, אדל חאנג (59) מנצרת, הושתלו כליה ולבלב בניתוח שארך 14 שעות, ושהסתיים בשבת אחר הצהריים. בראש צוות המנתחים עמד הד"ר אחמד עיד.

באותה עת התקיים בהדסה עין־כרם ניתוח להשתלת ריאה, שהגיעה מתורם אחר, בגופו של גבר בן 58.

סוכנות עתי"ם מוסיפה: אמה של עוגניה רון, שתרמה את איבריה להשתלה לאחר מותה, אמרה אתמול: "זו החלטה קשה, אבל אני גאה עליה. האיברים של הבת שלי עוזרים לאנשים אחרים לחיות, אין תחושה טובה מזו." עוגניה מתה ביום שישי בשעה 11 בבוקר, שלושה שבועות לאחר שנודע לה כי היא סובלת מגידול ממאיר במוחה.

אבל כבד נפל בסוף השבוע על קיבוצה של עוגניה רון בדרום הארץ, עם היוודע דבר מותה. עוגניה היתה דמות דומיננטית בחיי הקיבוץ.

במזכירות החליטו להימנע מפרסום שם המשק, מחשש להתנכלות של גורמים חרדיים עקב החלטתה של עוגניה לתרום את איבריה להשתלות.

בעלה של עוגניה, ערן רון (33), סיפר כי הוא לא שיער שכאבי הראש שהציקו מדי פעם לעוגניה הם סימפטום לגידול מסוכן במוח. לפני כמה חודשים החליטה עוגניה לברוק את מקור כאבי הראש, שהחלו להטריד אותה לעתים תכופות. היא ערכה בדיקת סי־טי בבית־החולים סורוקה, ולפני שלושה שבועות הגיעו התוצאות.

לאחר התייעצות עם טובי המומחים בארץ, הוחלט במשק לפנות לרופא המצרי תושב גרמניה סמי מג'יד, מנתח בעל שם עולמי. גם כשהתברר שחברת הביטוח לא הכירה בצורך לבצע את הניתוח בגרמניה, החליטו חברי המשק פה־אחד לגייס את כל הסכומים שיידרשו לביצוע הטיפול הרפואי.

לאחר עיון בצילומים ובממצאים הרפואיים, החליט הרופא המצרי כי עוגניה יכולה לבוא לניתוח ב־20 באוגוסט, וכי עד אז לא צפוי שינוי במצבה.

עוגניה החלה להתארגן לנסיעה, ובסוף השבוע שעבר אף בילתה סופשבוע בתל־אביב עם בעלה וילדיה, מעין בילוי פרידה.

ואולם לאחר ששבו מבילוי סוף השבוע, שבו הכאבים ותקפו אותה. עוגניה אושפזה בבית־החולים סורוקה, ומצבה החל להידרדר במהירות, עד למותה ביום שישי. עוגניה היתה מצויידת בתעודה המתירה ליטול את איבריה לאחר מותה, לכל שימוש מדעי או רפואי.

הלווייתה של עוגניה רון תיערך היום אחר־הצהריים במשק הקיבוץ בדרום הארץ.

משפחתה החליטה לפרסם את שמה כדי לעורר תרומות איברים.

49 שנים להטלת הפצצה הגרעינית על הירושימה

לרגל אירועי 49 שנה להטלת הפצצה הגרעינית על הירושימה, ארגן אתמול האיגוד הישראלי של רופאים נגד מלחמה גרעינית מטס פרסום אווירי, עם כרזה בנוסח "לא עוד הירושימה – כן לשלום". בתמונה: [...] אלוני עם הטייס שלמה טוסיה־כהן, שהטיס את הכרזה לאורך חופי הארץ

העורך הראשי של מעריב עופר נמרודי נחקר ושוחרר בערובה

יחד איתו חקרה המשטרה במשך 12 שעות את עו"ד מוטי כץ, סניגורם של בעלי חברת החקירות "אגם", ואת החוקר הפרטי דוד ספקטור ◻ נמרודי: [...] שהמשטרה מצאה לנכון לחקור אותי בעקבות תלונת סרק של אדם מפוקפק

◻ נחמן גלבוע

חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים חקרו ביום חמישי תחת אזהרה את העורך הראשי של "מעריב", עופר נמרודי.

יחד עם נמרודי הוזמן לחקירה עורך־הדין מוטי כץ, סניגורם של בעלי חברת החקירות "אגם", העומדים לדין בחשד לציתותים לבעלי טלפונים ופלאפונים מתחום התקשורת.

החקירה התקיימה בעקבות תלונתו של החוקר הפרטי דוד ספקטור, שנחקר בעבר בנושא האזנות הסתר והיחסים בין "ידיעות אחרונות" ל"מעריב".

ספקטור שימש בעבר כאחראי על האבטחה בידיעות אחרונות.

חוקרי המשטרה החליטו לזמן לחקירה את ספקטור, נמרודי וכץ, ושבעה חוקרים חקרו במקביל את השלושה. החקירה נמשכה כ־12 שעות, ובשלב מסוים נשקלה אפשרות לעצור את הנחקרים. בסופו של דבר הוחלט לשחררם בערובה.

גורמים במשטרה מסרו, כי ככל הנראה יוזמנו השבוע הנחקרים להמשך חקירה, וכמו כן יוזמנו עוד חוקרים פרטיים ובכירים בתקשורת.

ביום שישי עוכב לחקירה גם דוד רונן, האחראי על האבטחה במעריב, שחזר לארץ מביקור בחו"ל. רונן, שגם נגדו הוגשה תלונת ספקטור, נלקח מנמל התעופה לוד למשרדי היחידה. בתום חקירתו גם הוא שוחרר בערובה.

בתגובה מסר עופר נמרודי, כי הוא אכן נחקר במשטרה, בעניין תלונת סרק שהגיש אדם בעל אינטרס ברור להעליל עליו עלילות שווא. כדבריו התכוון נמרודי לדוד ספקטור, שעורך־הדין [...] שימש בעבר גם כפרקליט [...]

בהמשך תגובתו אמר נמר[...] "אותו אדם גם פנה אלי לפני [...] למשטרה בדרישה שווא, [...] הפך על־ידי עורך־הדין [...] ושולם להן יותר ממליון [...] בתקופה של שישה [...] באישורו האישי של מנהל [...] בידיעות אחרונות. כמו [...] נמרודי, "אותו אדם [...] ידיעות אחרונות פעולה [...] למינוהן אחרי בכירי [...] מופתע שהמשטרה מצאה [...] לחקור אותי בעקבות תלונה [...] מפוקפק כזה," דברי נמרודי.

לטענת גורמים במעריב, [...] התלונה והחקירה לא [...] האזנות הסתר.

36 עולים נתקעו על אונייה בפיראוס

אונית טיולים שהפליגה מאודסה לחיפה נעצרה בנמל פיראוס בגין חוב בעל חברת האוניות הרוסית לשלטונות יוון.

על האונייה 36 עולים עם מטענם, ישראלים ותיירים הבאים לישראל.

בהתייחסו לעולים על האונייה אמר יו"ר מחלקת העלייה הקליטה בסוכנות, אורי גורדון: "לסוכנות אין כל קשר לעולים על האוניה, מאחר שהם פעלו באופן פרטי וללא ידיעת הסוכנות. האחריות היא עליהם בלבד. מאז ומתמיד הסוכנות מטיסה עולים במטוסים, שהם זולים, מהירים ובטוחים יותר." הפרשה מתבררת עתה בבית־המשפט בפיראוס. יוסף גלילי

בן 10 טבע בכינרת

(ע). ילד בן 10 מטול־כרם טבע ביום שישי בצהריים בחוף רוגית בכינרת. הילד כנראה לא ידע לשחות. גופתו הועברה לבית־החולים פוריה בטבריה.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 5.8.94

♣	♦	♥	♠
9	10	10	8

אורון: בכירי ההסתדרות יקבלו רק החזר הוצאות ישירות

◻ אבשלום קווה

גזבר ההסתדרות חיים אורון אמר אמש, כי חברי־הכנסת המשמשים כראשי אגפים ובעלי תפקידים בכירים בהסתדרות לא ידרשו, ולפיכך גם לא יקבלו, תוספת שכר של 50 אחוזים, למרות שהחוק מאפשר להם זאת.

אמש הופצה ידיעת־שמועה, שלפיה חמשת חברי־הכנסת העושים ביום גם בהסתדרות יקבלו תוספת שכר: עמיר פרץ, העומד בראש האגף לאיגוד מקצועי, שמואל עמיטל, המשמש יו"ר האגף לתרבות ולימוד טכנולוגי, רן כהן, שהוא יו"ר הוועד הפועל, אורון עצמו, ויו"ר ההסתדרות חיים רמון.

אורון מסר, כי ועדה מיוחדת הבודקת כעת את מכלול שכר הבכירים בהסתדרות, היא שתקבע את התשלומים שיקבלו ראשי האגפים, המקבלים את שכרם בכנסת עבור הוצאות ישירות בלבד, אך לא מעבר לכך.

שלושה נהרגו בתאונות

(ע). שמעון חובב (19) ממושב שדי תרומות בעמק בית־שאן נהרג ביום שישי בתאונת אופנוע במושב.

התאונה אירעה לאחר שחובב לקח את האופנוע ללא רשות מבעליו, אולם בעל האופנוע הבחין בכך ורדף אחריו. תוך כדי המרדף סטה האופנוע מנתיבו והתנגש בעץ. חובב נהרג במקום, ולרופא המד"א לא נותר אלא לקבוע את מותו.

● פעוט בן 4, עבדל קדרי בכרי, נהרג בליל שבת מפגיעת מכונית בכפר בעיינה. נהג מכונית טרנזיט, צעיר בן 26 מדיר אל־אסד, הגיע לכפר כדי להשתתף בחתונה והחל להתניע את רכבו במרכז השוק. תוך כדי נסיעה הוא פגע בילד, שחצה את הכביש. הפעוט נהרג במקום.

● נאסרין רוק (19) מנצרת נהרגה אתמול בצהריים בעת שמשאית התהפכה ומחצה את מכוניתה.

משאית וולוו סטתה בעקומת הדרך בירידה מבית־החולים האנגלי בנצרת, התהפכה על דופן שמאל ומחצה מכונית פרטית שבאה מולה. נהגת המכונית הפרטית נהרגה במקום, ואילו נוסעת שישבה לידה ניצלה לאחר שהצליחה לקפוץ מהרכב מבעוד מועד. נהג המשאית נעצר לחקירה.

● עשרה בני־אדם נהרגו ו־47 נפצעו קשה ב־36 תאונות דרכים בשבוע החולף. מתחילת השנה נהרגו בתאונות 351 בני־אדם.

רבין והרמטכ"ל: אין הסלמה בדרום לבנון

להערכתם, ירי הקטיושות בא כתגובה על טעות צה"ל והריגתם בשוגג של אזרחים לבנוניים □ אין כל כוונה להרחבת מסגרת הפעילות הצבאית הישראלית

□ פאר-לי שחר

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין והרמטכ"ל אהוד ברק סבורים, כי ירי הקטיושות על הגליל אינו מהווה הסלמה בגזרת דרום לבנון, והוא בא רק כתוצאה מההרג בשוגג של אזרחים לבנונים, ביניהם ילדים, על-ידי חיילי צה"ל.

ראש הממשלה והרמטכ"ל עשו אבחנה בין ירי הקטיושות למארב בו נהרגו שני חיילי צה"ל, כשהאחרון נגזר ממסגרת הפעילות היום-יומית של צה"ל בשטח.

הדברים נאמרו בישיבת הממשלה במהלך סקירה על האירועים בצפון בסוף השבוע.

סגן שר הביטחון מוטה גור אמר, כי המחבלים לא הפרו את ההסכם אליו הגענו איתם לאחר מבצע דין וחשבון: "על הנייר הם צודקים, כי ברגע שנפגעו אזרחים בכפר אורחי היתה חריגה מההבנות, לכן מיהרנו להתנצל. באמת קרה אסון, נהרגו אנשים חפים מפשע. מצד שני, רצינו שיהיה ברור שלא היתה שום כוונה להרחבת מסגרת הפעילות הצבאית. אני מקווה שלמרות הראייה הקיצונית של הלבנונים, העניין נסגר."

שר החוץ שמעון פרס הסביר במהלך פגישתו עם כריסטופר, כי לישראל אין כל כוונה לפגוע או להרוג חפים מפשע בלבנון. "היתה טעות, והתנצלנו," אמר פרס.

חייל סורי הסגיר עצמו לצד"ל בבקשה לערוק לישראל

□ אהרן קליין

חייל סורי הסגיר עצמו אתמול לידי כוחות צד"ל בעיירה מארג' עיון באיזור הביטחון בדרום לבנון.

החייל שירת באחת מיחידות הצבא הסורי היושבות בלבנון. לפני ימים מספר, לאחר שהחליט לערוק לישראל, יצא החייל בדרכו לעבר איזור הביטחון.

הוא עבר בדרכו מחסומים ספורים בכניסה לאיזור הביטחון, אולם לא נעצר. החייל הגיע לעיירה מארג' עיון ושם הסתתר במסגר. לאחר שנתגלה, הסגיר עצמו והביע את רצונו להגיע לישראל.

הוא הועבר לחקירה לידי כוחות הביטחון.

פרס וכריסטופר: הוועידה במרוקו מפתח לשלום

(ע"ר). ארה"ב וישראל צופות, כי הוועידה המתוכננת להתקיים בסוף אוקטובר במרוקו תהיה בעלת פוטנציאל רב לשינוי פני הכלכלה של המזה"ת – מסרו אתמול פקידי ממשל בכירים.

הוועידה, המצויה תחת חסות הנשיאים ביל קלינטון ובוריס ילצין, מאורגנת בין השאר על-ידי המועצה ליחסי חוץ בניו יורק.

שר החוץ שמעון פרס ושר החוץ האמריקני וורן כריסטופר אמרו אתמול במסיבת עיתונאים בירושלים, כי הוועידה תהיה "האירוע החשוב הבא" בתהליך השלום במזה"ת.

חסן מלך מארוקו יארח את הוועידה שתתקיים ב-31 באוקטובר וב-1 בנובמבר בקזבלנקה.

"זו תהיה הפעם הראשונה בהיסטוריה של המזה"ת, שמאמץ כלכלי מאורגן יאחד את מנהיגי הממשלות והסקטורים הפרטיים לדיון בשאלות כלכליות," אמר פרס.

פרס וכריסטופר הדגישו את הצורך בפיתוח מהיר של האיזור, כדי להוכיח לאזרח הפשוט כי השלום יכול להביא לשינוי חיובי ונראה לעין.

פקידי ממשל אמריקניים אמרו, כי שמה הרשמי של הוועידה הוא "ועידת הפיסגה הכלכלית לצפון אפריקה ולמזה"ת", ואמורים להשתתף בה כמה מאות מנהיגים מהסקטור המדיני והפרטי.

צה"ל הרג מחבל מארגון חיזבאללה ברצועת הביטחון

ביירות, (ע"צ). דובר חיזבאללה בביירות מסר אתמול, כי מחבל של חיזבאללה נהרג בשבת בהתנגשות עם צה"ל ברצועת הביטחון.

הדובר אמר, כי ההתנגשות אירעה בעקבות התקפה של חיזבאללה על סיור של צה"ל בקירבל עיישיה ברצועת הביטחון.

גרמניה תפתח נציגות זרה ראשונה באוטונומיה

גרמניה תפתח היום ביריחו לישכת תיאום כלכלית לסיוע לאוטונומיה.

הנציגות היא הזרה הראשונה הנפתחת באוטונומיה הפלסטינית – מסר שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל.

גרמניה מעוניינת לתרום להקמתה של תשתית אורבנית בשטחי האוטונומיה. הנציגות תתמקד בסיוע לוגיסטי וכלכלי בתחום העזרה של ציוד ומכשור לבתי החולים, אספקת מים סדירה, השקיה לחקלאות ומי שופכין וכן טיפול באשפה.

גרמניה, המנהלת את הנציגות התורנית של האיחוד האירופאי, תדאג להעביר עד 98' סכום של 500 מיליון אק"ו לרשות האוטונומיה.

ודינה חילו, בון

ישראל החלה בהעברת ארבעה מיליון קוב מים לשתייה לירדן

ישראל החלה להעביר לירדן תוספת של ארבעה מיליון קוב ממימי הירמוך לשתייה בערים הראשיות: אירביד ועמאן – מסר נציב המים, גדעון צור.

המים הועברו לפי הוראת ראש הממשלה כמחווה למלך ירדן, בשל מצוקת המים הגדולה אליה נקלעה ירדן בעקבות החורף השחון.

צור הדגיש, כי התוספת אינה מהווה תקדים לגבי העתיד, וכי בעבר העבירה ישראל לירדן בשנים שחונות כ-3 מיליון קוב.

יוסף גלילי

הובאו למנוחות שני החיילים שנהרגו בלבנון

"הצבא הפך לביתו האמיתי" אמר אחד החיילים על סרן אורן □ "הייתי סומך עליו בקרב בעיניים עצומות" אמר חייל אחד על סמל ברצלבסקי

הלוויתו של סמל יבגני ברצלובסקי בהר הרצל (צילום: שטיין/הרוי)

סרן אבשלום אורן הובא למנוחות ביבנאל

(ע). מאות ליוו אתמול לפנות ערב למנוחות את סרן אבשלום אורן ז"ל (24) בחלקה הצבאית בבית הקברות במושבה יבנאל.

סרן אורן נהרג ממטח האש, כשפיקד על חייליו. הוא נפגע ומת במקום.

אביו, יוסי אורן, גימלאי צבא הקבע (47), סיפר שאבשלום ביקש להיקבר ליד אמו רינה ז"ל, שנפטרה לפני כ-10 שנים ממחלת הסרטן.

חבריו ליחידה אמרו לפני מסע הלוויה, כי אבשלום היה שרוף על "גבעתי", אהב את המשימות ואת חייליו והיה מאחר לצאת לביתו ומקדים לחזור מחופשתו כדי להיות עם חייליו ולשהות בשטח.

"הצבא הפך לביתו האמיתי, הוא נהנה להצטיין בו ואף התקדם מהר בסולם הדרגות", סיפרו חבריו. לחבריו נהג לומר כי הוא מאמין שדרך חיים זו מתאימה לו והולמת את כישוריו.

בהלווייתו נכחו אלוף פיקוד הצפון, יצחק מרדכי, אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי, מפקד חטיבת גבעתי, אל"מ מ' וקצינים בכירים נוספים.

סמל יבגני ברצלבסקי נקבר בירושלים

סמל יבגני ברצלבסקי (19) הובא אתמול בצהריים למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בהר הרצל בירושלים.

קהל רב של קרובים, מכרים וחברים, רבים מהם חיילים, הלכו אחרי ארונו של יבגני.

סגן מפקד חטיבת גבעתי, סגן אלוף מ' אמר בהספד: "נפלת במהלך הסתערות, בניסיון לעצור את המחבלים החוזרים בגבול הצפון במטרה לרצוח אזרחים. לנו, למפקדיך, היה ברור שלמרות כל הקשיים, הצלחת להיות לוחם בגבעתי."

חבריו לפלוגה של ברצלבסקי סיפרו, כי יבגני היה לוחם מצויין שתמיד עשה את המוטל עליו בצורה הטובה ביותר. "הוא היה שקט, אבל חבר מאוד מאוד מסור. תמיד עשה הכל כמו שצריך ואף פעם לא התלונן. הייתי סומך עליו בקרב בעיניים עצומות," אמר אחד החיילים.

המשטרה: הפיצוץ בגבעתיים על רקע פלילי ולא חבלני

□ נחמן גלבוע

חוקרי המשטרה חושדים, כי הפיצוץ שהיה אתמול בערב, בקרן הרחובות וייצמן וטייבר בגבעתיים היה ממניע פלילי ולא חבלני.

בתחילה סברה המשטרה, כי מדובר במטען שהתפוצץ ובשניים נוספים, אחד מתוכם בבית העלמין בנחלת יצחק.

בבדיקה נוספת הוכח, כי מדובר במטען אחד בלבד שהתפוצץ בידיו של מפעילו.

שני המטענים הנוספים היו שרידי אותו מטען, ואילו הדיווח על המטען בבית העלמין התגלה כדיווח שווא.

כוחות משטרה רבים, בסיוע מסוק, פתחו אתמול בסריקות נרחבות לאיתור האלמוני, שפוצץ את המטען ונמלט מהמקום כשהוא פצוע.

בסביבות השעה 18:20 הבחינו עוברים ושבים באדם, שמטען חבלה התפוצץ לפתע בידיו בקרן הרחובות וייצמן וטייבר בגבעתיים, סמוך לבית העלמין נחלת יצחק.

"שמענו פיצוץ עז. זה היה מפחיד. כולם נבהלו. אני חושב שזו היתה לבנת חבלה. חיילת אחת ממש קפצה לידו, ומאוד נבהלה," תיאר אחד התושבים את ההתפוצצות.

מיד לאחר הפיצוץ נמלט החשוד מהמקום לכיוון דרך השלום, המובילה לכיוון תל-אביב, או תל-השומר. כוחות משטרה רבים הוזעקו למקום והחלו בחיפוש אחר מטעני חבלה נוספים. בחיפוש ראשוני התגלו שני מטענים נוספים, שפוצצו בעזרת הרובוט המשטרתי על-ידי חבלני המשטרה. אך בבחינה מדוקדקת יותר התגלו אלה כשרידי המטען שהתפוצץ.

המשטרה מצאה בשטח בית העלמין מערכת תקשורת אלחוטית, בעזרתה ניתן להפעיל ממרחק מטעני חבלה.

נודע, כי המשטרה מפעילה מערך מודיעין וגילוי כדי להתחקות אחר החשוד, שאחז בידו מטעני צינור ממולכדים, שאחד מהם התפוצץ קודם שהונח ביעדו.

סעודיה מכחישה ששכרה מטוסי קרב למלחמה בתימן

ריאד (ע"צ). דובר רשמי של ממשלת סעודיה הכחיש אתמול מכל וכל את הידיעות שהופיעו בעיתון "סנדיי טיימס", לפיהן חכרה ערב הסעודית מטוסי מיג-29 מוטסים בידי רוסים, כדי להלחם במלחמת האזרחים בתימן.

"הסנדיי טיימס לא היה צריך לפרסם מידע כזה שהוא חסר כל שחר", ציין הדובר, שצוטט על ידי הסוכנות הרשמית ספ"א. הסנדיי טיימס אשר ציטט מקורות בסי. אי. איי. כתב, כי ריאד חכרה מרוסיה כ-12 מטוסי קרב על טייסיהם, כדי שאלה ישתתפו במלחמת האזרחים בתימן. לדברי העיתון, שילמו הסעודים "מיליוני דולרים" לטייסים שהופציצו את כוחות הצפון.

שגריר אש"ף בתוניס מגיע לירחו

(ע). תאכם בלעאווי, אחד מבכירי הפת"ח ואש"ף, הגיע היום ליריחו. בלעאווי, חבר הוועד המרכזי של הפת"ח ושגריר אש"ף בתוניס, נחשב לאחד ממקורביו של ערפאת. הוא צפוי להתמנות לתפקיד בכיר באוטונומיה, ככל הנראה לתפקיד הקשר במדינות ערב.

ביריחו מכינים פעילי הפת"ח חגיגה גדולה לקראת בואו, והם הכינו לו כך בעיר עצמה וביישובים הסמוכים.

בלעאווי אמור לקיים פגישה ראשונה ביום שני בצהריים, ואחר כך לנסוע לעזה, כדי להיפגש עם ערפאת.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר מרכזת המערכת: דורית גפן
חמו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס: 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס: 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

אם לא יוחזרו סמכויות גת עשויה העבודה לפרק הקואליציה בהסתדרות

מאיימים ראשי העבודה בהסתדרות □ פנו לרבין, פרס וזוילי שיערבו בפרשת השעיית סמכויותיו של יו"ר האגף למינהל בידי המזכ"ל □ רמון: אנקוט בכל הצעדים האפשריים למנוע מתן הפנסיה לגיורא עייני

□ אבשלום קווה, יהודה צור

ראשי סיעת העבודה בהסתדרות פנו אמש אל יו"ר המפלגה יצחק רבין ואל ראשיה שמעון פרס והמזכ"ל נסים זווילי בדרישה להתערב בסכסוך המחריף בין "העבודה" ל"רם" בהסתדרות בעקבות החלטת המזכ"ל חיים רמון להקפיא את סמכויות יו"ר האגף למינהל וכוח אדם מאיר גת. ראשי הסיעה הודיעו, כי אם לא יוחזרו סמכויות גת הם לא יהססו לפרק את הקואליציה בין שתי הסיעות.

הקבוצה כוללת את מאיר גת, את חיים הרוש, את מזכיר מועצת פועלי תל אביב גרשון גלמן וכמה מזכירי איגודים מקצועיים. בפנייתם למזכ"ל העבודה הם טוענים כי רמון ממשיך את מערכת הבחירות ופועל בצורה כוחנית.

בפנייתם לזווילי טוענים הבכירים בהסתדרות כי הם טוענים שרמון הפר את ההסכם הקואליציוני בין רם לבין העבודה.

לדבריהם, מפלגת העבודה צריכה להודיע כי אם לא יוחזרו הסמכויות למאיר גת מפלגת העבודה תראה עצמה משוחררת מן ההסכם הקואליציוני.

חיים רמון • (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

בשעות הבוקר התקיימה ישיבה בה הוחלט להנמיך את הפרופיל ולנסות להגיע לפשרה אולם לאחר הודעתו של רמון כי הוא ממשיך להחזיק באחריות על המינהל בהסתדרות, הוחלט לשנות קו.

בישיבת הוועדה המרכזת עצמה היו חילופי דברים קשים בין גת לרמון ובתדרוך עיתונאים אחרי הצהריים אמר רמון, כי בשלב זה הוא ממשיך להיות האחראי על המינהל בוועד הפועל. בעת חילופי הדברים הקשים בין גת לרמון בישיבה לא התייצב איש מחברי גת לצידו באופן חד-משמעי.

המחלוקת היא בדבר חוקיות ההחלטה לתת פנסיה תקציבית חריגה למי ששימש עד לא מכבר יועץ משפטי ויו"ר הסיעה, גיורא עייני.

לעיתונאים אמר אמש רמון, כי הוא ינקוט בכל הצעדים האפשריים, משפטיים ואחרים, למנוע מתן פנסיה תקציבית לעייני בסכום המגיע, לדבריו, ל-1.6 מיליון ש"ח. היוון סכום זה בעת יציאתו לפנסיה יגיע ל-2.4 מיליון ש"ח, אמר רמון.

גיורא עייני (51) עבד בהסתדרות כ-25 שנה. ב-17 השנים האחרונות שימש רכז הסיעה ועקב כך הוחלט להעניק לו את תואר הלוואי "נבחר". לפי חוקת ההסתדרות זכאי נבחר לתנאי פנסיה משופרים.

אתמול נמסר כי תנאים מועדפים ניתנו למי שהיה יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות דניאל נחמני, עד לפני כמה שנים. ההחלטה בדבר מתן הערפה לנחמני נבעה משיקולים שונים, בין היתר בשל מחלתו.

בישיבת חירום של ראשי סיעת העבודה בוועד הפועל, שהתקיימה לפני ישיבת הוועדה המרכזת, הוחלט לנסות ולמצוא פשרה ולא להיגרר לעימות העלול להסתיים במשבר עמוק.

מאיר גת חזר אתמול ואמר, כי העניין אינו אישי וכי השחרתם של אנשי העבודה בידי ראשי "רם" עשויה להוביל להמשך התפוררותה של מפלגת העבודה.

ועדת הכספים שמעה בסיור בישובי הדרוזים טענות על קיפוח

□ מוחמד שוגרי

חברי ועדת הכספים, בראשות ח"כ גדליה גל, סיירו אתמול בישובי הדרוזים ונפגשו עם ראשי המועצות המקומיות במתנ"ס בירכא.

בישיבה במתנ"ס הועלו טענות קשות כלפי קיפוח בני העדה.

ח"כ דן תיכון ציין, כי התמרמרות בני העדה קשה וחבל שבכל פגישה נשמעות טענות כאלו. ח"כ אסעד אסעד טען לעומתו, כי מדובר בקיפוח מתמשך, שאף גובר לעתים.

ח"כ גדליה גל ציין, כי הביקור נועד לשמוע מהן בעיותיהם של הישובים הדרוזים והצ'רקסים.

ח"כ קצב הוזמן לטקס בעקבה; עשוי לא לבוא

□ יהודה צור

ח"כ משה קצב מן הליכוד אמר אתמול כי טרם החליט אם להיענות או לא להזמנת ראש הממשלה ליטול חלק בטכס פתיחת מעבר הגבול עם ירדן ליד עקבה שיערך היום בשעות אחר הצהריים.

ראש הממשלה הזמין את ח"כ קצב שאמר לפני שבוע דברים בזכות ההכרה בהסכם אוסלו.

אתמול הודיע ח"כ קצב כי הוא מודה לרה"מ על הזמנתו אולם ייעדר כנראה מן הטכס אם כי טרם החליט על כך סופית.

הוא ציין כי מדובר באירוע טקסי בעיקרו והמוזמנים ישמשו סטטיסטים. בכל אופן, אמר ח"כ קצב, למרות התודה לראש הממשלה על ההזמנה ייתכן שלא יופיע לטקס.

הליכוד החל לדון בגיבוש מדיניות לאומית חלופית

בישיבה ראשונה של הוועדה המדינית תגובש עמדה ביחס לגולן ויו"ש

□ יהודה צור

הוועדה המדינית של הליכוד הפועלת במסגרת לשכת המפלגה החלה אתמול לדון בגיבוש הצעות אלטרנטיביות למדיניות הממשלה.

הצוות החל במה שהוגדר כחילופי דעות כדי לגבש סדרה של הצעות לגבי המשך התהליך המדיני לרבות רמת הגולן ויהודה ושומרון.

לפני הישיבה אמר ח"כ קצב כי הוא מקווה שלאחר שיסתיימו הדיונים תהיה לליכוד הצעה מגובשת בכל הקשור בהסדר המדיני.

מרטין אינדיק מצוות השלום יהיה שגריר ארה"ב בישראל

הודעה עשויה להימסר השבוע מפי הנשיא קלינטון

□ פאר-לי שחר

מרטין אינדיק יהיה שגרירה החדש של ארה"ב בישראל. מזכיר המדינה האמריקני וורן כריסטופר מסר על כך לראש הממשלה יצחק רבין בשיחה שקיימו בליל שלשום, עם הגעתו של כריסטופר לישראל.

עדיין לא מדובר בהודעה רשמית. את זו ימסור כנראה הנשיא ביל קלינטון עוד השבוע.

מרטין אינדיק, שהיה במשך שנים רבות פעיל באיפ"ק, הקים את המכון הוושינגטוני ללימודי המזרח התיכון.

הוא נימנה עם צוות השלום האמריקני המלווה את מזכיר המדינה האמריקני וורן כריסטופר.

יחד עימו חברים בצוות דניס רוס, דן קרצר ואהרון מילר.

ההנחה היתה כי אחד מחברי צוות השלום יתמנה לתפקיד, וכך אכן החליט נשיא ארה"ב ביל קלינטון.

מרטין אינדיק לא נילווה לוורן כריסטופר במסעו הנוכחי במזרח התיכון בשל חופשה.

פורום בעבודה גיבש הצעה לבחירת העובדים בארגון מקצועי

פורום הדרך המרכזית של העבודה ברשות השר שמעון שטרית, גיבש אתמול תכנית המאפשרת לכל עובד לבחור באיזה ארגון מקצועי להיות חבר ולאיזו הסתדרות הוא רוצה להשתייך על פי הצעה יקבע מפתח חדש לחלוקת דמי החבר באיגודים המקצועיים, ועדי עובדים ומועצות הפועלים ולבין ההסתדרות הכללית.

על-פי הצעה של הפורום נקבע, כי ההסתדרות יכולה להסתפק ב-0.2% ממסי החבר, במקום 0.8%.

המטרה היא בהתאם להחלטת הפורום של הדרך המרכזית לתת סכומים גדולים יותר לגורמים המטפלים ישירות בעובדים.

השר שטרית אמר, כי על-פי שיטה זו הכסף יחזור לעובדים באופן ישיר ולא באמצעות מערכות ריכוזיות. אין שום הגיון שהכסף יגבה בארגון מרכזי ואז פקידים בארלוזורוב יחלקו לרימונה וליוקנעם אמר שטרית.

לדברי שטרית, העקרון השני הוא לתת חופש בחירה לאדם העובד להשתייך לארגון עובדים לפי רצונו.

בפורום אמרו אתמול, כי עיקרה של ההצעה שהשטח יורווח על חשבון המרכז.

הצעות אלה יובאו בקרוב לאישור מוסדות מפלגת העבודה וידונו גם ב-7 כנסים אזוריים של פורום הדרך המרכזית.

יו"ר ההסתדרות חיים אורון דחה אתמול את ההצעות.

ח"כ אורון ציין כי מועצות הפועלים האיגודים המקצועיים וועדי עובדים צריכים להיות מעוניינים בהסתדרות חזקה כי בלעדיה איש מהם לא יתקיים. לדבריו, זו הצעה מגוחכת.

יהודה צור

הצעת האיחוד המלא של מרצ הוחזרה לדיון בסיעות

הנהלת מרצ דנה במסמך האיחוד שהכין חנן ארז ובהסתייגות שינוי מן האיחוד המלא

□ יהודה צור

הנהלת מרצ, שהתכנסה אמש בבית מפ"ם בתל-אביב החליטה להעביר את הצעת האיחוד המלא של מרצ לדיון ולהכרעות בשלושת המפלגות המרכיבות את מרצ.

ההנהלה דנה במסמך שהוגש בידי יו"ר ההנהלה חנן ארז, המפרט את השלבים לאיחוד מלא של מרצ.

ח"כ אברהם פורז משינוי שוב הביע את הסתייגותו בשם תנועתו מהצעת איחוד מלא. שינוי מתנגדת לאיחוד מלא ומצדדת בהעמקת השותפות.

לעומתו, גורמים בכירים במפ"ם וברצ חושבים שאסור להחמיץ את שעת הכושר שנוצרה בעקבות ההצעה לאחד את מרצ ויש לפעול ביתר שאת למימוש הרעיון.

למרות זאת הוחלט אתמול להחזיר את הדיון למפלגות המרכיבות את מרצ והנהלת מרצ לא תשוב כנראה לדון בנושא לפני החגים, אם וכאשר מרכזי שלושת המפלגות יכריעו בנושא באופן עקרוני.

ההנהלה הפריטטית מורכבת מ-12 חברים, 4 מכל מפלגה, בראשותו של יו"ר מפ"ם, חנן ארז, תתכנס בעוד כ-10 ימים כדי לדון בנושא ולברור את הדרכים להצעה מוסכמת שתבוא לאישור המפלגות של מרצ.

פעילות המוסד כפתה על הפוגעים בבניין הקהילה לפנות לעולם התחתון

כותב העיתון הארגנטיני "לה נסיון" □ העיתון טוען כי גורמי פשע וחבלה בעלי ניסיון נמצאים תחת מעקב של המוסד □ מכונית התופת בפיגוע בבואנוס איירס היתה משאית גנובה

□ יהודה צור

בשל פעילות המוסד בארגנטינה בשנים האחרונות נאלצו מארגני הפיגוע נגד בניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס לפנות לסייענים לא מקצועיים וחלקם קשורים עם עולם הפשע – כותב העיתון "לה נסיון" המופיע בארגנטינה.

הפיגוע בארגנטינה

העיתון מסתמך על גורמים בשירותי הביטחון, המשטרה ומשרד הפנים וכותב, כי כוחות הביטחון הארגנטינים שמו ידם על שמונה סייענים שעזרו לרכוש ולהכין חומרי נפץ ומשאית קטנה ששימשה כמכונית תופת בפיגוע.

העיתון מציין כי מארגני הפיגוע קשורים עם שגרירויות איראן או סוריה בבואנוס איירס.

הם נאלצו לפנות לגורמי העולם התחתון כדי לרכוש את חומרי הנפץ וכלי הרכב בשל פעילותו הענפה של המוסד בארגנטינה.

לדברי העיתון, המקצוענים נמצאים כל העת תחת מעקב של המוסד ויוזמי הפיגוע השיעים נאלצו לפנות אל העולם התחתון.

סוכני ביון ארגנטינאים מסיירים במזה"ת

העיתון מציין כי שלוש משלחות של שירותי הביטחון הארגנטינאים שוהים בימים אלה בשלוש ארצות במזרח התיכון כדי לעקוב אחר יוזמי הפיגוע.

לדברי העיתון, יוזמי הפיגוע השתמשו בשתי חוליות מקומיות בנות ארבעה חברים כל אחת.

מכונית התופת היתה גנובה ושופצה במיוחד ליעודה החבלני כשהיא נושאת 200 ק"ג של חומר נפץ.

ח"כ גל קורא להקים שכונות מגורים ליד קיבוצים ומושבים

□ יוסף גלילי

כיום עיון של המרכז הישראלי לניהול, אמר ח"כ גדליה גל, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, כי בקיבוצים ובמושבים קיימת תשתית מוכנה של מים, כבישים וביוב, וכן של מוסדות ציבור, נתונים שיוזילו מאוד מגרשים המיועדים לבנייה. גל קרא לאפשר לבנות בתים לבני קיבוצים ומושבים ולחבריהם, ובכך לצמצם את הביקושים במרכז הארץ. כן קבע, כי הדבר יתרום לפיזור האוכלוסיה, להקטנת הלחץ בשפלת החוף, ולגיוון האוכלוסיה העובדת המצטמקת. לדעתו, על הקיבוצים להגיע להסדר עם השכונות החדשות שתיבננה על אדמותיהם, על מנת למנוע פגיעה בצביון הכפרי של הקיבוצים והמושבים.

עוד אמר גל, כי אי אפשר למנוע ממשפחה לרשום בית מגורים על שמה, שכן הדבר הפך לנורמה חברתית במדינה. רמי כהן, רכז משק בקיבוץ מגל, טען כי מתן אפשרות לבנייה לבני המשק ולחבריהם תהווה נקודת משען להמשך חיי הקהילה הכפרית בארץ. עם זאת, קרא להפרדת הנכסים היצרניים של הקיבוצים מהנכסים הצרכניים, אשר יוגדרו כיישות משפטית נפרדת.

מרדכי כהן, מנהל הרשות לתכנון במשרד החקלאות, ציין כי קיים פוטנציאל גדול להרחבת יישובים כפריים על בסיס מגורים בלבד. לדבריו, במשרד החקלאות קיים תכנון לארבעה מודלים אפשריים: הפרטת מסגרת המגורים על רישום הערה בתקנון; שכונת מגורים בלבד ללא אמצעי יצור; הפרטת מערך המגורים וקיום מסגרת משותפת עם מערך הייצור והפרטה כפולה הן של המגורים והן של הייצור.

דרור קרישפין, מנהל האגף החקלאי במינהל מקרקעי ישראל, אמר כי המינהל יפעל לשימור האופי הכפרי של הקיבוצים, אך עם זאת, יש כמה מודלים אפשריים להתרחבות. קרישפין טען כי תיתכן הפרשה בין השכונה החדשה לבין הקיבוץ, תוך יצירה עבורה קהילתית שתקשר בין כולם. רק מי שירצה לעסוק בחקלאות יחויב להתגורר במקום, ומי שלא, יוכל לחיות בבתים מבלי להיות חבר הקיבוץ.

חוזרים הביתה

פליטים מרואנדה עושים את הדרך לביתם, בין גיזני לרוהנגרי. רוב הפליטים עדיין חוששים לחזור, בגלל הפחד מנקמת הטוטסי, השליטים החדשים.

מסע ספארי ברואנדה

מפקדי המשלחת הרפואית מישראל החליטו לצאת ליום של כיף. כך יצאו הצוותים בכמה סבבים ליום ספארי בשמורת וירונגה, כ־100 ק"מ צפונית לגומה, זאיר. בתמונה – דיו של צה"ל מביט על עדר של בופאלו (כתב וצילם: עודד ליפשיץ)

החל שלב מעבר סחורות חקלאיות מהרצועה לישראל

□ רמי שני

פעילות מועטה הורגשה אתמול במחסום ארז, עם כניסתו לתוקף של שלב נוסף בהסכם האוטונומיה, המאפשר העברת סחורות חקלאיות מהרצועה לשווקים בישראל. בשעות הלילה עברו במקום שתי משאיות, שיועדו לשוק הסיטונאי והכילו מלפפונים ועגבניות, ועד שעות הבוקר המאוחרות לא עברו במקום משאיות עם תוצרת חקלאית. המשאית הראשונה הגיעה בשעה 09:30, ואחריה באו כלי רכב נושאי סחורה בטפטוף דק. מקורות פלסטינים ליד המחסום מסרו, כי הדבר נובע, בין היתר, מפעולת מחאה של רשויות החקלאות ברצועה, שדורשות הקלות רחבות יותר על שיווק התוצרת.

לצורך שיווק התוצרת, על הסוחר מהרצועה להצטייד בשני אישורים: של הרשות הפלסטינית ושל הסיטונאי שמקבל את הסחורה. הוראה זו היא תולדה של השיחות המשותפות בקשר להתארגנות לצורך השיווק בארץ. לאחר שהסוחר מגיע לחסום נבדקים אישוריו, ונלקחת ממנו דגימה לצרכי בדיקות מעבדיות בשירותים הווטרינריים וכמעבדה להגנת הצומח, שם נבדקות שאריות חומרי הדברה ומי קולחין. את התשובות מקבלים תוך 72 שעות, ובמידה ויש בעיה, מאתרים את הסוחר, הוא נכנס לרשימת אסורי הכניסה וסחורתו מעוכבת.

הפיקוח על כניסת התוצרת נעשה על ידי הרשות לפיקוח על הצומח והחי באוטונומיה (פיצו"ח), שבראשה עומד מיכה רגב. לדבריו, [illegible] בהגעת המשאיות למחסום [illegible] היתר, מרצונם של [illegible] למנוע השהייה של מעבר [illegible] לישראל. "ביום רגיל אנחנו [illegible] לכ־50 משאיות, ובעונה, [illegible] הגדולה פי שלושה". הוא [illegible] כי בימים אלו עוסקים [illegible] בעבודת מטה להכנת 12 [illegible] ביו"ש, והם נמצאים [illegible] מעבר כיו אילת לעקבה. [illegible] הפעלת המעברים תיגבה [illegible] את הצוותים.

יצוין כי אין זו התחלה [illegible] מעבר תוצרת חקלאית [illegible] לישראל. עד עתה עברו [illegible] של ירקות במסגרת [illegible] השמיטה, אולם מעתה, [illegible] מכסות אלו במסגרת ההסכם.

מצרים מעוניינת לפתוח את מעברי הגבול לתנועת משאיות

מצרים מעוניינת בפתיחת מעברי הגבול בניצנה וברפיח לתנועה חופשית של משאיות, למרות שחוזה השלום בין ישראל למצרים אינו מתיר מעבר של משאיות במעברי הגבול בין שתי המדינות – כך נמסר אתמול לשר התחבורה, ישראל קיסר על ידי ראוף סעד, עוזר שר החוץ המצרי. השר קיסר הביע קורת רוח מההודעה המצרית, וציין כי צעד זה מהווה נדבך נוסף ברצון שתי המדינות להדק את קשרי המסחר ביניהן.

משלחת ממצרים שבראשה עומר ראוף סעד נפגשה אתמול במשרד התחבורה בירושלים עם חברי מנהלת השלום של משרד התחבורה הישראלי, כדי לדון במשותף בתוכנית תחבורה אזורית שתשלב את כל אמצעי התחבורה למערכת אינטגרטיבית אחת.

המערכת עליה דנו, תכלול רשת של כבישים מהירים בין מדינות האיזור, שתכלול כביש מהיר בין קהיר לדמשק, שיעבור בתחומי ישראל על כביש חוצה ישראל. כמו כן, דנה על הקמתה של מערכת מסילות ברזל שתתבסס על רשת המסילות ההסטורית שנבנתה [illegible] לפני למעלה מ־50 שנה.

הרעיונות לפיתוח [illegible] כבישים ומסילות אזוריות [illegible] על תוכניות של מינהלת [illegible] במשרד התחבורה.

מנכ"ל משרד התחבורה, [illegible] שורר גילה כי המשלחת [illegible] הביע רצון לקיים את המשך [illegible] בנושאי מערכת הכבישים [illegible] באופן ישיר וללא מתווכים [illegible] התראה קצרה.

כנס לציון 60 שנה להעפלה ייערך בחול המועד סוכות

□ יוסף גלילי

כנס ממלכתי לציון 60 שנה להעפלה המאורגנת ייערך בחול המועד סוכות במחנה המעפילים בעתלית, בחסותו ונוכחותו של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין. בנוסף לראש הממשלה, ישאו דברים בטקס הרב הראשי לישראל, הרב ישראל לאו, שהוא מהילדים ניצולי השואה, ומפקד חיל הים, האלוף עמי אילון.

בתוכנית האמנותית תהיה תצוגת מוסיקה ולפידים של חיילי חיל הים, תצוגת מולטימדיה שנושאה סיפור ההעפלה, תזמורת צה"ל, להקת זמר וסולנים.

המארגנים הם מרכז ההסברה, המועצה לשימור אתרים, המועצה האזורית חוף הכרמל, עמותת החירות כרמלים והנהלת אתר מחנה המעפילים בעתלית, והם מצפים להשתתפות אלפי מעפילים. אנשי "הבריחה", "המוסד להעפלה", הפלמ"ח, ארגוני המחתרות האחרים הם ובני משפחותיהם.

בן 9 עבר ניתוח קוצב לב וברית מילה בבת אחת

(ע). תשע שנים לאחר שנולד – הפך אתמול ריאן ליהודי, לאחר שנימול במהלך ניתוח להחלפת קוצב לב. הניתוח וברית המילה בוצעו בד בבד בחדר הניתוחים בבית חולים בילינסון, כאשר רופא אחד מבצע את השתלת הקוצב ואחר מבצע את ברית המילה.

ברית המילה נמנעה כל השנים מהילד עקב מחלת הלב שלו. בסיום הניתוח, הרימו בני המשפחה כוסית והודו לצוות שגילה רגישות לצרכי המשפחה ולסיום פרק מטריד שהפריע לילד ולהורים כאחד.

עד להחלפת הקוצב, נמנעו הרופאים מלבצע ברית מילה בשל מצבו המיוחד. ריאן, היום בן 9, נולד עם מום לב קשה ובשל מצבו, המליצו רופאיו שלא לסכנו ולא לבצע בו ברית מילה. הוא עבר ניתוח לב ראשון לתיקון המום בהיותו בן 10 חודשים ולאחר מכן, עבר ניתוח נוסף להשתלת קוצב לב.

ד"ר שמשון ארדמן, מנהל יחידת הקוצבים, הבהיר לאחרונה, בעת מעקב בילד, כי יש צורך להחליף את הקוצב בקוצב חדש, לאחר שפג תוקף חייו של הקוצב. הוריו של ריאן סיפרו לרופא, כי הילד טרם נימול ושאלו אם מצב בריאותו, בעקבות השתלת הקוצב החדש, יאפשר ביצוע ברית מילה.

ד"ר ארדמן הבטיח למשפחה, כי במהלך ההרדמה, כאשר יוחלף הקוצב, תבוצע ברית המילה על ידי כירורג ילדים. הוא פנה לד"ר נפתלי פרוינר רופא מנתח, המוסמך לבצע בריתות וד"ר פרוינר נענה לקיים את המצווה, בשיתוף פעולה עם מחלקת ההרדמה בראשותה של ד"ר אילנה פרידמן.

פרויקט חדש בגליל המערבי: טיסות חוף

(ע). פרויקט תיירותי [illegible] החל לפעול בגליל המערבי – טיסות היכרות מעל הגליל וחופי הים. הטיסות מיועדות לנופשים, למשפחות ולבודדים, הן חולפות מעל מוקדי תיירות בגליל המערבי ובהם מצפה המונפורט, מבצר יחיעם ומסלולי טיול שונים.

את הטיסות מפעילה חב' "אירונט", והן משלבות [illegible] מלאים על הנוף הנגלה לעיני [illegible] כל המסלולים כוללים [illegible] הלוך וחזור מאחרי [illegible] לשדה התעופה של חיפה [illegible] וביקור באתרים השונים לפני [illegible] אחרי הטיסה. הטיסות נעשות [illegible] במטוסי ססנה על ידי טייסים ששירתו בחיל האוויר.

בני נוער ערבים ויהודים ישתתפו במחנה עבודה

(ע). בני נוער יהודים וערבים ישתתפו יחדיו במחנה עבודה [illegible] בימים ד' וה'. המחנה יופעל על ידי תנועת הנוער היהודית ערבית "דעות" [illegible] הבדואית רהט. מהתנועה [illegible] כי במחנה ישתתפו [illegible] מחניכי התנועה ואחריו [illegible] הנוער לטיול משותף בן [illegible] באיזור הנגב. במהלך [illegible] העבודה יעסקו החניכים [illegible] רחובות רהט, בצביעת [illegible] ציבוריים ובעבודות [illegible] נוספות.

חברת החשמל לישראל בע"מ

מכרזים

אגף האספקה והאחסנה של חברת החשמל מביא לידיעת הגורמים המעוניינים להשתתף במכרזי האגף כי הימים ב' וה' בשבוע הם ימי הפרסום של המכרזים.

(לבד ממקרים חריגים בהם יפורסמו מכרזים גם בימים ג' ו־א').

העתונים שבהם יופיע הפרסום הם:
מעריב ודבר, ביום הפרסום הבא הארץ וטלגרף, ביום הפרסום הבא מעריב והצפה וחוזר חלילה.

הסדר זה יחל ב־08.08.94.

פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 04-615454/5.

קצין משטרה נאלץ לירות באוויר כדי להיחלץ מחרדים שאיימו עליו

מאות חרדים חסמו יציאתם של שני פקחי מס ממכולת במאה שערים □ הקצין ניסה לחלצם והותקף במטח אבנים ובביצים

□ נחמן גלבוע

קצין משטרה נאלץ אתמול לירות באוויר, כדי להיחלץ ממאות חרדים שאיימו לפגוע בו ובשני פקחי מס בשכונת מאה שערים בירושלים.

המקרה אירע בעקבות בקורת פתע שערכו שם אנשי מס הכנסה. אתמול בבוקר הגיעו שני פקחי מס הכנסה לבקורת במכולת ברחוב עין יעקב בשכונת מאה שערים.

בתצפית על החנות הם הבחינו במה שנראה כהעלמות הכנסה, ונכנסו לבדיקת מצב הקופה. בעל החנות ביקש מהם לוותר לו על הקנס, אך נענה בשלילה. בשלב הזה הגיעו למקום כ־200 חרדים שהקיפו את המכולת ומנעו מן הפקחים לצאת. אנשי מס ההכנסה הזעיקו את המשטרה בבקשה לחלץ אותם. קצין הסיור פקד שמעון נחום ושני שוטרים ממשטרת הבירה, החנו את ניידת המשטרה בקרבת מקום ופסעו לעבר החנות. הקצין והשוטרים הותקפו במטח אבנים וביצים.

מפקד יחידת הסיור נכנס לחנות והנחה את פקחי המס המבוהלים להתלוות אליו. כאשר יצאו השוטרים והפקחים מהחנות לעבר הניידת, הותקפו שוב באבנים על־ידי מאות חרדים שהתרכזו בשני צדי הרחוב.

הקצין נאלץ לירות שתי יריות מאקדחו באוויר, ובזכות ההלם הרגעי שהשתרר במקום הצליחו השוטרים ואנשי מס הכנסה להימלט מן השכונה.

ממשטרת ירושלים נמסר, כי איש לא נפגע כתוצאה מהירי.

היועץ המשפטי: אין מקום לפתוח בחקירה פלילית נגד עו"ד שפטל

היועץ העביר את החומר בעניינו ללשכת עורכי הדין כדי שתשקול העמדת שפטל לדין משמעתי בשל התבטאויותיו בנוגע לבג"ץ בכלי התקשורת

(ע). היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, הגיע למסקנה שאין מקום לפתוח בחקירה פלילית נגד עו"ד יורם שפטל בשל התבטאויותיו נגד בית המשפט העליון.

היועץ העביר את חומר החקירה בעניינו של שפטל ללשכת עורכי הדין כדי שתשקול להעמידו לדין משמעתי. אם תחליט הלשכה שלא להעמיד את שפטל לדין משמעתי, ישקול היועץ המשפטי להפעיל את סמכותו להגיש קובלנה נגד שפטל לבית הדין המשמעתי של הלשכה.

היועץ המשפטי השיב אתמול לעתירתו של עו"ד ידידיה בארי, המבקש מבג"ץ להורות על פתיחת חקירה פלילית נגד שפטל בשל פרסום בעיתון "הארץ", לפיו התייחס שפטל לבית המשפט העליון באמרו, "ניסיון לרמות את הציבור, זו רמאות, אין מונח אחר לתאר זאת אלא כרמאות מכוונת".

בעקבות התבטאות זו, הגיש בארי תלונה למשטרה, ואילו המשטרה העבירה את התלונה ליועץ המשפטי, בבקשה שיורה לה לפתוח בחקירה. לאחר שהחליט שלא להעמיד את שפטל לדין פלילי, העביר היועץ המשפטי חומר החקירה בעניינו ללשכת עורכי הדין.

מן הלשכה נמסר בסוף יוני, כי הוועד המרכזי החליט להעמיד את שפטל לדין בשל התבטאויות שונות בכלי התקשורת. עוד החליט הוועד, כי יש מקום להרחיב את האישומים לתחומים נוספים ולהגיש נגד שפטל קובלנה אחת כוללת.

בהודעה מטעם היועץ שהוגשה לבג"ץ נטען, כי אין עניין לציבור בפתיחת חקירה פלילית נגד שפטל להעמדתו לדין באשמת זילות בית המשפט. בהודעה צוין, כי התבטאותו של שפטל חמורה בעיני היועץ.

בהחלטה שלא לפתוח בחקירה פלילית, איזן היועץ בין שני ערכים: האחד – עקרון אמון הציבור בשפיטה, והשני – עקרון חופש הביטוי. היועץ טען, כי בנסיבות המקרה עריכת האיזון הנכון מובילה למסקנה שאין מקום להעמיד את שפטל לדין פלילי.

בול פגיעה שר המשטרה משה שחל חנך אתמול מועדון כושר גופני של היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב. במהלך ביקורו במחוז, ניסה שחל את כוחו במטווח עם מציין לייזר של פגיעות במטווח האימונים של היחידה המרכזית, בעידודו של המפכ"ל אסף חפץ (צילום: ישראל הדרי).

בג"ץ דחה בקשת צוברי לערער על מעצרו עד תום ההליכים

(ע). שופט בית המשפט העליון יעקב קדמי, דחה אתמול את בקשתו של סמנכ"ל חברת "גמולות" לשעבר, אילן צוברי, לערער על ההחלטה לעצרו עד תום ההליכים. צוברי נחשד להדחה בחקירה, שיבוש הליכי משפט והטרדת עד.

השופט קדמי קבע, כי יש יסוד סביר להניח שצוברי לא יירתע, אם ישוחרר בערבות, מחזרה על התנהגות דומה לזו המיוחסת לו בכתב האישום, כדי לסכל קיומם של הליכים תקינים במשפטו.

השופט קדמי קבע, כי למרות הודאתו של צוברי בעובדות, עדיין קיים החשש כי ישבש הליכי המשפט. כן נקבע, כי לא נמצאה אחיזה לטענה, כי הצהרת התביעה להשמעת עדים מטעמה אינה עניינית, ונעשתה אך ורק כדי לסכל את שחרורו בערבות של צוברי.

צוברי נעצר באחרונה על־ידי מחלקת החקירות של הרשות לניירות ערך, בשל חשדות לעבירות על החוק לניירות ערך.

הוא שוחרר ממעצרו בתחילת חודש מאי בתנאים מגבילים, הכוללים בין היתר מעצר בית ואיסור על יצירת קשר ישיר או עקיף עם המעורבים בפרשת החקירה.

נעצר חשוד במעורבות ברצח עו"ד לוינסון

□ נחמן גלבוע

משטרת ירושלים עצרה בסוף השבוע חשוד ברצח עו"ד שמואל לוינסון.

החשוד הוא כאמל סיהאם (25), תושב שכונת סמיר א־מיס הסמוכה לצורים א־דם בצפון ירושלים.

המשטרה מסרה, כי יש נגד החשוד ראיות הקושרות אותו לרצח, וכי המניע לרצח הוא פלילי.

עו"ד לוינסון נורה ונרצח ביום שלישי שעבר, בעת שחזר לביתו בשכונת רחביה וכנראה הפתיע פורץ או פורצים שהיו בביתו.

החשוד הובא אתמול לבית משפט השלום בירושלים, ומעצרו הוארך ב־15 יום.

תיק החקירה של ניצב גנות הועבר לפרקליטות

□ נחמן גלבוע

המחלקה לחקירות שוטרים שבפרקליטות המדינה סיימה את חקירתה בנוגע למפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב יעקב גנות, החשוד בעבירות בתחום טוהר המידות – מסרה אתמול דוברת משרד המשפטים, אתי אשר. גנות נחשד, כי קיבל שירותים לשיפוץ ביתו מקבלן בנצרת תמורת סכום סמלי, ושירותי קייטרינג – ללא תשלום.

תיק החקירה הועבר להמשך הטיפול לפרקליטות מחוז תל־אביב, עם המלצה להעמדת גנות לדין.

גורמים במשטרה אמרו, כי מפכ"ל המשטרה ושר המשטרה יבחנו בימים הקרובים את המלצת הפרקליטות, כדי להחליט אם ימונה מפקד חדש למחוז הצפוני.

מאז פתיחתה של החקירה, לפני כחודש, נמצא ניצב גנות בחופשה, לפי בקשתו.

המחלקה לחקירות שוטרים החליטה גם לסגור את תיק התלונה נגד מפקד מרחב חן, תנ"צ יעקב רז, שנחשד בחשד לקבלת טובת הנאה מבעלי מסעדה ולנקותו מכל אשמה.

החקירה החלה לפני שבועות מספר, בעקבות מכתב תלונה שנשלח, ככל הנראה, על־ידי קצין שהודח מתפקידו בידי רז.

אם מואשמת בהרעבת בתה, בקשירתה במחסן ובהכאתה

(ע). בבית המשפט המחוזי בתל אביב נפתח בימים אלה משפטה של תושבת נתניה (34), המואשמת בהתעללות אכזרית בבתה בת ה־16, בין השנים 91'־93'.

בכתב האישום נאמר, כי בתגובה לעזיבתה של הילדה את הבית לבית סבתה, בעקבות ויכוחים עם אמה, כפתה הנאשמת את בתה והורתה לה לישון בפרוזדור הבית על מזרן, ללא שמיכה, במשך כשבוע ימים.

במהלך אותו שבוע, מדי בוקר, נהגה הנאשמת לדרוך על בתה ומנעה ממנה קבלת מזון.

כאשר הימים, נעלה האם את בתה בבית, לאחר שהבת ביקשה לצאת. הילדה ניסתה לצאת מחלון הבית והאם תפסה אותה, היכתה אותה בנעל וקשרה אותה באמצעות חבל במחסן הבית למשך הלילה.

ב־6 ביוני '93 החליטה הנערה להתאבד על־ידי שאיפת עשן. היא ננעלה בחדרה והדליקה נרות. בתגובה, היכתה אותה אימה בחגורה, נשכה אותה, שרטה אותה והיכתה אותה בכבל של טייפ.

האם הכחישה את רוב ההאשמות. היא הודתה, כי היכתה את בתה, אך לא באמצעות חגורה.

הנאשמת אמרה, כי הפעילה כח סביר כלפי בתה, למטרה חינוכית, כיוון שבתה יצאה מכלל שליטה.

המשפט להוכחת האשמות נדחה.

שנת מאסר בשל נסיון שוד עם גז מדמיע

(ע). דוד עמר (26) מאזור הורשע אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בניסיון לשדוד יהלומים מעובדת בבורסת היהלומים ברמת־גן באמצעות התזת גז מדמיע לפניה, ונידון לשנת מאסר בפועל.

בכתב האישום נאמר, כי בצהרי ה־6 בפברואר '94 ארב עמר לשולה ויצמן, עובדת הבורסה, שהיתה בדרכה מבניין "יהלום" למפעל בבורסת היהלומים, כשברשותה תיק שהכיל יהלומים. הנאשם התנפל עליה, תפס את התיק וריסס את פניה בגז מדמיע.

בשל צעקותיה של המתלוננת ובהתערבות אדם נוסף, שמט עמר את התיק מידו, ונמלט מן המקום, אולם נתפס ונעצר.

שני פעילים נחקרו בקשר להפעלת קייטנת הנוער של תנועת כך

(ע). שני פעילים בתנועת כך, איתמר בן־גביר ואבישי רביב, נחקרו אתמול במשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח־תקווה בקשר למעורבותם בארגון והפעלת קייטנת הנוער של תנועת כך.

בתום חקירתם מסרו השניים לכתבים, כי הם סירבו לשתף פעולה עם החוקרים בנימוק שזו חקירה פוליטית ושוחררו בערבות עצמית.

בן־גביר מסר, כי במהלך החקירה נמסר לידיו צו מנהלי בחתימת אלוף פיקוד המרכז אילן בירן, האוסר עליו להיכנס לתחומי יהודה ושומרון. תוקף הצו מ־6 ביוני עד ה־5 בספטמבר.

אביו של בן־גביר אמר, כי ברצונו לערער על תוקפת הצו.

רפורמה בחברת העובדים: תוקם חברה לניהול נכסים

כן החליטה הוועדה המרכזת לפעול להקמתה של קרן לעידוד פעולות תרבות, נוער וספורט

□ אבשלום קווה

הוועדה המרכזת של ההיתאחדות החליטה אתמול להמליץ על הקמת חברה לניהול נכסים וקרן נכסים. החלטות אלו יובאו לדיון בוועדה המנהלת של חברת העובדים. לדברי מזכ"ל ההסתדרות, חיים רמון, עשויות החלטות אלו לשנות את מהותה של חברת העובדים.

ההחלטה בדבר הקמת קרן הנכסים המיועדת לעודד פעולות תרבות, נוער וספורט כלולה בקווי היסוד של הקואליציה החדשה, והן התקבלו בוועידה האחרונה.

חברת הנכסים שתוקם תנהל את כל נכסי המקרקעין של חברת העובדים, שערכם נאמד במיליארדי שקלים, וכלולים בהם מבני ההסתדרות ומועצות הפועלים וכן כל נכס אחר שבשליטת חברות הבת של חברת העובדים.

בין הגופים והנכסים שינוהלו חברת הנכסים חלקה בירושלים, מפעלי תרבות וספורט בתל-אביב, רכוש של מועצת פועלי רעננה, רשת "עמל", "עמלנר", חברה בעלת נכסי הפועלים ברמת גן, "נלה" נכסי לשכות המס של ההסתדרות, בית הפקיד בתל-אביב ועוד.

החברה לא תהיה בעלת נכסי המקרקעין. לחברה יועברו התקציבים מהאגפים השונים וחברות הנכסים השונות הקשורים לניהול הנכסים, השכרתם, מכירתם, - החכרתם והשכרתם. לחברה יועברו כל סמכויות הניהול של אגפי ההסתדרות, אגפי חברת העובדים וחברות ניהול הנכסים לצורך מימוש מטרותיה.

כן הוחלט על הקמת חברת בת של חברת עובדים ואליה יועברו כל נכסי חברת העובדים, למעט נכסי המקרקעין. לחברה הבת יועברו כל הסמכויות הנדרשות לביצוע מטרותיה לרבות קניית נכסים ומכירתם, השכרתם והחכרתם. הבעלות בחברת הבת תהיה של חברת העובדים ותנוהל על ידי מועצת המנהלים.

כחודש לפני הבחירות הודיע המזכ"ל לשעבר, חיים הברפלד על הקמת חברת נכסים במסגרת חברת הגג "שיכון ובינוי אחזקות". לתפקיד המנכ"ל נתמנתה אז יעל אפרון. לדברי חיים רמון החברה היתה על הנייר בלבד, דבר לא נעשה ואין הוא מתכוון שהחברה החדשה תוקם במסגרת "שיכון ובינוי" הכוללת את שיכון עובדים, סולל בונה, חירות ואבן וסיד.

שוחט לרמטכ"ל בדיון על היקף התקציב: חדל להתנהג כמו צ'ייץ'

הרמטכ"ל איים בישיבת הממשלה כי אם לא תינתן לצה"ל תוספת תקציב ייאלץ הצבא לסגור שדה-תעופה אחד □ דרישות השרים לתוספת מסתכמות ב-8 מיליארד שקל

□ יאיר מידן

בישיבת הממשלה על מסגרת התקציב היתה אתמול תקרית של חילופי דברים נזעמים בין שר האוצר לרמטכ"ל, לאחר שרא"ל אהוד ברק הזהיר את השרים, כי אם לא תינתן התוספת הנדרשת לתקציב הביטחון ייאלץ צה"ל לסגור אחד משדות התעופה הצבאיים.

בתגובה אמר שר האוצר לרמטכ"ל כי יחדל להתנהג כמו צ'ייץ'. השר שוחט הוסיף ושאל האם זה ייתכן שלאחר אי-היענות לדרישות שרים, כמו במקרה של השרה אלוני שאמרה כי אם לא תקבל תוספת תקציבית תיאלץ לסגור את הבימה והקאמרי, יציבו שרים אולטימטום מעין זה.

דברי הרמטכ"ל הכעיסו מאוד את שר האוצר. הוא הטעים, כי הצגת התמונה על ידי מערכת הבטחון אינה מקובלת עליו והבהיר כי צה"ל חייב וצריך לקבוע את סדרי העדיפות במסגרת התקציב המתוכנן.

בשלושת הדיונים בתקציב '95 איפשר ראש הממשלה לרמטכ"ל להציג בשמו את עמדת מערכת הביטחון לגבי היקף התקציב, והדבר היה למורת רוחם של שרים אחרים.

גם בישיבה אתמול דחה ראש הממשלה יצחק רבין את ההכרעה ביחס לסדרי העדיפות נוכח ריבוי התביעות של שרים לתוספת תקציב. המשך הדיון נקבע ליום רביעי.

ההכרעה בדבר מסגרת תקציב הביטחון תועבר כנראה לפורום מצומצם יותר בראשות רבין ובהשתתפות השר שוחט והרמטכ"ל ברק.

בישיבה עצמה אמר שר החוץ שמעון פרס, כי הוא תומך בתוספת לתקציב הביטחון כדרישת הרמטכ"ל.

לאחר שהתבררו דרישות השרים לתוספות תקציב, והן מסתכמות ב-8 מיליארד שקל, הבהיר שר האוצר, כי אין בתקציב דרגות חופש רבות, שכן מקורות רבים בתקציב כבר משועבדים. לדבריו, נתח ניכר בתקציב נועד לטיפול בענפים משבריים, בנושא שיכון ומשכנתאות ובתחומי תשתית.

כן אמר השר שוחט, כי הצרכים גדולים מסכום המקורות העומד לרשות הממשלה למימון שינוי סדרי עדיפות. הוא העריך, כי הסכום הזה אינו עולה על 2.5 מיליארד שקל, בהנחה שתקציב המשרדים יקוצץ ב-900 מיליון שקל.

שר התחבורה ישראל קיסר דרש תוספת תקציב של 3 מיליארד שקל במשך 5 השנים הבאות לפיתוח תשתית רכבות וסלילת נתיבים מיוחדים במרכז הארץ.

שר החקלאות יעקב צור קבע כי הממשלה מזניחה את הפריפריה וקרא להגדיל ההשקעות כדי לצמצם את הפער הגדול בין האוכלוסיה במרכז הארץ לבין התושבים בפריפריה. שר הכלכלה שטרית חזר ותבע תוספת תקציב לפיתוח הנגב והגליל.

השר שטרית קבע כי בקטע של השירותים החברתיים יש לתגבר את התקציבים כדי לצמצם את פער ההכנסות במשק. עם זאת, השר שיטרית הודה כי מרחב התמרון של הממשלה בתחום התקציב מצומצם מאד.

עימות נוסף צפוי עם שר התמ"ס מיכה חריש. הוא הניח על שולחנו של שוחט דרישה לתוספת תקציב של מיליארד שקל להיקף כולל של כ-3 מיליארד שקל בשנה הבאה.

הממונה על התקציבים דוד ברודט פרס בפני השרים את היקף הסיוע הנדרש בענפים משבריים ובראשם לתעשיות הבטחון, לקיבוצים ולקופת החולים הכללית. להערכתו של ברודט, הסיוע הנדרש לתעשיות הבטחון בשנתיים הבאות הסתכם ב-1 מיליארד דולר לפחות. ברודט אישר כי המצב בתעשיות הבטחון עגום ביותר.

ברודט גילה גם כי לגבי הקיבוצים הממשלה נדרשת לפתרון יסודי ומקיף לסך כל חובות שאין כנגדם כושר החזר בסך [illegible] מיליארד שקל. סך כל חובות הקיבוצים מסתכם כרגע ב[illegible] מיליארד שקל.

להערכתו של ברודט [illegible] מחייב את הממשלה [illegible] תקציבית של 1.25 מיליארד [illegible] למחיקת חובות החלק של [illegible] בהסדר המשלים לחובות הקיבוצים.

עלות החוקים שכבר [illegible] בספר החוקים מסתכמת [illegible] מיליון שקל בשנה.

אוהד מראני – הציר הכלכלי בוושינגטון

הממשלה אישרה אתמול [illegible] מינויו של אוהד מראני [illegible] הציר הכלכלי של [illegible] בוושינגטון. המינוי [illegible] להיכנס לתוקף בתחילת [illegible]

מראני מחליף בתפקיד [illegible] אמנון נויבך, המשלים תקופת שירות בת שלוש שנים.

מראני כיהן עד כה כ[illegible] כלכלי של שר האוצר.

יאיר מידן

משרד החקלאות דורש להגביר ענישה של זייפני מזון

סגן שר החקלאות, ח"כ [illegible] צארק, זימן ישיבה מיוחדת בהשתתפות נציגי משרד הבריאות, משרד התמ"ס ומועצת הדבש, מועצת הזית ו[illegible] משרדו, כדי לגבש [illegible] התמודדות עם התפשטות זיוף מזון, ועיקר של דבש ושמן זית.

סגן השר צארק דרש להגביר את הענישה נגד זייפני תוצרת חקלאית ומזון.

יוסף גלילי

משרד החקלאות יחליט לסגור מבנים במושבים שאינם עומדים בתקנים

שר החקלאות, יעקב צור החליט אתמול לקבל את המלצות הוועדה לבדיקת שימושים חורגים במושבים.

הוועדה, בראשות מנהל הרשות לתכנון, מרדכי כ[illegible] (קדמון), מונתה כדי להסדיר את בעיית השימוש במבנים חקלאיים למטרות לא חקלאיות.

בין היתר המליצה הוועדה, שמבנים שאינם עומדים במגבלות התכנון והבנייה, ייסגרו לאלתר.

יוסף גלילי

המשק מול הנשק – הצבא דורש תוספת, האוצר תובע קיצוץ (צילום: דו"צ) (צילום: שטיין/הרדי)

מימושים שגרמו לירידות

□ כתב "על המשמר"

שבוע המסחר בשוק המניות נפתח במגמה של ירידות שערים. הירידות הוסברו בירידות במניות הישראליות בניו-יורק בסוף השבוע, במימוש רווחים שהופיע בשוק לאחר שמדד המשתנים הגיע לרמה של 190 נקודות, בהתפוגגות הציפיות לפריצת דרך בשיחות עם סוריה בטווח המיידי, בחששות המשקיעים מפני פרסום דו"חות כספיים מאכזבים ובמתיחות בגבול הצפון.

ירידה של 6% בלטה במניות בזק מחשש לירידה ברווחיותה בעתיד. ירידה של 4.5% נרשמה במניות טבע בתגובה לירידת המניות בניו-יורק לרמה של 28 דולר בסוף השבוע, בעקבות שמועות, במהלך המסחר בוול-סטריט, שחברת ברוקרים אמריקנית (אופנהיימר) הורידה את הדירוג של טבע ל"החזק".

טבע נסגרה אתמול בת"א במחיר של כ-27.25 דולר ל-0.1 ע"נ. ירידה של 6% בלטה במניות כלל תעשיות אלקטרוניקה בתגובה לירידת מחיר מניות אי.סי.איי טלקום בניו-יורק, לרמה של 17 דולר בסוף השבוע. ירידה של 6.5% נרשמה במניות אורים וירידה של 5% נרשמה במניות איטונג.

בתגובה לפרסום דו"חות חצי-שנתיים מאכזבים של חברת איטונג, אשר הצביעו על רווח נקי של כ-6.3 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של 1994 בהשוואה לרווח נקי של כ-27.7 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של 1993. ירידה של 3% בלטה גם במניות קונצרן כור בציפייה לפרסום דו"חות חצי-שנתיים פושרים. בניגוד למגמת הירידות הכללית, בלטה עלייה של 2.25% במניות חברת המזון אוסם.

עליות חזקות בניגוד למגמה הכללית נרשמו במניות חברת טמפו, תעודות ההשתתפות של ישרמקו, חנ"ל, תעודות ההשתתפות של אבנר, מחדרין, נפטא, מגן נפט 5, פססורט, יואל, משוב, טיכון-זול, כתן פיתוח והחברה לישראל.

מדד המשתנים ירד בכ-2.4% לרמה של 185.4. מדד המעוף ירד בכ-2.6% לרמה של 186.1. מחזור העסקאות במניות החופשיות הסתכם בכ-210 מיליון ש"ח.

במסחר באופציות על מדד המעו"ף נרשמה ירידה במחירי אופציות ה"קול" ועלייה במחירי אופציות ה"פוט" כמקובל בימים של ירידה במדד המעו"ף.

הודעות ללא הפסקה...
במחירי המערכת
177-022-1766
03-297481
מבצע:
זוג כרטיסי קולנוע
לכל מפרסם מודעה
תוקף המבצע עד 30.9 הכרטיסים תקפים לשנה.
השמוש במבצע זה מבטל מבצע קודם.

משרד החקלאות הגדיל תקציב המו"פ לענפי היצוא

שיעור הגידול ב-'94 הסתכם ב-27% לעומת '93 □ כן הוגדל תקציב פיתוח משק המים

□ יוסף גלילי

משרד החקלאות תמך ב-155 מיליון שקלים בהשקעות המכוונות לייצוא. כמו כן הוגדל תקציב המו"פ לענפי הייצוא ל-138.8 מיליון שקלים ב-'94 לעומת 109.3 מיליון שקלים ב-'93. כך עולה מדו"ח משרד החקלאות המסכם את עיקרי מדיניותו בשנה האחרונה (בין יולי '93 ליוני '94).

מהדו"ח עולה כי תקציב הקרן לעידוד הייצוא גדל בכ-1.5 מיליון שקלים ב-'94 לעומת 1.3 מיליון שקלים ב-'93.

בדו"ח נאמר עוד כי הובטחו מחירי מינימום ורשתות ביטחון לתוצרת החקלאית ביצוא ובשוק המקומי.

השטח החקלאי המעובד בתמיכה ממשלתית גדל מ-900 אלף דונם למיליון מאתיים אלף דונם: יצוא התשומות החקלאיות (כימיקלים, זרעים, מכשירים ותומרים לחקלאות) גדל ב-20% והגיע ל-1.2 מיליארד דולר; תקציב פיתוח משק המים גדל ל-350 מיליון שקלים לעומת 250 מיליון שקלים שבוצעו בפועל בתקופה המקבילה אשתקד.

מטבע חוץ בנק הפועלים - 5.8.94

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1					3.3724
דולר אמריקני	1					0.3530
מרק גרמני	1					1.9210
לירה סטרלינג	1					4.6879
פרנק צרפתי	1					0.5610
ין יפאני	100					3.0345
גילדן הולנדי	1					1.7099
פרנק שוויצרי	1					2.2757
כתר שבדי	1					0.3916
כתר נורבגי	1					0.4393
כתר דני	1					0.4879
מרק פיני	1					0.5829
דולר קנדי	1					2.2023
דולר אוסטרלי	1					2.2636
ראנד דר' אפריקאי	1					0.8412
פרנק בלגי	10					0.9331
שילינג אוסטרי	10					2.7303
לירה איטלקית	1,000					1.9231

הסרבים בבוסניה החליטו לפעול נגד האמברגו היוגוסלבי

ממשלת בוסניה קראה לסרבים-הבוסנים שלא להישמע לקאראדג'יץ' □ כוח משימה צרפתי משיב באש על ירי של צלפים סרבים בסראייבו

סכסוך מקומי ילדים סרבים-בוסנים בפאלה רבים על קופסת ממתקים תחת עינו הבוחנת של חייל מכוחות קאראדג'יץ' (צילום: איי.פי)

בלגרד, (ע"צ, ע"ר). שלטונות פאלה, מאחז של הסרבים הבוסניים, החליטו בשבת בערב על צעדים מול אמברגו שעליו הכריזה נגדם יוגוסלביה בשבוע שעבר.

ה"ממשלה" של פאלה, שהתכנסה אמש בראשות ראדובאן קאראדג'יץ', דנה במיוחד בצעדים "העשויים לתרום להגנה ולבטחון של המדינה, לשמירה על הפעילות הכלכלית ועל צרכי האספקה של האוכלוסיה", נאמר בהודעה רשמית.

ההודעה איננה מוסרת פרטים כלשהם על טיב הצעדים שאושרו.

קאראדג'יץ' הודיע כי כל האזרחים הכשירים יגויסו ליחידות עבודה וצבא".

בתגובה על סירובו של קאראדג'יץ' לקבל את תוכנית השלום של המעצמות הגדולות לבוסניה, הישעתה בלגראד את קשריה הכלכליים והפוליטיים עם הסרבים בבוסניה.

ביום א', היום השלישי לאמברגו, נראה כי הוא עדיין נשמר בקפדנות, לפי ידיעות שנתקבלו מהגבול בין יוגוסלביה לבין הטריטוריה הבוסנית הנשלטת בידי הסרבים.

בסאראייבו נמשכו הצליפות וצוותים צרפתיים מיוחדים השיבו אש לעבר צלפים סרביים, במקלעים ובתותחים המותקנים על הנגמ"שים של האו"ם.

"הטלנו על חיילים רבים משימה להרתיע צלפים אלה", מסר דובר האו"ם מייג'ור רוב אנינק. "החל מאתמול שוגרו פטרולים ברגל, והם איתרו מספר מקומות שבהם כנראה מסתתרים צלפים".

סאראייבו. נשיאות בוסניה קראה אתמול לסרבים הבוסניים להמרות את פי מנהיגם ראדובאן קאראדג'יץ', נאמר ברדיו סאראייבו.

"כל מי שטרם זיהם את ידיו בדם חפים מפשע אמור לסרב להוראות אלה, הגוררות אותו לסבל ולמלחמה נוספים," נאמר בהודעה.

הקריאה שודרה שעה שמנהיגי הסרבים הבוסניים הכריזו על גיוס כללי ומצב חירום בכל השטחים שנכבשו בידי הסרבים, כ-70 אחוז משטח בוסניה.

הגיוס הכללי בא בתגובה לסירוב הפרלמנט בפאלה לקבל את תוכנית השלום שהוצעה על ידי קבוצת הקשר הבינלאומית.

ארגנטינה וקולומביה סגרו את שגרירויותיהן בהאיטי

עובדיהן קיבלו איומים על חייהם □ מאות אזרחים מקבלים אימונים צבאיים באווירת ערב מלחמה

פורט או פרינס, (ע"צ, ע"ר). ארגנטינה וקולומביה הודיעו על סגירת שגרירויותיהן בהאיטי מסיבות בטחוניות, לאחר שאנשיהן קיבלו איומים ברצח, מסר אתמול מקור דיפלומטי שביקש להישאר בעילום שם.

בשבת היו שתי השגרירויות סגורות, אך מהשגרירות הקולומביאנית נמסר כי הפסקת העבודה היא "זמנית".

ארבעה עיתונאים מארגנטינה ושישה מקולומביה עזבו את פורט או פרינס מאותן הסיבות, מסר המקור.

אנשי השגרירות הארגנטינית, ביניהם השגריר והקונסול הכללי, עזבו את האיטי והגיעו לרפובליקה הדומיניקנית. לא ידוע באיזו דרך יצאו את האיטי הדיפלומטים הקולומביאנים.

האיומים ברצח החלו להגיע לאנשי הנציגויות של מדינות אמריקה הלטינית ביום ראשון שעבר, לאחר שמועצת הבטחון של האו"ם קיבלה החלטה המאשרת פלישה צבאית להאיטי, הרגיש המקור.

משמועות בקרב החוג הדיפלומטי בפורט או פרינס, ניתן להניח כי מדינות נוספות יסגרו אף הן את שגרירויותיהן, כדוגמת שתי הראשונות.

כן נמסר, כי כמה מאות אזרחים האיטיים השתתפו בשבת באימונים צבאיים שהתקיימו בפורט או פרינס.

האזרחים התנדבו לשמש כמגיני העיר במקרה של פלישה לאי, אמר אחד המשתתפים באימונים לעיתונות. רובם חברים בארגון הפרה-צבאי המקורב לגיאר דובאלייריים ולחזית להגנה אזרחית.

תושבי פורט או פרינס מסרו כי ביום שישי נותקה הספקת החשמל לעיר, כדי לאפשר ביצוע אימוני לילה. יריות נשמעו באחרים מרובעי העיר.

מונטריאול. עיתונאי יליד האיטי שעבד ככתב בעיתון קנדי מ-71' פוטר ממשרתו לאחר שמונה לשר בממשלה הנתמכת בידי הכת השלטת בהאיטי.

העיתונאי שארל דויד ביקש חופשה לשישה חודשים מהעיתון הקנדי "לה פרס" בו עבד ככתב, והיוצא לאור במונטריאול. במאי השנה מונה דויד לחבר בקבינט של האיטי.

הפרות זכויות האדם בהאיטי הוחמרו מאז הצטרף דויד לממשלה, מסר דובר מטעם העתון במונטריאול. הוא הוסיף, כי הכת הצבאית השלטת בהאיטי נחשבת בעיני הקהילה הבינלאומית כ"לא חוקית", וכי אין כל הצדקה שדויד ימשיך בקשרים איתה.

ארה"ב לא תשלח צבא לשמירת השלום ברואנדה

הכריז הרמטכ"ל האמריקני בביקור בגומא □ אשת סגן נשיא ארה"ב באה לביקור במחנות הפליטים

גומא, זאיר, (ע"צ, ע"ר). הרמטכ"ל האמריקני, הגנרל ג'ון שאליקאשווילי, הכריז אתמול כי ארה"ב "לא תשתתף במבצע לשמירת השלום ברואנדה".

"אנו נמצאים כאן כדי לתמוך במאמץ ההומניטרי. לא באנו הנה כדי להשתתף במשלחת האו"ם", הרגיש במסיבת עיתונאים. "אם ארה"ב תוכל לסייע בהחשת בואן של יחידות כוח האו"ם, היא תעשה זאת", הוסיף עם זאת.

בתום ביקור של שעות ספורות במחנות הפליטים באזור גומא, שם משתתפים 330 אנשי צבא אמריקניים בסיוע לוגיסטי, אמר הרמטכ"ל, כי הוא "גאה מאד מאד ממה שראו עיני".

רמטכ"ל צבא ארה"ב העלה על נס את החיילים האמריקניים אך גם את האירגונים ההומניטריים הפועלים במקום.

אל הרמטכ"ל האמריקני נלוותה גם רעייתו של סגן נשיא ארה"ב אל גור, האמורה לבקר במרכז יוניס"ף בגומא, לשם נשלחים ילדים פליטים חסרי משפחה.

במהלך שהותו בת השעות הספורות בגומא, שבה מוצבים כיום כ-300 חיילים אמריקניים, יבקר הגנרל שליקאשבילי במחנה הפליטים שבקאטאלה ובתחנת לטיהור מים שהוקמה, ומופעלת בסיוע הצבא האמריקני, על גדות אגם קיבו.

הטלוויזיה ההולנדית אספה 50 מיליון דולר בתרומות

אמסטרדם. תרומות שנאספו בהולנד בשביל פליטי רואנדה הגיעו אתמול לסכום של 50 מיליון דולר, בעקבות מגבית שנערכה ע"י הטלוויזיה ההולנדית בהולנד ובבלגיה.

מיליונים שצפו בשידור בן שלוש השעות התחייבו לתרום לפחות 25 מיליון דולר כדי לסייע לפליטי רואנדה, מסרו מארגני התוכנית.

שר הפיתוח ההולנדי, יאן פרונק, הודיע בסוף התוכנית כי הוא יוסיף 8 מיליון דולר ל-22 מיליון דולר שכבר הוקצבו ע"י הממשלה, כדי לסייע לכשני מיליון רואנדיים.

כל שלוש תחנות הטלוויזיה ההולנדיות הממשלתיות ושתי תחנות פרטיות עסקו במגבית משעה 22:00 בשבת בערב עד 01:30 לפנות בוקר ביום א'.

כן צפוי משחק צדקה בכדורגל למען פליטי רואנדה, שאותו תערוך אייאקס אמסטרדם.

הירושימה ציינה מלאות 49 שנים לפצצה האטומית

ראש ממשלת יפן, טומיאיצ'י מוראייאמה, התחייב בשבת לסייע לקורבנות פצצת האטום שהוטלה על הירושימה לפני 49 שנים בדיוק.

בראיון בטלוויזיה אמר מוראייאמה לקהל של כ-50 אלף איש, שהתאסף בפארק השלום בעיר לטקס זיכרון ליום הטלת הפצצה: "אני נחוש בהחלטתי לעשות ככל האפשר לסייע לקורבנות הפצצה".

הירושימה היתה העיר הראשונה ועליה הוטלה פצצה אטומית ב-6 באוגוסט 1945. שלושה ימים לאחר מכן הוטלה פצצה גם על העיר נגאסאקי.

א.פ.י.

הסעודים ניסו לרכוש יכולת גרעינית

דיפלומט לשעבר מערב הסעודית שביקש מקלט מדיני בארה"ב אמר אתמול, כי ארצו ניהלה מגעים בארה"ב ובסין בניסיון לרכוש נשק גרעיני.

בראיון עימו ב"ניו יורק טיימס" הציג הדיפלומט לשעבר, מוחמד אל-חילאווי, מסמכים המוכיחים את אמיתות דבריו.

הוא אמר, כי הסעודים ביקשו לרכוש כורי מחקר קטנים שהם דגם לכורים שבהם ניתן לייצר נשק גרעיני.

ע"ר

לצפון קוריאה פלוטוניום ל-3-4 פצצות גרעיניות

סיאול, (ע"ר). היומון הדרום קוריאני צ'וסון אילבו ציטט ביום ראשון מקור ממשלתי בכיר שנותר בעילום שם, ואשר אמר כי צפון קוריאה הפסיקה את פעולת הכור ביונגביון, שלוש פעמים מאז 1989 ועל כן ייתכן שיש לה כמות פלוטוניום מספקת לייצור 3-4 פצצות גרעיניות.

הבכיר בממשלת סיאול אמר כי הפסקות הפעולה היו ל-71 יום ב-1989, חודש ב-1990 ו-50 יום ב-1991. "כתוצאה מכך, נראה כי צפון קוריאה הצליחה להפיק 22 עד 27 ק"ג של פלוטוניום," נאמר בעתון.

תאריך מוקדם יותר השנה טענה סוכנות הביון האמריקנית כי קיימים סימנים סבירים ואף יותר מכך, שצפון קוריאה הפיקה מספיק פלוטוניום מהכור ביונגביון ב-1989, בכמות מספיקה לייצור פצצה גרעינית אחת לפחות.

לפי הדיווח בעתון, זו הפעם הראשונה שממשלת דרום קוריאה מאשרת כי צפון קוריאה הפסיקה את פעילות הכור גם בשנים 1990 ו-1991.

ראש הסי.איי. אי. ג'יימס וולסיי אמר ביוני כי הכישלון לגרום להפסקת תוכנית הגרעין של צפון קוריאה הוא היסוד לסברה כי הצטבר די פלוטוניום לייצור 5 פצצות גרעיניות נוספות עד לסוף השנה.

ארה"ב וצפון קוריאה דחו את המשך השיחות בז'נבה בנושא תוכנית הגרעין של פיונגיאנג. השיחות יתחדשו ביום שני, לאחר שהתנהלו יום אחד, ביום שישי האחרון, זאת לאחר שהופסקו בחודש שעבר עקב מותו של נשיא צפון קוריאה קים איל סונג.

חוקרים דיווחו על גידול דרמטי במספר חולי איידס באסיה

מדענים צרפתיים ירצו על בזבוז מיליארדים בפיתוח תרופות לא מתאימות

יוקוהאמה, (ע"ר). גידול דרמטי במספר חולי האיידס באסיה והעדר התקדמות במציאת תרופה, העיבו אתמול על מושב הפתיחה של הוועידה הבינלאומית ה-10 למחלת האיידס.

אווירת הפסימיות עלולה לגבור היום כאשר חוקרים צרפתיים ידווחו, כי מיליארדי דולרים בוזבזו במחקר למציאת תרופה לאיידס, משום שמדענים לא הבינו כראוי את הנגיף.

העיתון "סאנדיי טלגראף" הלונדוני מסר, כי פרופ' ז'אן-מארי אנדריו וצוותו באוניברסיטת פריס יודיעו בוועידת יוקוהאמה, כי תרופות זולות יותר הקיימות כבר עשויות להועיל לבלימת המחלה.

עד עכשיו נועדו רוב הטיפולים לחיזוק המערכת החיסונית. אולם העתון מסר כי הצוות של אנדריו גורס כי במקום זה רצוי שרופאים ירשמו תרופות לדיכוי המערכת החיסונית.

העיתון ציין כי פרופ' אנדריו ימסור את התוצאות של ניסוי שבו ניתנה ל-27 מתנדבים שנדבקו בנגיף האיידס התרופה ציקלוספורין לדיכוי המערכת החיסונית, לתקופות של חודשיים עד יותר מ-5 שנים.

המשכים

כריסטופר

המשך מעמוד ראשון

וזה דבר העומד בפני עצמו, ואינו תלוי בשום התפתחות אחרת. הממשלה הזו לעולם לא תמנע אחיות אמצעי צבאי שדרוש לצרכי הגנה, בהתאם לחוק. מצד שני, גם ראש הממשלה וגם אני העברנו דרך המזכיר תביעה נחרצת, ללבנונים ולסורים, שיקחו את העניינים לידיים ויפסיקו את ההשתוללות הזו", אמר.

אתמול הגיע שר החוץ האמריקאי וורן כריסטופר לדמשק, התחנה השלישית בסיורו השביעי באיזור, בנסיון לקדם את הערוץ הסורי־הישראלי בשיחות השלום. כריסטופר נתקבל בנמל התעופה על ידי עמיתו הסורי פארוק שרע, והכריז כי הוא "תמיד מאושר לבוא לדמשק", שם הוא מבחין ב"אווירה של כובד ראש".

כריסטופר, העומד להיפגש עם הנשיא חאפז אסד, הגיע מישראל ואמור לשוב ארצה הערב. בדברי הפרשנות שלו הטיל אתמול רדיו דמשק ספק בסיכויי ההצלחה של הסיור, באומרו כי "האלמנט החדש היחיד שיוכל לאפשר שלום, הוא הודעה חד־משמעית מצד ישראל ברבר התחייבות לשוב לגבולות שמלפני ה־4 ביוני 1967".

לפני צאתו לדמשק, אמר כריסטופר כי פנה לסוריה כדי שתפעל להרגעת הרוחות בלבנון. שר החוץ שמעון פרס שנועד עם כריסטופר, הבהיר גם הוא כי ישראל הוריעה לסוריה שעליה להפסיק את ההשתוללות. בצאתם מהפגישה, אמר שר החוץ שמעון פרס, כי השניים דנו בשלושה נושאים עיקריים: יישום הסכם עזה ויריחו והבעיות הכלכליות באוטונומיה, וכן הדרכים להעברת הסיוע הבינלאומי לרשות הפלסטינית, ההתקדמות במו"מ עם סוריה והוועידה הכלכלית למזרח התיכון שתתקיים בקזבלנקה.

ראש הממשלה

המשך מעמוד ראשון

שתי ילדות כבנות 11, נגסי טואני מעקבה ווהד גינזבורג מקיבוץ אילות, יגישו זוג מספריים מוזהבים לרבין וזוג אחר לחסן, ובאלה ייגזור הסרט בקטע בן 60 מטר, המחבר בין הצד הירדני לצד הישראלי. אתמול הודיע רבין רשמית על פתיחת מעבר עקבה, זאת בתוקף היותו שר הפנים.

העבודות להכנת מעבר הגבול נמשכו עד שעות הלילה אתמול. בסופו של היום, יכולים היו המארגנים והעובדים לנשום לרווחה, כשגילו כי הצליחו לעמוד במשימה כמעט בלתי אפשרית, לחבר תשתיות השמל מים ולסלול את הכבישים הדרושים בתוך פחות מחמישה ימים.

במסופים שיפתחו החל מהיום, יוכלו לעבור תיירים ממדינה שלישית, לא ירדנים ולא ישראלים, אך כפי שאמר אתמול מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, "ההתקדמות עם ירדן היתה מהירה מהמצופה וייתכן שגם מעבר תיירים ישראלים וירדנים במעבר הפתוח תהיה מהירה מהמצופה".

רבין ינחת במקום ב־10.30, והטקס בו ישתתף גם מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר, ייערך ב־11.00. ב־11.30 ייצא ראש הממשלה מלווה באורחיו לארמון המלך חוסיין בעקבה, לארוחה חגיגית.

אל רבין יתלוו נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, שר החוץ שמעון פרס, הרמטכ"ל אהוד ברק, אבא אבן ואליקים רובינשטיין, העומד בראש המשלחת לשיחות עם ירדן. אליהם יצטרפו גם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס ואנשי לשכתו של רבין, מנהל הלשכה איתן הבר, ויועציו לענייני תקשורת, עודד בן עמי ולינורה שמעון.

חברי ועדת העורכים יסעדו את ליבם באותה השעה במלון "הולידיי" ואחר כך יוזמנו יחד עם עורכי עיתונים ירדניים לדיון בו ישתתפו כריסטופר, חוסיין ורבין.

לכשיסתיים הדיון, יטוס רבין למלון בים המלח ויקיים שם מסיבת עיתונאים.

במקביל, יימשך מחר במלון מוריה־סלוה בים המלח המו"מ הדו צדדי, כשנציגים מהמשלחת הירדנית כבר הגיעו למקום, כדי לבחון את הסידורים הטכניים מקרוב. הוועדה בראשות אליקים רובינשטיין ופאיז טראונה, המשמש בימים כתיקונים שגריר ירדן בוושינגטון, ימקדו את הדיון בעיקר בנושא זכויות המים והזכויות הטריטוריאליות.

וכמו תמיד, כשיש רשימת מוזמנים, יש גם רשימת נעלבים. מי שמרגישים עצמם נפגעים הם חברי משלחת ישראל לשיחות עם ירדן, ביניהם המשנה למנכ"ל משרד החוץ, איתן בן צור, וראשי תת הוועדות לענייני מים וגבולות, נח כינרתי וזאב קוחנובסקי.

עלבון ראשון ספגו, כשלא לקחו אותם לחתימה בוושינגטון. עכשיו, הגיע העלבון השני. "רבין לא היה חייב לצרף אותם לארוחה אצל חוסיין, אבל בטקס בו משתתפים 120 איש, קצת מוזר שלא נמצא להם מקום", לחשו אתמול בירושלים.

החקלאים

המשך מעמוד ראשון

חברי הוועדה הסכימו שיישוב שיוותר על זכותו על הקרקע, יקבל 25 אחוז, בתוספת עד 15 אחוז עבור ההשקעות שהשקיע בשיפור הקרקע. מצב זה היה נהוג עד היום.

שר החקלאות והארגונים החקלאיים תבעו שמצב זה יישמר, ואף ישתפר. עד כה, היתה בידי המדינה הזכות להפקיע את הקרקע תוך 60 יום. לפי דרישת שר החקלאות וארגוני החקלאים, תוקם ועדה ציבורית שתכריע בין המדינה לבין החקלאים, במקרה שהקיבוץ או המושב יתנגד להפקעת הקרקע. טרם הושגה הסכמה כללית בנושא זה.

אורח באיזור

הנס יורגן וישנאבסקי, שר לשעבר בממשלת גרמניה ויו"ר ועדת ה[illegible] שליד האינטרנציונל הסוציאליסטי המבקר באיזור, נפגש אתמול ב[illegible] רעייתו באורח מפ"ם, עם חנן ארז יו"ר הספלנה, ולטיף דורי, ראש הדסק הערבי

בוועדת השרים סוכם גם כי המחלוקות שעדיין נותרו יתבררו ביום שלישי, בהשתתפות ראש הממשלה שיכריע בעניין.

אתמול בשעות הערב כינס ראש הממשלה יצחק רבין דיון בהשתתפות שרי האוצר, החקלאות, השיכון והמשפטים בנושא הפשרת קרקע חקלאית לבנייה. זאת, כדי להכריע במחלוקת בין שר האוצר אברהם שוחט, לבין שר החקלאות, יעקב צור. בסוף השבוע נכשל שר המשפטים דוד ליבאי בנסיון למצוא הצעת פשרה, שתהיה מקובלת על שר החקלאות והלובי החקלאי.

כזכור, הודיע שר האוצר בשבוע האחרון, כי החליט לאמץ את רוב המלצות ועדת פוגל בנושא ולבטל את החלטות מינהל מקרקעי ישראל 533 ו־611. שר האוצר הכניס 8 תיקונים מהותיים בהמלצות ועדת פוגל, שנועדו בין היתר, לאפשר תשלום פיצוי מדורג לחקלאים, אי ביטול החלטה 441 של מינהל מקרקעי ישראל ומתן זכות ערעור לחקלאים לגבי שינוי ייעוד קרקע חקלאית לשימושים אחרים. המלצות השר שוחט התקבלו על דעת שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר.

הנשיא

המשך מעמוד ראשון

וייצמן: נפלא לשוחח איתך, אני בטוח שזו לא הפעם האחרונה. נהניתי מאוד מטיסתך בשמי ירושלים ותל אביב. אני מקווה שגם אתה נהנית.

המלך חוסיין: אני מודה לך מאוד מאוד. היתה זו חוויה מרגשת ונהניתי ממנה מאוד. אני שמח מאוד להזדמנות לשוחח איתך. אני מקווה לקיים קשר ולהיפגש עימך בקרוב.

וייצמן: זה תלוי בך, הוד מלכותך, בכל עת, יש לך הזמנה פתוחה לירושלים במועד שתבחר.

המלך חוסיין: תודה רבה לך, זה מאוד נחמד מצידך. אני מקווה שזה יקרה בקרוב.

וייצמן: אני מקווה שהבחנת כי המרחק בין ירושלים לרבת עמון קצר מהמרחק בין ירושלים לחיפה. חשבתי שעמדת להוריד את הגלגלים.

המלך חוסיין: כן, זה באמת קצר מאוד מאוד.

וייצמן: חשבתי שהורדת את הגלגלים מעל לנהר הירדן כאשר התחלת להתקרב לרבת עמון.

המלך חוסיין: משהו כזה, כן.

וייצמן: טוב מאוד. אני מקווה שאתה נהנה.

המלך חוסיין: אני מאושר שאנו יכולים לשוחח, אני חושב כי העמים שלנו צריכים לעשות אותו הדבר וזהו צעד טוב קדימה. אני באמת מודה לך מאוד.

וייצמן: אני מקווה שנוכל לעשות מה שנהגתי לעשות בתור ילד, לנסוע לביירות, לדמשק, ואינשאללה לבגדד.

המלך חוסיין: כן, זה יהיה שינוי גדול לישראל, אך הרהר נא, זהו שחר השלום באיזור שלנו ואני סבור כי נשוב למצב נורמלי בקרוב מאוד, בניגוד למה שהורגלנו במשך שנים כה רבות, למצב [illegible] בהחלט.

וייצמן: כן, אתה [illegible] מילאת תפקיד גדול, [illegible] חלק באירוע היסטורי [illegible] זה, לראות את [illegible] פורח ומשתפר [illegible] האנשים מסביבנו.

המלך חוסיין: אני מודה [illegible] מאוד, אדוני הנשיא.

הודעות תכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי קרית [illegible]
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – [illegible]

מועצה מקומית כפר ברא
מחלקת החינוך
טלפקס: 9382018, 03-9389173

מכרז מספר 3/1994 — הסעת תלמידים

המועצה המקומית כפר ברא מודיעה בזה על רצונה לקבל הצעות להסעת תלמידים חלוף החזור ברלקמן:
1. מכפר ברא לבי"ס תיכון טירה – במיניבוס (23 נוסעים).
2. מכפר ברא לבי"ס תיכון ג'לג'וליה – במיניבוס (25 נוסעים).
3. מכפר ברא לבי"ס "עמל" טייבה – במונית.
4. מכפר ברא לביה"ס לחינוך מיוחד – במונית.
5. מכפר ברא לביה"ס למחוננים בטירה – במונית.

מגיש ההצעה חייב לצרף לה את המסמכים הבאים:
1. אישור עוסק רשום במס הכנסה ומע"מ.
2. צילומים של רשיון הנהיגה ורשיון הרכב והביטוח של הרכב.
3. אישור ממשרד התחבורה להסעת נוסעים.
4. ערבות בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה.
5. התחייבות לקיים את הדרישות וההוראות של משרד החינוך.

את ההצעה יש להכניס לתיבת המכרזים שבמועצה המקומית. המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום שבת 20.8.94 שעה 14:00.

באמל ריאן – יו"ר המועצה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי **אילת**
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מפורטת מספר 55/191/02/2", המהווה שינוי לתכניות הבאות: לתכנית מיתאר 101/02/2.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אילת; קואורדינאטות צפון – דרום 144400 מזרח – מערב [illegible]
עיקרי הוראות התכנית: [illegible]
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, [illegible] ת.ד. 68 באר־שבע 84100 טל: 07-296414.
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, אילת ת.ד. 14 אילת [illegible] טל: 07-357111.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים והכלולה תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי **קרית אתא**
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית אתא מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר כ/241", שמה "למבני ציבור בקרית אתא, המהווה שינוי לתכניות הבאות: כ/150".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: קרית אתא; גוש 10256 חלקות 175; ח"ח 166, 168, 170; גוש 10257 ח"ח 117 גוש 10500 ח"ח 11; גוש 10509 חלקות 15.
עיקרי הוראות התכנית: הגדרת שטח למבני ציבור והסדרת מערכת כבישים הניה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04-616222.
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, קרית אתא ת"ד 1 קרית אתא טל: 04-444555.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים והכלולה תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר חיים קוסלמן, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

עם עדה והמשפחה
אתכם באבל במות
האם
צוות מרכז גולן

ליוסקה ולמשפחה בעמיר ובמשמר־העמק
אתכם באבלכם על מות
פייבוש שרגאי ז"ל
(אחיה של מרים סגל ז"ל)
קיבוץ עמיר

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו היקרה
טרי רות
ומשתתפים בצערה של המשפחה
ההלוויה התקיימה אתמול בקיבוץ שער הגולן
בית שער הגולן

משתתפים בצערו של חברנו
רפי רוזוליו
במות
אמו
מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות
וחבריך באגף לאיגוד מקצועי

אין מחליפים סוסים באמצע הדרך

העם הפלסטיני הפגין בשש שנות אינתיפאדה שאינו רוצה בשלטון זר, וספק אם הוא מוכן לקבל שלטון זר גם מצד אחיו הערבים. הוא לא ישלים עם שלטון ירדני, סורי, או מצרי, ולא רק עם השלטון הישראלי. לכן יש לתת לו את מבוקשו, כי ישראל התעייפה מלדכא עם שלם. בסופו של דבר, לא כל־כך חשוב לנו מי יהיה השלטון בגדה □□□ יש לסיים את השלב השני של עזה ויריחו תחילה, ולהיערך למו"מ על הסדר הקבע עם הפלסטינים, עם הנציגות הקיימת או עם הנציגות שתיבחר בבחירות אותן יש לקיים בהקדם

צבי טימור

המהלך המדיני שנפתח עם המלך חוסיין גורם לכולנו סיפוק עצום, ונשמעים בו תחילתם של פעמי משיח. המדינה הערבית שגבולה עם ישראל מתארך על פני מאות קילומטרים, המדינה השכנה של המנדט הבריטי שמלכיה נפגשו עם ישראל בהסתר לאורך כל תקופת קיומה של המדינה, עלתה על דרך השלום.

אולם האופוריה המוצדקת של הציבור כולו, פרט לשוליים המטורפים, אינה צריכה להשכיח כי פריצת הדרך של השלב הנוכחי שלאחר ועידת מדריד, הולה כאוסלו, בחתימת ההסכם עם ערפאת. אי־אפשר היה להגיע לביטול מצב המלחמה עם חוסיין, ללא ההסכם עם הפלסטינים.

המלך חוסיין לא היה במעמד לעשות את הפשרות והוויתורים הנחוצים בשם הפלסטינים. הוא אמר לא פעם: אם ברצונכם להחזיר הכל – תבואו אליי, אם אתם מעוניינים בפשרות ובוויתורים – תגמרו את זה עם אש"ף. רק בעל־הבית האמיתי היה יכול לנהל את המו"מ, ולהסכים לוויתורים בשם הפלסטינים.

בחוגים מסוימים קיימת מחשבה, שההסכם עם המלך יכול לבוא במקום הסכמי אוסלו. ערפאת, לפי החשיבה הזאת, מילא כבר את תפקידו ושיחרר אותנו מעזה על כל צרותיה, מהאינתיפאדה, מפצצת האוכלוסיה, ולכן ניתן עכשיו להתעלם ממנו: לא להזרים לו את הכספים שהובטחו, ולמסמס את הדיונים על השלב הבא.

כזכור, המדינות התורמות הבטיחו מאות מיליוני, ואף מיליארדי דולרים, אך בינתיים הכסף לא זורם. ההנחה שלהן היא, שאמנם ההסכם נחתם עם ערפאת, אך את הכספים ניתן יהיה להזרים בצינורות אחרים ולא באמצעות ערפאת וממשלתו. ערפאת מסרב להסכים לאפשרות כזאת, ורואה בכך פגיעה חמורה ביכולתו לשלוט ולנהל את השטחים שבפיקוחו. קשה להניח שיוכל להסכים למצב בו "הסמכות הפלסטינית" לא תשלוט בתקציב השלטון העצמי. אמנם הדרישה לשקיפות היא לגיטימית; את כספי התרומות יש לנצל ליעדים שהוגדרו, אך אי־אפשר להתעלם מהגורם הפלסטיני השולט בשטח. אף גורם שלטוני לא היה מסכים לכך או לא היה שומר על מעמדו.

כל ניסיון להתחרט על ההסכם עם אש"ף, ולנסות לפתור את בעיית הגדה וירושלים באמצעות חוסיין, עלול להחזיר את המצב לקדמותו. אין לנו עניין בכך. מעמדה של ממשלת רבין, ושל רבין עצמו, בדעת הקהל הישראלית ייבחנו על־פי התוצאות בתחום הביטחון האישי, השקט וצמצום ממדי הטרור. אסור לשחק בהישגים שהושגו, ואסור להחליף את הסוסים באמצע הדרך.

עזה מובטלת ומורעבת בשכנותנו, הגדה שנשלטת בכוחות צה"ל, או הלגיון, לא יביאו לשקט. מכאן שעלינו לצאת משם ולהינתק מבחינת שליטה ישירה, ולהתרכז בקשרים כלכליים על בסיס הדדיות ושכנות טובה, אך להשאיר גם את הגדה בידי הפלסטינים.

ההסכם עם אש"ף לא נחתם בגלל אהבת ערפאת, אלא משום שהוא היה הצד הלוחם. אף אחד לא היה מוסמך במקומו להציע ויתורים ולחתום עליהם, אף אחד לא היה מוכן לשבור את האחדות הפלסטינית ולתפוס מנהיגות. כתוצאה מהתעקשותנו לנהל את המו"מ עם גורמים משניים בזבז זמן יקר לפקסודיפלומטיה, בניסיון לנהל את המו"מ עם נציגי אש"ף־יתונים בשטחים.

עכשיו, לאור ההתפתחויות, יש כאלה הסבורים שטעינו, שמיהרנו לחתום על הסכם עם אש"ף, ואם היינו ממתינים חוסיין היה חוזר לזירה.

קשה לשחזר את ההיסטוריה בפרספקטיבה לאחור, מה היה קורא אילו... אולם קשה גם להניח שניתן לפתור את כלל הבעיות מבלי לפתור את לב הבעיה, שהיא הבעיה הפלסטינית. וקשה לפתור את הבעיה הפלסטינית ללא נציגות אמינה של העם הזה, אמינה עליו. העם הפלסטיני הפגין בשש שנות אינתיפאדה שאינו רוצה בשלטון זר, וספק אם

חוסיין וערפאת. ההסכם עם המלך לא במקום הסכמי אוסלו

הוא מוכן לקבל שלטון זר גם מצד אחיו הערבים. הוא לא ישלים עם שלטון ירדני, סורי, או מצרי, ולא רק עם השלטון הישראלי. לפיכך יש לתת לו את מבוקשו, כי ישראל התעייפה מלדכא עם שלם ואינה מעוניינת בכך. בסופו של דבר, לא כל־כך חשוב לנו מי יהיה השלטון בגדה.

לכן יש לסיים את השלב השני של עזה ויריחו תחילה, ולהיערך למו"מ על הסדר הקבע עם הפלסטינים, עם הנציגות הקיימת או עם הנציגות שיבחרו בה, בבחירות אותן יש לקיים בהקדם.

כבר לא היפותיזה

המאמץ האמריקני לקדם את המו"מ עם סוריה צפוי להיות מאמץ מתמשך. כריסטופר אמור לנחות כאן לפחות פעם בחודש. ישראל מבקשת לראות שינויים מיידיים בהשתקפות הסכסוך הישראלי־סורי בכלי התקשורת בדמשק. האמריקנים אמורים לשלם את המחיר. וכפי שהבטיח קלינטון לרבין, "אם ישראל תסכים לקחת סיכונים, ארה"ב תפעל למזערם"

פאר־לי שחר

התעקשותו של נשיא ארה"ב לחזור ולשגר לאזורנו, כבר עכשיו, את מזכיר המדינה וורן כריסטופר, למרות המסתייגותם המפורשת של נשיא סוריה חאפז אל־אסד וראש הממשלה יצחק רבין, אומרת דרשני.

הנשיא קלינטון התעלם מרמזים העבים של רבין, ש[illegible] ניסה להסביר לו כי לישראל נוח יותר להתקדם צעד צעד ולנוח[illegible] פלסטינים, ירדנים, ורק אחר־כך, [illegible], לאחר שיבשילו שני אלה, לנהל את המו"מ עם הסורים.

הוא דחה את ההערכות כי הנשיא אסד יהיה פחות מרוצה לחדש את המו"מ בצילו של ההסכם עם ירדן. ויש להניח שאם נשיא ארה"ב, שאחוזי הפופולריות שלו נתונים בירידה מתמדת, בוחר לנקוט מדיניות זו, יש דברים בגו.

ראש הממשלה רבין אמנם מדבר על סימנים חיוביים, ואינו רוצה לפרט, ושר החוץ פרס מציין כי אכן יש חל שינוי מסוים בגישה, וממליץ לכריסטופר לעסוק פחות בתכנים ויותר במסגרת המו"מ. בראיונות לתקשורת מפרטים כמה צעדים מעוררים עשתה שכנתנו מצפון מזרח (נוכחותה של נציגת השגרירות הסורית במעמד הצהרת וושינגטון בין ישראל לירדן, ולחיצת היד שלה עם רה"מ רבין, השידור הישיר של הטקס בטלוויזיה הסורית, רמזים על נכונות סורית לאשר כניסת עיתונאים ישראליים בעלי אזרחות כפולה), אבל כל אלה, כך נראה, מטרתם להסתיר את העובדה שאנו נמצאים בשלב מאוד רציני במו"מ עם השליט מדמשק.

המזכיר כריסטופר, שאינו מכיר את כללי הזהירות של

כריסטופר. נחיתה חודשית

הצמרת המדינית כאן, אמר במסיבת עיתונאים באלכסנדריה: "חזרתי למזרח התיכון, כי אני סבור שיש סיכוי להתקדמות במו"מ בין ישראל לסוריה. אלה הם נושאים קשים מאוד, אך שני הצדדים עוסקים בהם ברצינות, כפי שלא היה בעבר".

הנשיא קלינטון דיבר בוושינגטון על הגמשה בעמדה הסורית.

ברור מאליו, שאין מדובר בחילוקי דעות בעניין הנסיגה המלאה מהגולן. רבין מוכן להכיר בריבונות סורית על כל רמת הגולן, ולנסיגה כמעט־כמעט מלאה (ויש אומרים קטנים שהוא סבור שגם סידורי ביטחון מלאים לא יוכלו להבטיח את בטחוננו, אלא רק אם אנחנו נשב שם. ולכן במקרה זה, הרעיון הוא להכיר בריבונות סורית מלאה ולחכור שטחים למשך 99 שנים). בכל מקרה, הנסיגה אמורה להתבצע בשלבים, על־פי מודל ההסכם עם מצרים.

והמצרים גם הם לוחצים על הנשיא אסד להסכים למודל של ההסכם שלהם. הסיבה די ברורה. הנשיא מובארק, ראש מדינה ערבית הרואה עצמה כמובילה בין מדינות ערב, אינו יכול להסכים שמדינה אחרת תגיע להסכם טוב יותר... ולבד מהסיבה הפרוזאית, שבהסכם עם מצרים ישראל מתחייבת כי ההסכמים האחרים עם מדינות ערב יהיו במסגרת ההסכם עם מצרים. כלומר, ישראל יכולה לנסות לשכנע את המדינות המנהלות איתה מו"מ להסכים על פחות ממה שניתן למצרים, אך הן יכולות, מקסימום, לקבל את מה שקיבלה מצרים. לכן, אגב, בהסכם עם ירדן הובהר מיד שאין בכוונתנו להחזיק ס"מ אחד יותר ממה שנקבע בגבול הבינלאומי, וכך אנו טוענים גם לגבי לבנון, ובסודי סודות מובן מאליו שמדובר גם בכל הקשור להסדר עם סוריה.

אבל אסד רוצה יותר. בתחרות הזאת בתוך העולם הערבי, אסד חייב להוכיח שהוא לא רק מבקש להגיע להסדר כולל במזרח התיכון, ואינו זונח את המדינות הערביות האחרות (כפי שעשתה מצרים), אלא אף מצליח להשיג מחיר גבוה יותר תמורת הסחורה – הסכם שלום מלא.

על רקע זה ניתן להבין גם את חוסר רצונה של דמשק לדאוג לצמצום פעילות החיזבאללה מתחומי דרום לבנון. החיזבאללה הוא אחד הקלפים החזקים שיש לסורים, הערים לרגישות הישראלית כשמדובר בחיי תושביה. לכן, אין זה פלא שלפני כל ביקור של כריסטופר ופמלייתו באיזור סופגים תושבי הצפון מטחי קטיושות. תזכורת סורית קטנה, לפני שיושבים אל שולחן הדיונים.

צריך להבהיר, כי המאמץ האמריקני לקדם את המו"מ עם סוריה צפוי להיות מאמץ מתמשך. כריסטופר אמור לנחות כאן לפחות פעם בחודש. ישראל מבקשת לראות שינויים מיידיים בהשתקפות הסכסוך הישראלי־סורי בכלי התקשורת בדמשק. האמריקנים אמורים לשלם את המחיר. וכפי שהבטיח הנשיא קלינטון לראש הממשלה רבין, "אם ישראל תסכים לקחת סיכונים, ארה"ב תפעל למזערם".

וכמו בהסדר עם ירדן, עליו אמר רבין כי "ללא סיוע לכלכלת ירדן כל ההסכם הזה לא ייצא אל הפועל", כך גם עם הסורים, לכשנגיע להסכם.

בעניין ההסדר עם סוריה ראויה לציון התבטאות של שר החוץ שמעון פרס: "אני חושש שהכל יתעכב, לא בשל התעקשות על הדברים הגדולים, אלא בגלל העובדה שאסד מתעקש על הפרטים". עוד נקודה למחשבה, כשרוצים לנסות לפתור את המאול במגעים החשאיים עם הסורים.

ולבסוף, יש להרגיש דבר אחד – איש כבר אינו מדבר על הסדר ישראלי־סורי כמונחים של היפותיזה. איש אינו אומר עוד "אם יהיה הסכם, אז..." עכשיו אומרים במפורש: "כשיהיה הסכם". וזה בהחלט נשמע מעודד.

על המשמר

איזור בתנופה

היום יחנוך ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין, יחד עם הנסיך חסן ומזכיר המדינה וורן כריסטופר, את מעבר הגבול "ערבה" שמצפון לאילת. בתום הטקס ייערך ביקור ראשון של ראש ממשלת ישראל ופמלייתו בירדן. יהיה זה ביקור גלוי ראשון של ראש ממשלה ישראלי בירדן, שם יפגש בארמונו את המלך חוסיין, שיזמינו למשטה חגיגי על היאכטה המלכותית במפרץ עקבה. בארמון הירדני ינוגן זו פעם ראשונה בהיסטוריה ההמנון הישראלי, "התקווה". אין ספק שיהיה זה ביקור מרהיב שיצטלם היטב בעולם.

הדרך לנורמליזציה מתקדמת בקצב מסחרר. מעבר הגבול שנסלל בימים ספורים נפתח, וכן קווי טלפון ישירים בין שתי המדינות, הזרמת מים לירדן ממי הכנרת, המלך חוסיין קיים טיסה מלכותית בשמי ישראל. תמונה מרנינה.

ככל הנראה, לא רחוק היום שחוסיין יבקר בירושלים ויתפלל במסגד אל־אקצה. דומה כי "מומנטום ירדני" דוהר קדימה. קצב האירועים ממש מדהים ויותיר זמן גם לפריצת דרך אפשרית וקרובה בין ישראל לסוריה.

יוזמותיו המהירות של חוסיין מעוררות דאגות בלתי מבוטלות, הן אצל ערפאת והן אצל הנשיא אסד. ערפאת חש עצמו נדחק לצד כאשר אינו מצליח לזכות בתרומות שנועדו לביצור האוטונומיה. כידוע, מתנות המדינות התורמות את העברת הכספים בהקמת מנגנון בקרה יעיל. הוא גם מודע לביקורת הרבה המושמעת נגד צעדיו הבלתי מקובלים, בכך שסגר את העיתון הפרו־ירדני, "אינהאר".

הנשיא אסד מודאג כנראה, ועוקב בחרדה אחר התפתחות המהירה העוברת על האיזור, כשהוא מוצא עצמו מזדנב אחרי ההתרחשויות. אסד נחשב לראשון בתור אצל רבין בפתיחת התהליך, אך הוא התעקש לבזבז זמן במקום מו"מ ענייני. אמנם הוא מזכיר בדרכו המיוחדת את קיומו, כאשר פעולות חיזבאללה בצפון מרמזות שבלעדי השלום עם סוריה, לא יהיה שלום. אולם רבין עלול להסתפק בהישגים המדיניים שהשיג עד כה, ועשוי להחליט לא לזרז את הדיונים עם סוריה עד שיבשילו התנאים. וכך, מצד אחר, מודיעה התקשורת הסורית שאין לכריסטופר מה לחפש בסוריה, ומצד שני, מאותתת איתותים חיוביים על רצונה להמשיך במגעים ובקידומם.

כך או כך, האיזור כולו בתנופה. חלק מתוך הגעש הזה נראה היום בערבה ובעקבה, כאשר עוד שורה של צעדים בוני אמון ייסללו ביחסי ירדן וישראל.

מנחה אורח: מנחם דגלי

יש לקחת בחשבון את מרכיב השחיתות

לאחרונה נערך מחקר על עבירות ושחיתויות בשירות הציבורי. עם יעקב בן־שאול, בעבר יועץ שר המשטרה רוני מילוא והיום חוקר ומרצה על טוהר המידות, שערך את המחקר

דליה יאירי: שמענו שאתה מתמחה בתחום חדש, שטרם שמענו עליו – אחריות חברתית בניהול דילמות מוסריות של מנהלים בשירות הציבורי. שם ארוך ומסובך. מהו בדיוק פירושו של התחום הזה?

יעקב בן־שאול: העולם המערבי החל להבין – בניגוד לגישות המחקריות שהיו לפני 20־30 שנה – ש"בקשיש" הוא לא עניין של מדינה אפריקאית נידחת או כל ארץ אחרת בעולם השלישי, אלא בעיה של העולם המערבי. מחקרים מוכיחים, שהיום אנחנו חייבים לקחת את מרכיב השחיתות בחיים הציבוריים והעסקיים שלנו כחלק ממכלול החישובים. ואם לא נכשיר את המנהלים שלנו להכיר את התופעות, העסקים שלנו לא יתנהלו טוב, לא רק מבחינה אקדמית, אלא מבחינה עסקית. ולראיה, מדינות כמו איטליה, צרפת, יפן ואני מניח שבקרוב גם ישראל, יהיו מעורבות בשחיתויות כאלו, שיהיה צורך לקחת אותן בחשבון, והאקדמיה מקדימה תרופה.

כלומר, הנחת היסוד היא שהכוח, או הניהול, משחית?

הכוח או הניהול, בכל התחומים, בעולם המערבי. החברה שלנו היא חברה מטריאליסטית, לא אידיאולוגית – מבחינה זאת אנו עולים כיתה בעולם המערבי – והנורמות הציבוריות בכל התחומים, כמו גם התפיסה של הציבור את הנורמות, הן ותרניות. התופעות קיימות בכל תחום.

למה אנשים נוטים באופן בסיסי ללכת בדרכים עקלקלות ולא שוקדים "להיות בסדר"?

יש מושג אקדמי הקרוי "גלישה". לדוגמה, שתי חברות מתחרות במכרז בארץ. האחת מהן לא זכתה במכרז, למרות שהיתה יותר זולה. בסיבוב הבא היא כבר תשקול: אם היא תשתתף במכרז, יהיה עליה לשחד; אם לא תנסה לשחד – לא תהיה במכרז. לכן יש כבר היום אנשי אקדמיה, ששואלים מתי זה לגיטימי ומוסרי להיות מושחת. עד לכך הגענו – ואני מדבר על מחקרים מאוד עדכניים.

אתה ערכת מחקר מאוד אקדמי, אבל התייחסת לחומר עכשווי ומעשי ולקחת דוגמאות מדברים שקורים עכשיו בישראל. אולי תביא לנו מספר דוגמאות מהנתונים בהם השתמשת במחקרך.

בן־שאול: "יש מושג אקדמי הקרוי 'גלישה'. לדוגמה, שתי חברות מתחרות במכרז בארץ. האחת מהן לא זכתה במכרז, למרות שהיתה יותר זולה. בסיבוב הבא היא כבר תשקול: אם היא תשתתף במכרז, יהיה עליה לשחד; אם לא תנסה לשחד – לא תהיה במכרז"

המסקנות שלי נבעו, בעצם, ממחקר גדול מאוד שעשיתי בעיר טירת־הכרמל, שם הצגתי מצב, שהוא אולי סינדרום של שחיתות ואפילו מאוד מצער, בקנה־מידה לאומי. אבל כל הזמן הרגשתי שטירת־הכרמל איננה, חלילה, תופעה ייחודית. אם ניקח, למשל, את דו"חות מבקר המדינה משנת 1960־70, אנחנו רואים שיש שם רמאויות במכרזים, וראש העיר הקודם הועמד לדין פלילי. אבל ראש העיר החדש שם עלה לשלטון על רקע אותן שחיתויות, ואנחנו קוראים בעיתונים שהוא מינה את גיסו להיות מנכ"ל העירייה, ושבג"ץ כבר דן בנושא. אז יש כאן תופעה המשכית, שחייבים לבדוק אותה.

הדבר השני שצריך לבדוק הוא, למה בימר ה"מסכן" עף מהתפקיד בעקבות שחיתויות כאלו, בעוד שראשי ערים אחרים שהועמדו לדין פלילי לא עפו. וההסבר שאני נותן הוא, שבימר ייצג רשימה עצמאית, לעומת ראשי עיר אחרים, שהיה להם אחוז של הצבעה דטרמיניסטית, כלומר אוטומטית, עבור הליכוד או המערך.

הדברים שאתה אומר הם חמורים במיוחד, לאור העובדה שציבור גדול מאוד של עובדים בישראל מקבל את משכורתו מהממשלה.

כן, אבל יש הבדל גדול מאוד במושג העמדה, שגילו אותו עוד בשנות ה־50. שאלו אז אנשים לבנים שעבדו עם כושים, האם הם בעד שוויון זכויות לכושים. תשובתם היתה – בוודאי. שאלו: אתה מוכן שבתך תתחתן עם כושי? והתשובה היתה – חס וחלילה. מכאן מצאו, שבפסיכולוגיה החברתית יש פער בעמדה, בין מה שאנחנו מצהירים נגד שחיתות לבין נכונותנו להצביע עבור מישהו מושחת.

אני יכול לומר, שיש רק נקודת אור אחת במחקר שלי ובכלל: יש איזשהו קו אדום. בדרך כלל הוא קשור לכמות פרסומי השחיתות, כלומר, משלב מסוים איננו מקבלים את הפוליטיקאי המשקר כדבר טבעי. אבל עד השלב הזה אנחנו – וגם הם – פרמיסיביים לחלוטין.

אתה מטפל בנושא ברמה האקדמית. אבל אם יורדים לחיים האמיתיים, אנחנו חברה מאוד קטנה. בסך הכל, איננו רבים כל כך. כל אחד מכיר כל אחד מכל מיני מעגלים: שירתו יחד בצבא, היו יחד בבית ספר, עובדים באותם מקומות, נפגשים במפגשים חברתיים. בבוקר הם עובדים ואמורים להיות ישרים כמו סרגלים; אבל בערב, כשנפגשים, הם מעבירים אינפורמציה, מגלים אפשרויות ורומזים רמזים. האם אפשר לעקור את הדברים האלה מן השורש, או רק לצמצם אותם במידת האפשר?

קודם כל, אי־אפשר לעקור את תופעת השחיתות בכלל, משום שלפי התיאוריה וההתפתחויות של השחיתות, היא תמיד נשארת. אבל אפשר להגבילה, גם במדינת ישראל. הבעיה שלנו היא שלמעט, שמי שמרמה את מס הכנסה זהו פשע תעסוקתי, ואנחנו ותרנים כלפיו. גם כלפי פוליטיקאי שמשקר אנחנו ותרנים, כשם שהוא ותרן כלפי עצמו. ותראו לאן אנחנו מגיעים. יש תופעה שאני כותב עליה, והיא "שחיתות אפורה", דהיינו שחיתות שמוסכמת בין הפוליטיקאים וכשאנחנו תופסים איזה ראש עיר "מסכן", שסידר לאיש האופוזיציה שלו משהו ב־3,000 שקל, הפוליטיקאים מודעים בשאלה למה תפסנו אותו, שהרי זו שחיתות אפורה שקיימת בקנה־מידה גדול. לו היה לנו זמן, היה יכול להביא כאן שורה שלמה של חוקים, שעברו עליהם לאור יום, הן בשלטון המרכזי והן בראשות הערים. הציבור יודע על כך ואף אחד לא חושב שצריך להעניש מישהו.

"שאלו אנשים לבנים שעבדו עם כושים, האם הם בעד שוויון זכויות לכושים. ותשובתם היתה – בוודאי. שאלו: אתה מוכן שבתך תתחתן עם כושי והתשובה היתה – חס וחלילה. מכאן מצאו, שבפסיכולוגיה החברתית יש פער בעמדה, בין מה שאנחנו מצהירים נגד שחיתות לבין נכונותנו להצביע עבור מישהו מושחת"

עד שלא יבטלו את החוקים האלה, או יעמידו כתנאי על ביצועם, המצב ימשיך להיות כפי שהוא.

אחר כך קוראים לכך נורמה. גם חברי כנסת, שמתבקשים להסיר את חסינותם, אומרים שלא עשו שום דבר מחוץ לנורמה.

נכון, ומדובר בעבירות על חוקים הכתובים בספר החוקים שלנו.

יש לי דוגמה קטנה, אבל מתאימה. פעם היו משלמים לחיילים עבור נסיעות הביתה. החיילים היו נוסעים בטרמפים, אבל היו מרימים מהרצפה כרטיסי אוטובוס ומגישים אותם בדרישה לנסיעות החודש, וקיבלו יותר כסף. היו ביניהם שביקשו: אל תביאו אותנו לשקר, תנו לנו את הכסף הזה ונסע איך שאנחנו רוצים. זה כמו במערכון "ישראבלוף" של הגשש.

כן, אבל אצל הגששים זה מתחיל בכרטיסיות אוטובוס וממשיך באש"ל, ולנו יש ערים שלמות שמתנהלות בלי מבקר, בניגוד לחוק. והדבר אינו מעלה ואינו מוריד ביחסיהן עם השלטון המרכזי.

במחקר אני שואל: ערים שאין להן מבקר, ויו"ר ועדת הביקורת שלהן הוא חבר הנהלת הקואליציה – בניגוד להחלטת בג"ץ – הרי האפשרות שתהיה שם שחיתות היא זועקת לשמיים. ולא מדובר בעיר אחת או שתיים. אם השלטון המרכזי לא עוצר לראשי הערים הללו ומקפיץ בהתאם לסמכותו, לאור המצב הזה, ואם הם ממשיכים בדרך הזו משום שזה לא יפגע בסיכויי הבחירה שלהם, הסיכוי של המערכת להיות מושחתת עוד יותר הוא מובן מאליו.

אז עשית מחקר כזה, שבאמת יכול... ואנחנו קוראים בו בעיון רב ובהדרה עמוקה. אבל מה הלאה? הרי ראינו מה קורה לדו"חות מבקרת המדינה: יש שבוע אחד בו הכותרות מרעישות, ואחרי כך הכל חוזר לקדמותו.

אשר לדו"חות מבקרת המדינה, אנחנו צריכים להתייחס אליהם כאל נקודת אור, הוכחה שגם במדינת ישראל יש בלמים לשחיתות. אני מאמין, שגם בין הפוליטיקאים יש אידיאליסטים, והם ישתתפו ונדחקו אחרות – שאולי לא יבלמו את השחיתות לגמרי, אבל לפחות יבלמו אותה בחלקה. העיקר שנעשה מאמץ שלא להיות עולם מערבי, כמובנה הרע של המלה.

בכל זאת אין כמו הגליל

הקטיושות הרעימו, והגליל התרוקן. שוב מדברים על נזק קשה לענף התיירות, שכה רבות הושקע בו. עם שר התיירות עוזי ברעם ועם ששי שמש, מבעלי כפר הנופש אכזיב

עוזי ברעם: אנחנו דנים היום בממשלה על כמה נושאים עקרוניים, שאחד מהם הוא הנזק הממשי שנגרם לכפר הנופש אכזיב כתוצאה מירי הקטיושות. אבל עלינו להחליט, איפה ומתי מתחילה כל פעולה שהממשלה נכנסת אליה: האם אחרי כל ירי קטיושות,

קודם כל לסלק את הסחבת מ"דין וחשבון". עוזי ברעם

או האם אחרי רצף של אירועים, כמו שהיה במבצע "דין וחשבון". כך שאינני יכול לומר כבר עכשיו, שהממשלה תפצה על הנזק שנגרם לענף התיירות בצפון, משום שמדובר אמנם בנזק רציני, אבל זמני, וצריך לקבוע קריטריונים.

יש גם בעיה נוספת שאלה היום – חלק מתשלומי הפיצויים ממבצע "דין וחשבון" טרם שולמו, לדעתי בגלל בירוקרטיה מיותרת מאוד של משרד האוצר. אני הייתי בין הראשונים שהבטיחו לטפל בנושא הפיצויים, ואז גם נראה שהכל יילך חלק ומהר. לפני חודש וחצי שמעתי, שחלק מהתשלומים לא בוצעו. האוצר מתרץ זאת באי־מילוי טפסים, אבל עניין של טופסולוגיה לא יכול לתפוס במקרה כזה.

ששי שמש: נגעת בדיוק בנקודה שרציתי להזכיר – תשלום הפיצויים על נזקי מבצע "דין וחשבון" – שאנחנו, ספציפית, טרם קיבלנו בגלל סחבת במשרד האוצר. הייתי רוצה לדעת, איזו עזרה משרד התיירות יכול להגיש לנו בעניין הזה, מאחר שעברה כבר שנה מאז.

הנקודה השנייה נוגעת בדברים שקורים עכשיו. שוב, זהו שיא העונה והמוני אנשים עזבו את המקום.

ברעם: אין שום ספק שזוהי פגיעה קשה, ודווקא כאשר נעשה מאמץ גדול בנושא תיירות הפנים. אבל זו בעיה. לפני חודשיים־שלושה, צה"ל הודיע על מצב חירום בגליל העליון, וכתוצאה מכך הגיעו לשם פחות נופשים. אמרנו אז שאיננו יכולים לפצות על כל מצב חירום של 24 שעות. גם אתמול היינו בצפון, והנושא יעלה היום לדיון, אבל קודם אני רוצה לגמור עם השובל מהשנה שעברה.

עכשיו החופש הגדול, ואנשים רבים תכננו מראש את החופש שלהם ועשו סידורים רבים לקראתו. הגליל, בימים שקטים, הוא אחד האתרים האטרקטיביים ביותר לתיירות. מאחר שאי־אפשר לבנות תוכניות על אפשרות של בו־ייקרה או לא־ייקרה פיגוע, מה אתה מציע להם?

שמש: הרי אני עצמי בצד של הנופשים והתיירים. אם ישאלו אותי האם לנסוע לישובי הצפון, אענה בחיוב. אינני חושב שהאירוע אתמול צריך להביא את ישובי הצפון למסקנה שאין סיכוי לתיירות בקיץ הזה. לדעתי, בעוד יומיים־שלושה האתרים יתמלאו שוב בנופשים. אי־אפשר להבטיח ביטחון של 100 אחוז, אבל אנחנו לא מצויים עכשיו במלחמה יומיומית, כפי שהיה במבצע "דין וחשבון".

יש אספקט נוסף לעניין – אותם נופשים שברחו בלי לשלם.

ביום שישי בלילה לא היתה בריחה, אלא יציאה מזורזת. אני חייב לציין את התנהגותם הנאה של הנופשים, שעזבו בצורה מסודרת בשיירה לכיוון נהריה. מי שלא שילם, התקשר מאוחר יותר והבטיח לשלם. הבעיה העיקרית, מבחינתנו, היא להחזיר מייד נופשים אלינו. עכשיו שורר כאן שקט, אחרי הבילוי עובדים ביום ובלילה וזה הזמן להעביר לאנשים את המסר, שכדאי להם להגיע. אגב, רבים כבר התקשרו והודיעו שיחזרו.

האנשים שבאים אליכם אינם מורגלים בשיגרת חיים של שריקת־מקלט־קטיושה. איך אתם מתנהגים אליהם, כשהם מתחילים להילחץ?

אני יכול רק להביא דוגמה אישית: אני גר כאן עם הילדה שלי, שהיא האדם הכי חשוב לי. אם אינני חושב לפנות אותה מהמקום, סימן שאני מרגיש כאן ביטחון. ברור שכאשר נופלות קטיושות אינני יכול לשכנע אנשים להישאר, אבל אחרי הירי יש רגיעה והחיים נמשכים. למשל, ביום שישי בלילה, אחרי הירי, הפאב המקומי עבד כאן בתפוסה מלאה. אבל, בסיכומו של דבר, אינני יכול לשכנע את מי שלא רוצה להשתכנע ונכנס ללחץ. אני שמח על כל אחד מהרבים שמטלפנים ומודיעים שיגיעו.

הנופשים התקפלו. החוף בכפר הנופש אכזיב (צילום: בועז לניר)

קשה לקרוא למלחמת התשה "שיגרה", אולם בפועל זהו המצב באיזור הביטחון. גם הפעם, לאחר ההסלמה הזמנית בסוף השבוע, חזרו הדברים למסלולם הרגיל – פעילות שוחקת ומתישה של ביטחון שוטף, הגובה מדי פעם את קורבנותיה

□ אהרן קליין

גבול הצפון ובאיזור הביטחון בדרום לבנון חזרו אתמול לשיגרה של מלחמת התשה רגילה. לאחר סוף שבוע של שיא נוסף בפעילות הכט"ש – שלוותה בירי קטיושות לעבר שטח הגליל המערבי – חוזר איזור הביטחון לשיגרה, אם אפשר לקרוא לזה כך. קשה להציג את ירי הקטיושות בסוף השבוע כהסלמה תמורה במצב הבטחוני. עם כל הצער על נפגעי הקטיושה, היו אלה עוד הפרה ושחיקה של ה"הבנות" שהושגו לאחר מבצע "דין וחשבון". החיזבאללה ניצל לצרכיו את הפגיעה בשוגג של טיל בלבנונים חפים מפשע, בכפר דיר אל זהרני, וירה בתגובה קטיושות לעבר שטח ישראל. אפשר לבוא בטענות כלפי החיזבאללה על שלא קיבל את ההתנצלות הישראלית, אולם היה ברור שהם לא יעברו על כך בשתיקה. אלא שכדור השלג לא המשיך להתגלגל, ואירועי סוף השבוע יהפכו מהר מאוד לעוד נתון סטטיסטי.

בפיקוד הצפון כבר מורגלים במצבים שכאלה – עלייה מהירה לשיא הפעילות ובמתח, ומייד לאחריה ירידה וחזרה לפעילות שוחקת ומתישה של ביטחון שוטף, הגובה מדי פעם את קורבנותיה. צה"ל ממשיך בפעילותו: שיירות נכנסות ויוצאות מאיזור הביטחון, שיגרת שהייה במוצבים של חיילי היחידות הסדירות של צה"ל וחיילי צד"ל, לצד מארבים, סיורי טנקים ופעילות יזומה מצפון לאיזור הביטחון.

ריסון שיעלה ביוקר

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, יצא אתמול מישראל לדמשק עם מסר חד־משמעי, שהפקידו בידיו ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין ושר החוץ, שמעון פרס. יש להניח שהיום, במהלך טקס הפתיחה של מעבר הגבול "ערבה", יעדכן כריסטופר את רבין ופרס בתוצאות שיחותיו עם אסד.

אמנם, אין זו הפעם הראשונה שכריסטופר משמש שליח מטעם ממשלת ישראל לנשיא סוריה בנושא מלחמת ההתשה בלבנון. ישראל העבירה באמצעותו עשרות בקשות, מסרים ודרישות לריסון החיזבאללה על־ידי סוריה. עד היום נפלו הדברים על אוזניים אטומות. השקט היחסי שנמשך בדרום לבנון היה, בדרך כלל, באותם ימים בהם שהה מזכיר ההגנה האמריקאי באיזור. מייד לאחר צאתו היו החיים חוזרים למסלולם הרגיל, ובאיזור הביטחון בדרום לבנון היתה נמשכת הקזת הדם, היה עוד פיגוע והיו עוד הרוגים בקרב חיילי צה"ל.

בישראל יודעים, כי הדרישה מהנשיא הסורי לריסון החיזבאללה, אם תיענה, תעלה במחיר יקר של הצהרות ישראליות על ויתורים, ואף בוויתורים בפועל – וזאת עוד בטרם יתחיל המו"מ על עתיד רמת הגולן. אסד מודע ללחצים הכבדים המופעלים על ממשלת ישראל בנושא הלבנוני, לצמצם את מספר החיילים ההרוגים לאפס בזירה זו. והוא – כמובן, בדרכו שלו – מותח את החבל, וידאג לגבות מחיר יקר תמורת הגברת הפיקוח על החיזבאללה. מבחינתנו, זה יהיה צעד גדול ומשמעותי ברמת הכוונות והמסרים שהוא משדר לעבר ישראל.

איתות כוונות לעם הסורי

אין להניח, שגם אם יתחייב הנשיא הסורי להגביר הפיקוח על החיזבאללה, תהיה לכך תוצאה מיידית. דרום לבנון איננה דומה לגבול הסורי ברמת הגולן, השקט כבר עשרים שנה ואין בו פעילות מחבלים. דרום לבנון זו אופרה אחרת. הסורים, השולטים בארגון החיזבאללה ובדרכי האספקה שלו מאירן ללבנון, לא מסוגלים לשלוט בכל סיעה או גוף קטן של החיזבאללה, או בנספחיו של הארגון, שלא תמיד רואה חובה לעצמו לסור למשמעת הסורית ופועל באורח עצמאי.

הירידה בפעילות החבלנית, אם אכן יעשו הסורים את הצעד בכיוון זה, צפויה להיות הדרגתית. הסימנים ייראו בשטח, גם אם לא כל קטיושה, מרגמה או תותח ללא רתע שבידי פעילי החיזבאללה בדרום לבנון, נמצאים תחת פיקוח סורי. אולם מבחינת ישראל, הצעד שיעשה הנשיא הסורי יהיה משמעותי – גם אם התוצאות בשטח יאחרו קצת להגיע – והוא חייב להיות משא ומתן על רמת הגולן.

הימים הקרובים יעידו, אם אכן נענה אסד לדרישה הישראלית לפעול בדרום לבנון. מחוות כמו הקרנת טקס החתימה על הסכם וושינגטון בין ראש הממשלה רבין והמלך חוסיין, והקרנת המטס האווירי של המלך בשמי תל־אביב וירושלים, הן מסר סורי המעיד על רצון להתקרב. וזהו גם איתות ברור לעם הסורי על כוונות. אבל בלימת החיזבאללה בדרום לבנון הינה צעד מתחייב ומקדים מצד אסד (עם תווית מחיר ברורה מצד ישראל), שיקדים את המו"מ הישיר על שלום ישראלי־סורי.

העילה לתקיפת החיזבאללה: פגיעת טיל בדיר אל זהרני לב (צילום: אי.פי.)

חוזרים לשיגרה בלתי שיגרתית

הנופשים עזבו את הגליל, התושבים נשארו עם המתח והכוננות המתמדת. אבל יש להם טענות לממשלה, שלאחר כל אירוע מבטיחה להאיץ בנייתם של חדרי ביטחון ואינה עומדת בהבטחותיה

□ יהודה צור

התשה בצפון תימשך בדיוק כפי שהיא נמשכת מאז תום מלחמת לבנון, והמתיחות תמשיך לשרור כתמול־שלשום, עד שיימצא פתרון מדיני כולל, אשר ישים קץ למצב המלחמה עם לבנון ועם סוריה. למסקנה זאת מגיעים לאט אך בהתמדה גם תושבי הצפון עצמם.

מתקפת הקטיושות על הצפון, או ליתר דיוק, על גזרה צרה בגליל המערבי, לא נפלה כרעם בלילה בהיר בסוף השבוע שעבר. תושבי הצפון, כנסיונם רב־השנים משמש להם ברומטר בטוחני טוב יותר מכל הערכות הצבא של מטות הפיקודים למיניהם, חשים מזה שבועות, כי המתח בצפון עולה. הם אינם זקוקים לנבואות של רמטכ"לים בדימוס וטירונים פוליטיים, שמשהו עומד להתרחש. יש להם אינטואיציה, ברמות הכוחות המועטים לעבר איזור הביטחון ורעש מנועי המסוקים, הנשמע ללא הפסק בשבועות האחרונים.

תושב הצפון המצוי יודע היטב, כי כאשר מתבצע פיגוע נגד מטרה ישראלית או יהודית בחו"ל, סביר להניח שצה"ל יגיב בירי מסיבי לעבר מטרות חיזבאללה בדרום לבנון. ואז, כבתסריט קבוע, תגובת המחבלים לא איחר לבוא. התבנות וההסכמים שהושגו, לכאורה, עם המחבלים בתיווך ארה"ב וסוריה, הם בערבון מוגבל. לאחר מבצע "דין וחשבון" חלה, אמנם, הפסקה בירי הקטיושות, אולם התקריות ברצועת הביטחון אינן מתרחשות בחלל ריק או באיזור נידח. כאשר תותחי צה"ל וצד"ל יורים כדי להרתיע או להגיב על פעולות המחבלים, הדי הקרב מורגשים היטב בישובים שלאורך גבול לבנון.

תושבי מרכז הארץ אינם יודעים דבר על ימי הכוננות, או על התראות המבשרות אירוע בטחוני, ואף לא על כך שבגזרות שונות העובדים אינם יורדים לשדות, עד שמתברר כי מדובר באזעקת שווא. וזהי שיגרת חיים מתמשכת, אשר בכותרות התקשורת זוכה לכינוי מלחמת התשה, או מתקפה מתורשת. האירועים עולים ויורדים בכותרות לעתים קרובות, בהתאם להתפתחויות מדיניות, אך ברקע נשאר תמיד האיום הלטנטי של ירי קטיושות, חדירות מחבלים, ירידה למקלטים, איסור על חקלאים לרדת לעבד את שדותיהם ועל ילדים ללכת לבית ספרם, וחוזר חלילה. זאת המציאות בה חיים תושבי הצפון מזה שנים רבות.

ביום שבת, כאשר הסתובבנו בישובים ובאתרים שהיו מטרה לשלושה מטחי קטיושות שנחתו באיזור, יכולנו לחוש היטב ברוחם ואיתנה של התושבים, אשר חושלה בלילות ארוכים של מקלטים, חדרי ביטחון וקטיושות, אך שמענו גם קובלנות רבות על מדיניות הממשלה. למרות הצהרות שרים ופקידים בכירים לאחר כל פיגוע, חלקן הגדול של ההבטחות לא מומש עד עצם היום הזה. במושב בו נפגעו שלושה ילדיה של משפחת כהן, נחיתות קטיושות אינן דבר נדיר. גם במבצע "דין וחשבון" נפגעו שם בתים. במשך השנים האחרונות מתנהלת במושב זה, כמו בקיבוצים ובמושבים שכנים, בניית חדרי הביטחון בעצלתיים, למרות הבטחותיהם של נציגי הממשלה, כי תתחיל בנייה מואצת של חדרי מיגון. התמזל מזלה של משפחת כהן, שמיגנה את ביתה בכוחות עצמה, וכך היה הנזק קטן מאשר אילו, חלילה, לא היה הבית מוגן.

לאחר הנזקים של מבצע "דין וחשבון", אשר פגעו במישרין ובעקיפין בעסקי התיירות של המושבים והקיבוצים באיזור, הוחלט לתת פיצוי הולם לנפגעי המבצע, לפחות מבחינה כלכלית. אך מפעילי אתר הנופש באכזיב, שהשקיעו בשנתיים האחרונות כספים רבים בפיתוחו, אמרו לאחר ירי הקטיושות בשבת, כי הם ממתינים עדיין לפיצויים שהובטחו, ועד היום לא שולמו. 400 נופשים היו בפארק אכזיב כאשר אירע ירי הקטיושות. רז, ממפעילי המקום, אומר ש"אמנם לא היתה בהלה, אבל היה פינוי מהיר מאוד של הנופשים, אשר חלקם אפילו לא הספיקו לשלם עבור הלילות ששהו במקום, למרות שכבר למחרת התקשרו והבטיחו לשלם.

בסך הכל מדברים על אלפיים איש, לפחות, שעזבו את אתרי הנופש באיזור הגליל המערבי לאחר ירי הקטיושות. בתקופה האחרונה, בעידודו של משרד התיירות, הושקעו כספים רבים בקיבוצים ובמושבים כדי לפתח את ענף התיירות, לרבות שיפוץ ובנייה של חדרים לאירוח. מקומות בילוי ליליים צצו לאורך כבישי הצפון, לרווחת המטיילים, היכולים לשלב אווירה כפרית במשך היום ולינה בישוב כפרי, עם מיטב חיי הלילה של מרכז הארץ. כל אירוע כזה מאיים לפגוע בהשקעתם של המושבים, הקיבוצים ויזמים פרטיים באיזור.

למושב שנפגע הגיע עוזר שר הביטחון, נח כנרתי, והבטיח שוב לתושבים לטפל בעניין חדרי הביטחון, בקצב מואץ, כמובן. אבל תושבים אמרו לאחר מכן, כי הם כבר עייפים מלשמוע הבטחות בעניין מיגון ופיצויים.

אולם עם כל הדאגה והתרדה, אפשר היה לתתרשם שתושבי הצפון אינם מתכוונים להפוך את הקובלנות והתלונות לאורח חיים. כבר בשעות הצהריים בשבת אפשר היה לראות בחופים, ששעות ספורות קודם לכן שימשו מטרה לירי קטיושות, המוני מתרחצים. וזאת למרות שגם לתושבי הצפון וגם לקובעי המדיניות ברור, כי בסך הכל מדובר בהפסקות בין מטחי קטיושות חוזרים ובתגובה מסיבית של צה"ל, מייד לאחריהם.

סוריה משתמשת כמעט בגלוי בחיזבאללה, כלחץ נוסף על ישראל, במהלך השיחות בין שתי המדינות. כאשר השר כריסטופר מבקש מהנשיא אסד למתן את החיזבאללה, והנשיא הסורי נענה לו, מחייב הדבר את כריסטופר להשיב באותה צורה. אסד אומר בוודאי לכריסטופר, באמצעות מתורגמן, "בסדר, אני עושה לך טובה, אבל אתה חייב לי אחת". גם אם הדברים אינם נאמרים באופן גלוי, הם בוודאי מרחפים בחלל חדר הדיונים.

הפתרון בצפון איננו בהרחבת איזור הביטחון, ולא בפעולות מסיביות וכואבות יותר של צה"ל – כל אלה כבר נוסו ונעשים מדי יום – אלא במציאת פתרון מדיני. סביר להניח, שברגע שיימצא הסכם עם סוריה, יתחילו אנשי החיזבאללה להימלט על נפשם מדרום לבנון.

הדולר בין נתוני האבטלה לסיכויי המו"מ עם יפן

כסף עולמי

ארה"ב

ביום ו' הגיע שער הדולר ל־1.5780 מר"ג ול־100.20 ין. בתחילת השבוע שעבר (29.7.94־5.8.94) הודיעה ארה"ב שהיא מתחילה תהליך להפעלת סנקציות על יפן. שר האוצר בנטסן אמר, כי מובן לארה"ב שתהליך כזה עלול לפגוע בדולר. אך ארה"ב אינה מעוניינת שזה יקרה. דבריו של בנטסן הדגישו את הדעה שארה"ב אינה מעוניינת לתת לדולר להיחלש עוד, ואפילו אם יינקטו סנקציות הן יבואו במקום החלשת הדולר.

בכיר בנציגות הסחר של ארה"ב הביע אופטימיות לגבי הסיכוי להגיע להסכם עם יפן.

לאחר ההודעה היפנית בדבר חידוש המו"מ בספטמבר, התחזק הדולר מעל 100 ין.

הדולר התחזק גם לאחר פרסום דו"ח של הפדרל ריזרב, שציין צמיחה כלכלית יציבה, עם סימנים מעטים להאטה בצמיחה.

נתוני התעסוקה שפורסמו ביום ו' הצביעו על עלייה בשיעור האבטלה ל־6.1%, מ־6%, ועל עלייה במספר המועסקים ב־259,000. עלייה גדולה זו גרמה לירידות בשוק האג"ח והחלישה את הדולר ביחס למר"ג. התחזיות צפו עלייה של כ־200,000 במספר המועסקים ביולי, לאחר עלייה של 379,000 ביוני.

נתוני התעסוקה העלו את הציפיות שהבנק המרכזי יעלה את שיעורי הריבית לאחר ישיבת ועדת השוק הפתוח של הפדרל ריזרב (FOMC), שתתקיים ב־16 באוגוסט. ציפיות אלה תוקו ע"י דבריו של רוברט פרי, נשיא הפדרל ריזרב של סן־פרנציסקו, כי החלטות המדיניות המוניטרית אינן יכולות להתעכב עד לאחר הופעת האינפלציה, בעוד שיש סימנים של לחצים בשוק העבודה.

יפן

היין נחלש במהלך השבוע, מ־99.91 ל־100.20 ין לדולר. במהלך השבוע נסחר היין בטווח של 98.38־100.70 ין.

מזכיר הממשלה, קוזו איגרשי, ביקר את פעולת ארה"ב כנוגדת את אווירת הדו־שיח שצריכה להוות הבסיס למו"מ, והדגיש שהיפנים אינם מתכוונים להמשיך במו"מ תחת איומי סנקציות. כתגובה נחלש הדולר ביותר מ־1.50 ין, ל־98.38 ין.

עד לאחרונה היתה השקפת השוק שיין חזק הינו מכשיר אפשרי להקטנת העודף המסחרי של יפן, והדולר נחלש כתגובה לאמונה שהמימשל בארה"ב (הפדרל ריזרב) אינו יכול לתמוך בו, ואינו מעוניין בכך. עתה השתנו הדברים.

דברי ראש ממשלת יפן, מוריאמה, כי הוא מקווה ששתי המדינות יפתרו את חילוקי הדעות בעניין רכש ציבורי של ציוד רפואי וטלקומוניקציה לפני המועד האחרון החדש להכרזת סנקציות ע"י ארה"ב, ה־30 בספטמבר, תמכו בדולר.

למוחרת, לאחר שבכירים יפניים הודיעו שמו"מ הסחר יתחדש בתחילת ספטמבר, התחזק הדולר מעל 100 ין.

מנתחי השוק חלוקים בדעתם אם התחזקות הדולר מעל 100 ין מסמנת שינוי בהתייחסות השוק לדולר, או שמדובר בהתאוששות זמנית לפני שהמגמה השלילית תחזור. לדברי חלק מהמומחים, השוק מאמין שמימשל קלינטון מעוניין בדולר חזק, ושסכסוך הסחר ייפתר בקרוב. השוק מאמין ששני הצדדים מעוניינים בהגעה להסכם, ולכן יגיעו להסכם לפני סוף ספטמבר.

שערי ספוט	מר"ג	לישט"ג	ין
השער הגבוה ביותר	1.5074	1.5475	98.38
השער הנמוך ביותר	1.5911	1.5330	100.70

תחזיות ל־12.8.94	
מר"ג	1.5900
ין	100.00

העודף המסחרי של יפן בחודש יוני גדל ל־11.11 מיליארד דולר, לאחר עודף של 10.61 מיליארד דולר במאי. במחצית הראשונה של 94 גדל העודף המסחרי ב־5%, ל־71.99 מיליארד דולר.

בריטניה

ביום ו' הגיע שער השטרלינג ל־1.5415 דולר. במהלך השבוע שעבר נסחר השטרלינג בין 1.5475 ל־1.5330 דולר.

הציפיות להעלאת ריבית מיידית בבריטניה פחתו בתחילת השבוע, אך שוקי הכספים המשיכו לאותת שהם מצפים להעלאה בתוך החודשיים הקרובים. הפגישה הבאה בנוגע למדיניות המוניטרית, בין שר האוצר ונגיד הבנק המרכזי, תתקיים ב־7 בספטמבר.

פרסום נתוני האינפלציה לרבע השני של 94 הרגיעו מעט את הרוחות. התפוקה התעשייתית בבריטניה עלתה ב־0.3% בחודש יוני, גידול שנתי של 6.2%. המדד המוביל הקצר עלה ביולי ב־1%; המדד המוביל הארוך עלה ב־0.5%.

איטליה

שער הלירטה הגיע ל־1576 ליא"ט לדולר ביום ו' ול־998 ליא"ט למר"ג.

הלירטה התחזקה לאחר שהלשו החששות לאי־יציבות פוליטית באיטליה.

רגיעה זמנית

מנהיג הליגה הצפונית, בוסי, אמר כי לא יגרום להפלת הממשלה, ולמרות שבעיותיו של ברלוסקוני בנוגע לניגוד האינטרסים בין ניהול עסקיו וניהול המדינה לא נפתרו, השוק נרגע בעקבות הבטחתו לפתור את הבעיות בקרוב.

יציאת שני הבתים של הפרלמנט האיטלקי לתוספת הקיץ תרמה לרגיעה.

ספרד

ביום ו' הגיע שער הפזטה ל־130 פזטות לדולר, ול־82.3 פזטות למר"ג.

הבנק המרכזי של ספרד הוריד את שער הריבית המרכזי ל־7.25% מ־7.5%. הורדת ריבית זו לא היתה צפויה. המצב הכלכלי הנוכחי של אבטלה בשיעור שמעל 20%, מהווה תמריץ להורדת ריבית.

יתרות המט"ח של ספרד לחודש יולי עלו ב־485 מליון דולר, ל־44.76 מיליארד דולר.

פורטוגל

ביום ו' הגיע שער האסקודו ל־160.50 אסקודו לדולר, ול־101.65 אסקודו למר"ג.

הבנק המרכזי של פורטוגל הוריד את שער ריבית ההיוון מ־13% ל־12.5%.

הסקירה הוכנה ע"י מחלקת המט"ח בבנק הפועלים

מבזקים כלכליים

אלביט רכשה את פיברוניקס

■ חברת אלביט רכשה את פיברוניקס, חברה־אחות בקבוצת אלרון תעשייה אלקטרונית, על־ידי מיזוגה בחברה־בת של אלביט.

אלביט הציעה לבעלי מניות פיברוניקס לרכוש את מניותיהם בתמורה למניות אלביט. לפי ההצעה, יקבל כל בעל מניות 1 מניית אלביט בתמורה ל־20 מניות פיברוניקס. בסך־הכל יקבלו בעלי מניות פיברוניקס כ־400,000 ממניות אלביט.

מחירה הכלכלי של העיסקה (לפי מחיר מניית אלביט ביום 2.8.94) – כ־8.9 מיליון דולר.

לפי בקשת מועצת המנהלים של פיברוניקס, נבחנה ההצעה ע"י בנק מוכר להשקעות, וחוות הדעת שהתקבלה קובעת כי תנאי המיזוג הוגנים מנקודת המבט הפיננסית של בעלי המניות בפיברוניקס שאינם קשורים לאלרון.

נשיא אלביט, עמנואל גיל, מסר כי רכישת פיברוניקס משתלבת באסטרטגיה העיסקית של אלביט, לחדור לשטח התקשורת בכלל ולשטח התקשוב (תקשורת המחשבים) בפרט.

סטודנטים למינהל עסקים מתאמנים על עסקים חיים

■ ארבע קבוצות סטודנטים מן המכללה למינהל, שלומדים יזמות במסגרת לימודי מינהל עסקים, סיימו באחרונה במסגרת לימודיהם ארבעה מחקרי־שוק בתחומים שונים למען עסקים קיימים, או כאלה הנמצאים בהקמה. ארבעת הפרויקטים הוטלו על הסטודנטים על־ידי המרכז לטיפוח יזמות עסקית (מט"י) רעננה, כדי "לירדת שני מטוסים בטיל אחד", כדברי אמיר גלאור, מנכ"ל מט"י רעננה.

"במקום שהסטודנטים יכינו עבודת גמר תיאורטית, 'על יבש', והעסקים יזמינו מחקר־שוק מיועץ חיצוני, החלטנו, בשיתוף עם המכללה למינהל, להטיל את ביצוע המחקרים על הסטודנטים שנטלו חלק בקורס ליזמות עסקית, ובכך לאמן אותם 'על רטוב', כדי שילמדו את בעיות השטח האמיתיות של יזמות עסקית", מסביר גלאור.

ארבעת הפרויקטים שביצעו הסטודנטים היו: בדיקת־שוק של מוצר להגנה על מכשירי חשמל; מחקר־שוק ובדיקת כדאיות של פתיחת בית־קפה במסגרת של רשת זכיינית; בדיקת כדאיות של פתיחת חנות משקפיים, והכנת תוכנית שיווק לעסק למימכר מוצרים לרופאי שיניים.

מנכ"ל מט"י רעננה מסר עוד, כי לאור הצלחת הפרויקט, מתנהלים כבר שבעה פרויקטים דומים נוספים, על־ידי שבע קבוצות של סטודנטים מן המכללה למינהל.

הלוואה עם ביטוח למימון רכישת רכב חדש

■ בנק אמריקאי־ישראלי מציע תכנית חדשה, המשלבת הלוואה וביטוח למימון רכישת רכב חדש – תכנית "טוטאל קוסט".

התכנית מאפשרת קבלת מימון של עד 100% משווי הרכב, וכן מימון ביטוח, הכולל במקרה של תאונה בנזק מלא, או גניבה, קבלת רכב חלופי זהה, ולא כפי שנהוג בפוליסות ביטוח רגילות, קבלת ערך המכונית כמצויין בפוליסה.

שווי המימון שמעניק הבנק בתכנית "טוטאל קוסט" נע בין 40,000 ל־100,000 ש"ח. תנאי ההחזר הם 60% מהקרן בתשלומים חודשיים של קרן וריבית ו־40% מהקרן תשלומי ריבית בלבד, והקרן מוחזרת בסוף תקופת ההלוואה.

ניתן להחזיר את ההלוואה בשני מסלולים: מסלול צמוד־מדד ומסלול לא צמוד: כשהמימון הוא עד 80% משווי הרכב במסלול צמוד־מדד והריבית 4.75%, ובמסלול הלא צמוד הריבית הינה פריים + 2.5%, וכשהמימון הוא בין 81% ל־100% משווי הרכב במסלול צמוד־מדד הריבית הינה 5%, ובמסלול לא צמוד פריים + 3.1%.

תקופת החזר ההלוואה – 36 חודש.

גידול ריאלי של 20% במכירות שמרת הזורע

■ במחצית הראשונה של 94 הגיעו מכירות רשת החנויות שמרת הזורע ל־20 מיליון שקל, גידול ריאלי של 20% לעומת המחצית הראשונה אשתקד.

לרשת 12 חנויות ברחבי הארץ, בהן שתי חנויות מפעל בשטח של כ־2,000 מ"ר, בקיבוץ הזורע ובקיבוץ שמרת.

בשנה האחרונה הרחיבה הרשת את פעילותה בתחום המוסדי ובשוק ועדי העובדים.

תחנת דלק עם קניון

■ חברת הדלק אלון חונכת השבוע תחנת תדלוק נוספת, "אלון מנשה", בכביש הכניסה לכרכור מוואדי־ערה, שהיא חלק מקומפלקס בהשקעה משותפת של אלון וקיבוץ עין שמר, בהיקף של כ־3 מיליון דולר.

הקומפלקס החדש, הממוקם על כביש 65 (המחבר את חדרה עם עפולה) נקרא קניונצע. מדובר במרכז מסחרי אזורי, המשתלב בסביבת פרדסים, המציע מגוון רחב של שירותים לעוברים בדרך, לתושבי האיזור ולתיירים.

בקניונצע סניף של רשת מזון בדרכים "אלונית", בשטח של 600 מ"ר, הכוללת מדפי תצוגה של מוצרי מזון, קמפינג ומוצרי משפחה. "אלונית" משותפת לחברת הדלק "אלון" ורשת המזון שופרסל, והיא פתוחה 24 שעות ביממה.

צנרת פלסטיק מן הקיבוץ למכרות יהלומים בדרא"פ

■ מפעל גולן פלסטיק של קיבוץ שער הגולן חתם על הסכם נסיוני לאספקת צנרת "פקסגול" למכרה היהלומים CDM בדרום־אפריקה, הנחשב למכרה הגדול בסוגו בעולם ומשתרע על רצועה של 100 ק"מ לאורך הים וכמה עשרות ק"מ רוחב. צינורות ה"פקסגול" יאפשרו למיכרה לעבור לשיטת כרייה חדשה, בעזרת מכונות ואקום שיחליפו עבודה ידנית במברשות ודליים.

מהנדס המפעל, יוסי בר, מציין כי מקור היהלומים הגדול לאורך רצועת החוף הוא תוצאה של פעילות גיאולוגית קדומה של זרימת נהרות גדולים, שנשאו לים סחף שהכיל יהלומים. במשך הזמן נסוג הים, והסלעים המכוסים בשכבות חול נתגלו כמרבצי יהלומים ענקיים.

שיטת הכרייה החדשה מבוססת על מכונות ואקום ענקיות, המותקנות על משאיות, השואבות את חול והיהלומים באמצעות צינורות ארוכים לתוך מיכלים, בהם נעשים הניפוי וההפרדה. בנסיונות שנעשו בעבר, עם צינורות פוליאתילן, הסתבר שהחומר העובר בהם הוא בעל מקדם חיכוך גדול וגורם לפריצה בצינורות כעבור זמן קצר. בדיקה שנעשתה בצינורות "פקסגול" העלתה, כי הם עובדים מעל 7 חודשים מבלי שייגרם להם נזק.

כיום פועלות במקום כ־40 מכונות ואקום, שלכל אחת מחובר צינור של כ־200 מטר. בקרוב מתכוונת חברת המכרות להכפיל את מספר המכונות ולהגדיל באופן ניכר את צריכת הצינורות. אם נביא בחשבון שברוב מכרות היהלומים והזהב עומדים לעבור לשיטה זו, הרי שמדובר בפוטנציאל כלכלי בהיקף של מיליוני דולרים, אומר בר.

סינכרוניזציה של משתנים לגידולי חממה בנגב

■ מערכת שפותחה בחברת גביש של קיבוץ גבעת ברנר תאפשר עריכת ניסויים לקביעת השפעות הקרינה ומליחות המים על גידולי חממה מבוגרים ברמת הנגב.

במסגרת הפרויקט, שנערך בחוות המחקר ברמת הנגב, פיתחו מהנדסי גביש מערכת המבוססת על בקרים מתוכנתים, המאפשרים מדידת הקרינה בחממה, עוצמות רוח, מליחות המים, טמפרטורה, פתיחת וסגירת חלונות, הפעלת מערכות חימום ועוד. המערכת תאפשר סינכרון כל הפרמטרים בכל חממה, כך שיביאו לתוצאה האופטימלית. נמסר, כי בעזרת צירוף של בקרים ותוכנת שליטה הצליח צוות הפיתוח לבנות מערכת המאפשרת בין היתר פתיחה וסגירה אוטומטית של וילונות הצללה המשמשים כפונקציה של טמפרטורה.

לדברי החוקרים, אם הניסויים יוכתרו בהצלחה, יביא הדבר לעלייה ניכרת בגידולי החממות לירקות ופרחים, שהם כיום אחד מהענפים העיקריים שעליהם מתבססת החקלאות בדרום הארץ.

חיטוי ידידותי לסביבה בעזרת יריעת פלסטיק אטומה

■ צוות המהנדסים של מפעל הפלסטיק של קיבוץ גניגר השלים בהצלחה את פיתוחה של יריעת פלסטיק חדשה, אטומה, בשם אורוגרד, לכיסוי קרקע שעברה חיטוי במתיל־ברומיד. היריעה אינה מאפשרת את מעבר אדי הגז הרעיל לחלל האוויר.

במחקר שנערך במשך מספר שנים הצליחו המהנדסים לפתח יריעה המאפשרת הפחתה של יותר מ־50% מהכמות המקובלת שבה היו משתמשים בעבר בחומר זה לצורך חיטוי הקרקע. בעזרת היריעה החדשה הושגו תוצאות טובות בהרבה בהדברת כל מחוללי המחלות בקרקע, מזיקים ועשבי בר.

יריעת ה"אורוגרד" האטומה מונעת מעבר של אדי גזים מסוג מתיל ברומיד לאטמוספירה, ובכך מפחיתה בשיעור ניכר אפשרות לפגיעה בשכבת האוזון.

אין משפט אחד לאזרח ול(מה)גר

למעלה מ־100 מיליון בני אדם בעולם, המהווים שני אחוזים מאוכלוסיית העולם, חיים בארצות בהן הם אינם אזרחים. מספרם גדל והולך, זכויותיהם הולכות ופוחתות

□ בוב סוטקליף

לא רק החוקים והממשלות מגבילים את זכות המהגרים לתנועה חופשית. גם המבנה העכשווי של זכויות האדם המוכרות אינו מספק מסגרת שבה ניתן לדון על זכויותיהם. יש סיבות רבות ושונות להגירה, והתייחסויות תיאורטיות ואידיאולוגיות רבות אליה, אולם שני עניינים זוכים להסכמה בכל הדיונים: יחס עוין להגירה, וניגוד בין היגיון כאשר הוא מופעל כלפי ההגירה להיגיון בנוגע לבעיות האחרות של זכויות האדם.

ההצהרה הבינלאומית על זכויות האזרח קובעת את הזכות לחיות אזרח של מדינה כלשהי, לנוע באופן חופשי באותה מדינה, לחחזיק בדרכון של אותה מדינה, לצאת מהמדינה ולחזור אליה לפי רצונו של האזרח וללא הגבלה. האחרי זה – דממה.

אנלוגיה בין אומה למשפחה

יש לנו, אם כן, זכות אזרח אוניברסלית לעזוב ארץ, אבל לא להיכנס אליה. כניסה היא זכות שכל מדינה יכולה למנעה או לאשרה, בהתאם לנטיות פוליטיות או קריטריונים אחרים, שאינם קשורים לזכויות האזרח. היוצא מכלל הזה מתייחס למקלט של פליטים פוליטיים. ההכרה בזכויותיהם נעשתה מוסכמה אחר המלחמה, שהיעדר זכות המקלט ליהודים ולאחרים תרם להשמדת העם בידי הנאצים, בשנות השלושים והארבעים – אבל גם זכויות אלה מצטמצמות והולכות בעת האחרונה. המאמצים למצוא הצדקה להוצאת המהגרים מרשימת זכויות האזרח, אינם משכנעים. פילוסופים נוטים לנקוט אנלוגיה בין אומה למשפחה. כשם שברור לכל שלבני המשפחה הזכות לעזוב את הבית, אבל לאחרים אין זכות להיכנס ללא הסכמת בני המשפחה, כך גם לבני אומה. אולם טענה זו היא בלתי הגיונית בעיקרה. אם המשפחה היא אנלוגיה מתאימה למדינה, עליה להיות גם אנלוגיה לכפר, לעיר או למחוז. אלא אף אחד אינו טוען, שלאזרחי מחוז כלשהו זכות לפקח על כניסתם אליה של אזרחים ממחוז אחר.

העובדה שזכות מסוימת מקודשת בהצהרה האוניברסלית, אינה ערובה שהיא נשמרת למעשה. הזכות האוניברסלית לעבודה ולקיום הוגן לא חיסלה את האבטלה ולא את הרעב. אלא שההצהרה על המושגים האלה כזכויות עזרה לנו להגדיר, ולו גם במידה רופפת, קונספציה כללית כלשהי על הרצוי ועל המקובל. זכות ההגירה נעדרת מרשימת זכויות האזרח המוכרות; לכן קל יותר לממשלה לומר שהוא בעד אפס הגירה, כפי שעשה שר הפנים הבריטי, בלי ספק, בלי לעורר מחאות. אין להעלות על הדעת, ששר יכריז שהוא בעד אבטלה מוגברת או רעב.

זכויות פוליטיות מסוימות – זכות ההצבעה, חופש הביטוי, הזכות לא להיעצר באופן שרירותי וכו' – מוחלות כזכויות האזרח בכללותן. היעדר זכויות אלו בארץ מסוימת, הוא אשר מצדיק את הזכות למקלט מדיני במקום אחר. העדרן של הזכויות האחרות – לעבודה ולהזנה נאותה – אינה מבטיחה לאזרח מקלט במקום אחר. למעשה, מערב אירופה סיגלה לעצמה בשנים האחרונות גישה הפוכה: יותר ויותר מבדילים בין מהגרים "רעים", שנמלטים מרדיפות פוליטיות, לבין מהגרים "טובים", שמחפשים תנאי חיים טובים יותר. הטענה הזו באה להצדיק את השינויים בחוקים ובחוקות האירופיות, ולשמש בסיס לגירושם בכוח של אנשי הסירות הוייטנאמים על־ידי ממשלת הונג קונג. ארצות־הברית, אשר מגנה את הונג קונג, נוהגת בדיוק באותה צורה כלפי המהגרים מהאיטי.

שוק העבודה נעצר ליד הגבול

ההבדל בין היחס אל הפליטים הפוליטיים לבין היחס לפליטים הכלכליים מאיר באור חזק סתירה אחרת. מהפכת הנגד הניאו־ליברלית, שהשפיעה רבות על המחשבה והמדיניות הכלכלית מאז שנות השבעים, שמה דגש מצד אחד על סחר חופשי ותנועה חופשית של הון, ומהצד השני על אחריות אישית, בהסתמכות על עזרה עצמית. הגירה כלכלית נראית כדוגמה מושלמת של כוחות השוק. אבל אפילו בימים אלה של גלובליזציה, כאשר נכסים וכסף יכולים לנוע חופשית, שוק העבודה חייב להיעצר ליד הגבול. אפילו כלכלני השוק החופשי המושבעים ביותר מהססים לתמוך בתנועה חופשית של בני אדם. הכללים העכשוויים ביחס להגירה נוטים לנגוס בכל מקום מהסך הכל של זכויות האזרח. כי המהגרים, כאשר ניתנות להם זכויות ליגליות לשהייה בארצם החדשה, זוכים לעתים קרובות לזכויות פחותות מאלה של האוכלוסיה המקומית. נוכחותם עלולה להיות מותנית בהתנהגות טובה, וייתכן שלא יזכו להטבות סוציאליות. יתרה מזו, לעתים קרובות לא יזכו מהגרים לזכות ההצבעה בארצם החדשה. משום כך, ככל שיותר אנשים נודדים, כך יקטן יחסית מספר האנשים באוכלוסיה שלהם חייב המימשל הלאומי את בחירתו.

הדבר היחיד שעשוי למנוע מההגירה את שחיקת הזכויות ואת הביקורת הדמוקרטית הוא רכישת הזכויות הפוליטיות והאחרות, בעיקר רכישת האזרחות. אך ההתאזרחות היא תהליך קשה בכל מקום, החוקים מתהדקים ובמדינות רבות מתנים את זכות ההתאזרחות במוצא אתני, דבר שישלול לנצח את האזרחות ממהגרים רבים. הם נופלים אל תוך החור השחור בזכויות האזרחיות, הנפער בפתחיהן של הארצות המארחות העיקריות. מהגרים שמעוכבים ליד הגבול עלולים למצוא את עצמם נחקרים ועוברים חיפוש מרופק, שוהים במחנה מעבר בלי קשר עם העולם, ומוחזרים בכוח. אין להם זכות לעורך דין, או לכל סיוע אחר. המחנות והמגורים הארעיים יכולים להיות סגורים לא פחות ממחנות צבאיים, והתערבות למען העצורים היא לעתים בלתי אפשרית, משום שגורלם הוא סוד שמור ביותר.

כמעט כל הכלכלנים הפוליטיים

מתייחסים להגירה בעיקר בהקשר של שוק העבודה. הם נוטים לראות ביציאת מהגרים בריחת מוחות ואסון, ובכניסת מהגרים איום על שוק העבודה הלאומי, גורם המחליש את כוח המיקוח של שוק העבודה בארצם הם. הם רואים את משלוחי הכסף של המהגרים – העולים היום על כל הסיוע הבינלאומי והעומדים במקום שני אחרי הנפט, כמקור לרווחי יצוא של העולם השלישי – כמזיקים לכלכלת מדינתם. הם מאשימים משלוחים אלה בהגברת היבוא, הצריכה והאינפלציה. ההתנגדות הרווחת להגירה מבוססת בחלקה הגדול על משפטים קדומים אידיאולוגיים, על גזענות ועל קשירת ההגירה לתחלואים כגון אבטלה, עלייה בפשיעה ותופעת מחוסרי הבית. ההשוואה בין הארצות של השוק האירופי מראה, לעומת זאת, שארצות עם פחות הגירה סובלות מאבטלה גדולה יותר. הפחד שההגירה תקטין את כוח המיקוח של העובדים בארצות המארחות נובע יותר מהגירה בלתי ליגלית, מאשר מהגירה החוקית. הבעיה נוצרת מאי־החוקיות ולא מההגירה.

כמה מהבעיות המיוחסות למהגרים נובעות מההזנחה הכללית של הממשלות בתחום הבעיות הסוציאליות והכלכליות האמיתיות. ההתנגדות להגירה עלולה לגבור בתקופות בהן הממשלות אינן תוקפות את הסיבות הבסיסיות של הבעיות הסוציאליות. ההגירה לא יוצרת את הקונפליקט; היא רק מסיטה את כיוונו, והמהגרים הופכים לשעיר לעזאזל הפופולרי של מחדלי הממשלה.

לא יהיה קל לשנות את ההתנגדות להגירה, אבל איננו חייבים להאמין בכוחם הבלתי מרוסן של האידיאולוגיה או של ההיגיון כדי לחשוב, שהבעיה היא בחלקה הכישלון הכמעט־אוניברסלי לראות בחופש התנועה זכות אנוש אלמנטרית. לו היתה בעולם ארץ המיושבת על־ידי קבוצות אתניות שונות, והמחולקת על־ידי הקבוצה הדומיננטית לאזורים אתניים, כשהכניסה לאיזור המיוחסים נאסרת על הקבוצות העניות והחלשות יותר – רבים הסיכויים שהיתה מוקעת על־ידי הארצות האחרות, בגלל שלילת זכויות האדם. ארץ כזו היתה אמנם קיימת עד לזמן האחרון – דרום אפריקה במשטר האפרטהייד – והיא אמנם הוקעה על־ידי כל העולם. אך כאשר מסתכלים על התמונה הכללית, הרי העולם גרוע במובנים אלה מדרום אפריקה של האפרטהייד. שכן לפי הרשות לנוע וזכויות המהגרים לאחר שנעו, כל העולם הוא כמו אותה ארץ שכולם גינו אותה.

(אינדיפנדנט)

האיטי ומה שעבר עליה

ארץ קטנה ואביונה נמצאת פתאום במוקד החדשות

□ רוברט קירנס

זיכרונות מצמררים מעבר עקוב מדם עולים מאיומיו של הנשיא קלינטון, לפלוש להאיטי כדי להשיב את הדמוקרטיה על כנה.

ב־1915 משך אספסוף זועם את הנשיא וילברון סאם דרך עמודי הברזל של גדר השגרירות הצרפתית, והציג את חלקי גופו המבותר ברחובות פורט או־פרינס, הבירה. בפולחן הוודו, הנפוץ מאוד בהאיטי, גופה מבותרת היא גורל מועדף במיוחד לאויב, כי לפי האמונה היא תהלך לעד בבתי הקברות כ"זומבי" – מת חי מין תהליך טיהור בעולם התחתון.

הנשיא וודרו וילסון ראה זאת באור אחר. הוא שיגר את הנחתים, באמתלה שגרמניה, שהיתה אז מעורבת במלחמה באירופה, עלולה להופיע על אדמת האיטי, ובכך להפר את דוקטרינת מונרו, שהבטיחה את שליטת ארה"ב בחצי הכדור המערבי. "דיפלומטיית ספינות התותחים" הזו "החזירה את הסדר על כנו", והוקמה ממשלת בובות. אך 19 שנה נאלצו כוחות ארה"ב להישאר, כדי להשליט שלום בלתי יציב ולעיתים עקוב מדם. תושבי האיטי למדו לשנוא את "האמריקאי המכוער", כהגדרתו של גרהם גרין, והצבא יצא בשקט ב־1935.

האיטי היתה רחוקה מ"בניית אומה דמוקרטית", העומדת כנראה לנגד עיני קלינטון, והמשיכה להיות הארץ האומללה, הענייה והמדוכאת במדי עריצים שהיתה מאז 1804, כאשר העבדים, שהובאו לפנים למקום, סילקו את אדוניהם הצרפתים וכוננו את המדינה הראשונה בעולם שנשלטה על־ידי שחורים.

עשרות שנים התעלמה ארה"ב ממנה ומן הדיקטטורים ששלטו בנתיניה באמצעות טרור חייתי, עד להתערבות האמריקאית הראשונה ב־1915.

אבל מעט מאוד השתנה. פאפא דוק דיבאלייה, מלך וודו חבוש הצילינדר, שנשף עשן סיגריות אל פני האנשים המתים, שציווה דרך שיגרה לתלותם, עלה לשלטון ב־1957.

ארה"ב החליטה לסלקו. הנשיא קנדי, בתמיכתו של האו"ם, שיגר ב־1963 אניות מלחמה אל חופי האיטי, כדי לאלץ את דיבאלייה להתפטר. פאפא דוק התעלם משעת האפס, האניות הסתלקו עד מהרה, ואחרי מות העריץ ירש אותו בנו, בייבי דוק. הם ותלייניהם מן ה"טונטון מאקוט" שלטו בהאיטי 29 שנים.

ההתערבות האמריקאית הבאה היתה הצלחה. ב־1986, אחרי התמקחות עם צבא האיטי, נחת באישון לילה מטוס תובלה של חיל האוויר האמריקאי בנמל התעופה של פורט־או־פרינס והטיס את דיבאלייה הצעיר, את צי מכוניות המרצדס הקטן שלו ואת פמלייתו הקטנה לגלות בצרפת.

כאשר זכה ב־1991 ז'אן־ברטראן אריסטיד בבחירות הראשונות מאז ומעולם בהאיטי, הורגשה רווחה על שהדמוקרטיה בהאיטי התחילה סוף סוף לצאת לדרך. אך אריסטיד לא זכה לפופולריות רבה בוושינגטון, שכן פילוסופיית השחרור שלו התבססה על המרקסיזם, שהתמוטט ברחבי העולם, וכן הסכמתו המוצהרת לכריכת צמיגים בוערים מסביב לצווארם של אנשי הטונטון מאקוט, לא היו לטעמה.

עתה עומד קלינטון להחזירו לשלטון, "בתמיכת העולם", קרוב לוודאי על חורי הכירונים.

(רויטר)

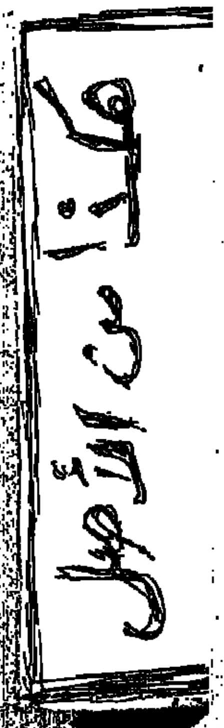

האדם הקדמון היה צייר מעולה

לימודי אמנות מתחילים באמנות פרהיסטורית וציורי מערות. הספרים השיגרתיים מלמדים אותנו, שציורי החיות במערות היוו מעין טקס מאגי, המבטיח ציד מוצלח. אם האדם יצייר חץ הפוגע בחיה – הרי שבמציאות החיה אכן תיפגע.

סיור מערות בו השתתפתי בדרום צרפת וקריאת מחקרים אחרונים בנושא, פותח בפנינו צוהר רחב יותר על תחילת התרבות האנושית. (סיור המערות בדרום צרפת נערך כסמינר בפרוייקט דוקטורט של ה"יוניון אינסטיטיוט", ארה"ב). הפעם נבדוק את מוטיב החיה הפרהיסטורית, הגבר והאשה ותפקידיהם, וכן את סגנון הציור.

איש הקרו־מניון, הנחשב לאבי האדם המודרני, צייר בעלי חיים מהזיכרון. לכן הירשה לעצמו להיות נאמן לטבע בצורה מופלאה, ובו־בזמן להיות נאמן לדמיונו. נטורליזם המבוסס על אנטומיה, וציור דמיוני המקצין פרספקטיבה ואיברים, שוכנים זה לצד זה בצורה הטבעית ביותר. משך אלפי שנה הישתנו ציורי בעלי החיים. אנשי המערות עשו שימוש בציורים הקיימים וציירו שכבות נוספות או משלימות.

משערים שבעל החיים שימש כטוטם, כחיה קדושה. האדם הקדמון נהג לצייר את החיות שהוא צד ואכל בכניסה למערה. ואולם חיות אחרות כדוב, ביזון וממותה, צוירו בתוך המערה, בגומחות נסתרות. פעמים רבות חייבו ציורים אלה טיפוס, זחילה והשתחלות בין הסלעים. האמנים־הקוסמים הללו סיכנו את חייהם כדי לצייר.

אין לדעת אם בעל החיים שימש ככרטיס כניסה לסוד רזי הבריאה, אם החיה הוקרבה לציון שינויי העונות, או נחשבה לאמצעי ריפוי מאגי.

על האדם

גם ציורים המתארים אשה שימשו לצרכים שונים. סימנים שונים על גוף האשה יכולים להתפרש כציון פעולות או אירועים. ניתן לתאר בדמיוננו טקס קהילתי, שבו מוזמנים מכובדים לסמן קו על גוף האשה, משהו הדומה לאחיזת ספר התורה אצלנו.

דמות האשה מצוירת בקירבת הביזון, בשעה שהגבר מצויר תמיד עם סוסים או עיזי הבר.

האשה, המתקשרת לרחם, מצוירת בחלקים הפנימיים של המערה. היא אינה מופיעה כדמות בודדת, אלא תמיד בקבוצת נשים. הגברים מצוירים קרוב יותר לכניסה ולשולי המערה. כנראה שבחברה הקדומה התגוררו הנשים בנפרד, ויצרו תקשורת ושיתוף פעולה ייחודי בינן לבין עצמן.

צורות גיאומטריות עשויות לסמל את שני המינים. הגבר מיוצג על־ידי צורה חדה, דמוית חץ, בשעה שמלבן, משולש או צורת V מסמלים את האשה. על כן יכול מאוד להיות, שחץ החודר ל־V שבגוף החיה אינו אלא זכר החודר לגופה של הנקבה, המשלימה אותו.

האשה מתוארת באופן סביל, בעוד שהגבר נמצא בפעילות מתמדת. הוא דג, הולך, נושא חיצים, פצוע או נופל.

בניגוד לדימוי העממי, על פיו מתואר האדם הקדמון עירום, הקרו־מניון לבשו בגדים חמים, כנראה דומים לבגדי האסקימואים בימינו. זאת ניתן לדעת ממחטים, כפתורים וחלקי בגדים, שנמצאו באתרים פרהיסטוריים.

על הסגנון

המנהג להוסיף דימויים חדשים על הישנים במערות, מציין אולי ידע ב"תורת ציור המערות", בה התמחה האדם הקדמון משך אלפי שנים.

הצייר הפרהיסטורי היה גם רומנטי וגם קלאסי. כאמור לעיל, הוא ניחן בעין היודעת לקלוט את רזי החיה והצמחים שמסביב. הוא ידע למסור את תמצית הנראה, להתבסס על העיקר, ומאידך השתמש בסכימות, כמו גם בציור אקספרסיבי.

מצע המערה היווה עבורו יתרון, כשהחלקים הבולטים והשקערוריות של קירות המערה משמשים להרגשת איברי הגוף השונים. הצייר חושב כפסל, על חומר מן המוכן. אלה היו ציירי ה"דרי מייד" הראשונים.

צורת הצביעה מגוונת. הצייר השתמש באצבעותיו, מילא פיו בצבע וירק אותו תוך ריסוס, או השתמש במכחול ופיגמנטים. צורת הצביעה מורה על הבנת צבע מופלאה, שכן יש כאן משחק של גוונים ותת־גוונים, משחק בין קו מיתאר לפנים החיה, משחק הרמוני בין צבע של חיה אחת לזה של רעותה.

האדם הקדמון היה כימאי טוב והוסיף לפיגמנטים חומר אורגני מן החיה, ממינרלים שונים ומהצמח, כדי שהצבע יהיה עמיד יותר בפני פגעי הזמן וסכנת ההסתרקות.

קווי אורך מגבילים, כמו גם קווים דמויי שריטות דובים, מקשטים את פני המערות באירופה ובאוסטרליה. מעניין אם הם באו כאמצעי תקשורת ראשונית, הבעה ספונטנית, הבאה כתוצאה מתחושות פיזיות ו/או פסיכולוגיות.

דבר אחד אין לשכוח: בין התרבות הקדמונית של הפלאוליט המוקדם, לבין ציורי המערות המופלאים של לסקו, חלפו 17 אלף שנה... וזו הזמן שבו התגבש הציור. בתחילה, האדם פיסל. המוחשיות ותלת־הממד של הפסל היו כנראה קלים לו יותר. צריך היה לחלוף זמן רב ביותר, כדי שהאדם יגיע להישגים המופלאים של הפשטה בציור, כפי שניתן לראות במערות צרפת וספרד הצפונית.

ציורי המערות לוו אולי בטקסים מאגיים, שמניים, טקסים המציינים את חילופי העתים, את המודעות לגדולת הבריאה, אולי כאמצעים המאיצים את הציד, כאמצעי לתיקשור וכשפה לשמה, כהכנסה לסוד הקהילה. מה שבטוח הוא, שיש מן המשותף בינינו לבינם. לחות, חשכה ויופי נפלא אופפים את הנכנסים לאחדות ממערות הנטיפים המדהימות. זהו מקדש טבעי, ממוקם בתוך האדמה, המצביע על יופיו ורבגוניותו של העולם; מקום אידיאלי לצייר בתוך הגומחאות הטבעיות את החיות הנהדרות והחזקות הללו – הסוס, הביזון, עז הבר, הדב והאייל.

בתוך מקדשי הטבע החשובים בבטן האדמה, ההשראה הרקיעה שחקים והתוצאות האמנותיות מדברות בעד עצמן.

ראשי נשיאים מפוסלים

נתן גרוס

מיכאל מילברגר (1922), פסל יהודי ידוע היושב בפריס, הגיע לארץ כדי לקבל פרס יוקרתי בשטח התרבות היידישאית, ע"ש דוד הופשטיין (סופר ומשורר יהודי מקורבנותיו של טיהורי סטאלין). אין זה ביקורו הראשון של מילברגר בארץ. הוא בא לכאן לעתים קרובות, כדי לפסל ראשים מפורסמים. בין השאר, נמצאת בבית הנשיא בירושלים שורה של נשיאי ישראל פרי איזמלו כיציקת ברונזה – שז"ר, קציר, נבון, הרצוג – כשאת ראשו של עזר ויצמן פיסל, כשהנשיא היה עדיין מפקד חיל האויר.

באמתחתו של מילברגר רשימה ארוכה של ראשים מפוסלים של אישים מפורסמים – חתני פרס נובל, ראשי מדינות ואמנים למיניהם, החל ממרסל מרסו מזה וצ'סלב מילוש מזה.

הוא היה צייר מחונן ועשה קריירה מבריקה. אחרי כיבוש פולין, בשנת 1939, עזב את ורשה והגיע דרך מינסק למוסקווה. לאחר שעמד במבחנים, החל ללמוד באקדמיה לאמנויות תחת הדרכה של הצייר־פסל… לחיתוכי עץ, ולדימיר פאבורובסקי. עם תום ל… וקבלת תואר דוקטור לתולדות האמנות, זכה ב… ציבוריות רבות. פסלו של אלכסנדר הרצן (4 מטר גובה) ותבליט ענק, המתאר את פגישתו של פושקין… מיצקביץ', הם מהעבודות המפורסמות… המוסקוואית שלו. ב־1962 הוזמן לשווייץ, כדי ל… בברונזה את ראשו של דירנמט. משווייץ המשיך ל… והתיישב קבע בפריס.

הדיוקנאות הינם פן אחד של מילברגר. בין … לפורטרט, הוא מפסל פיגורות בטרקוטה – … עממיות, ספוגות סבל, ייאוש ובדידות, כשנושא … תוזר אליו מדי פעם. ידועה גם סדרה תנ"כית שלו – … בין היתר, איוב, עקדת יצחק, יעקב נאבק עם … ועוד.

לעומת הדיוקנים שלו בסגנון שמקורו … קורין, בורצל ומאיול, נושאים הפסלונים שלו … אימפרסיוניסטי, ספונטני יותר, כשהתוכן … אמוציונלי שלהם בא לביטוי בצורתם.

מיכאל מילברגר, "ראגה".

"מודל המיפגש האמנותי" הוצג בכנס בין לאומי

ישראל היתה המדינה היחידה בכנס שהציגה את "מודל המיפגש" בטכניקה המכפילה את שיעורי ההשתתפות של מבוגרים בפעילויות תרבות.

בכנס בינלאומי שהתקיים בבלגיה, בנושא חינוך מבוגרים דרך אמנות, הציג דני אלטר, מנכ"ל "אמנות לעם", את "מודל המיפגשים" על פיו בונה "אמנות לעם" על מדוריה השונים את פעילותיה.

אלטר הציג את מודל תוכניות אמנות ותרבות באמצעות מיפגשי אמן וסדנאות בפני שר החינוך הבלגי, פיליפ מאו, ואנשי חינוך ואקדמיה מרחבי העולם.

מפגשי האמן והסדנאות מהווים אמצעי דרכו מצטמצם הפער בין האמן עבודתו וקהל הצופים. הדינאמיקה שנוצרת בין קהל המבוגרים ליוצרים, מעורבות הקהל בנעשה על הבמה ושינוי תפקידו מצופה פאסיבי לאקטיבי, מחוללת פלאים בתחומי אמנות שונים שסבלו מסטיגמות חברתיות ותרבותיות.

"מודל המיפגש", שנוסה לראשונה במדור מחול נחל הצלחה מרובה, והפך במהרה לקו המנחה בכל המדורים האחרים. לדוגמא בשנת 1992 התקיימו 127 מיפגשי מחול למבוגרים, בהם צפו 23 אלף איש, ובשנת 1993 הוכפל מספר המשתתפים בפעילויות מחול – התקיימו 213 מיפגשים למבוגרים בהם צפו 53 אלף איש.

אלטר הסביר, כי נתונים אלה מצביעים על כך, שטכניקת המיפגש מעודדת בצורה משמעותית, קהלים בגילאים 25־65, לצרוך יותר פעילויות תרבות ואמנות. בישראל העבודה נעשית במרכזים קהילתיים, ו"אמנות לעם" הינו גוף מרכזי ממלכתי שרואה בחינוך מבוגרים את אחד מתפקידיו ויעודיו המרכזיים.

הכנס הבינלאומי יתארח בשנת 1996 בירושלים, במסגרת חגיגות 3,000 שנה לעיר.

במרכז הפסטיבל בחיפה: הקולנוע במדינות הים־התיכון

פסטיבל הסרטים של חיפה, שיתקיים השנה בין התאריכים 20־26 בספטמבר, במהלך חג הסוכות, ויציין עשור לקיומו.

במרכז הפסטיבל השנה, וברוח עידן השלום, יעמוד הנושא המרכזי: קולנוע ותרבות של מדינות הים התיכון. במסגרת זו תחת הכותרת "שכנים", תוקרן תוכנית של קולנוע ממדינות המגרב: מרוקו, תוניס ואלג'יר. כן תוקרן רטרוספקטיבה לקולנוע הנפוליטני, פנורמה של קולנוע חדש ממדינות הים־התיכון והפקות טלוויזיה ממדינות הים־התיכון. כל אלה לצד הפקות קולנוע בינלאומיות חדשות מרחבי העולם.

אורח חשוב יהיה צלם הקולנוע הדגול ויטוריו סטורורו, זוכה שלושה אוסקרים על צילום הסרטים: "אפוקליפסה עכשיו", "אדומים" ו"הקיסר האחרון". סטורורו שעובד בקביעות עם הבמאים קופולה וברטולוצ'י, יקיים במסגרת פסטיבל הסרטים בחיפה סמינר בין ארבעה מושבים בנושא: "רישום באור – בקולנוע של פרנסיס קופולה", ו"אור וצל בים התיכון". כן יוקרנו בהקרנת בכורה בינלאומית שני פרקים מסידרת טלוויזיה חדשה שמצלם בעת סטורורו ברומא, הנושאת את השם: "רומא איאנ'יו אורליס".

"אמא אמרה לי, דני"

שבוע לפני תום החופש הגדול, ולפי המסורת של שלוש השנים האחרונות, יהפוך מרכז סוזן דלל לאתר שכולו חוויות לילדים – במסגרת החגיגה "קסם של אגדה" – ע"ש ירון ירושלמי (בתמיכת משפחת ירושלמי) – שיתקיים בתאריכים 21, 22, 23 באוגוסט 1994.

הפסטיבל נקרא ע"ש ירון ירושלמי, שנפל תוך כדי שירותו ביחידת צנחנים בשנת 1969, בתעלת סואץ.

באולמות תועלנה הפקות מיוחדות לאירוע זה.

במוסיקה: "אמא אמרה לי, דני" – מופע משירי מרים ילן שטקלים, לרגל מלאת עשור למותה של המשוררת אהובת הילדים. הפסטיבל יעלה מופע מיוחד משיריה, בהשתתפות תני נחמיאס, ארם, עודד מנשה, וה"תל־אביבים", במופע בעיבודו המוסיקלי של אילן גלבוע, ובעריכת רובי לניץ. יבוצעו כל השירים שזה מכבר הפכו לנכסי צאן ברזל.

"קונצרטינו לליצנים" – הפקה מיוחדת לפסטיבל של תיאטרון דיאבולו והתזמורת הסימפונית של רעננה "סימפונט" בניצוחו של ירוחם שרובסקי. זוהי הצגה מוסיקלית על שלושה ליצנים המוזמנים לנגן כסולנים בקונצרט סימפוני.

"שיר לילדים" – שיר גוטליב, כוכבת צעירי ת"א, ויוסי סידי מ"רשות הבידור", במופע לילדים הכולל קטעים ממחזות זמר, תוכניות טלוויזיה, שירים וסיפורים בשיתוף עם קהל הילדים.

בתיאטרון:

התיאטרון לילדים ונוער שביתו הוא במפלס ירדן ירושלמי, יעלה שתיים מהפקותיו הנבחרות: "שמרייה" מאת אילנה לופט בבימויו של מיכה לבינסון – קומדיה בהשתתפות רולנדה שגראו, לבנה פינקלשטיין, אורי אברהמי ואחרים, ואת "סמבניזה", שהוא מחזה סטגוני עם נגיעה לערכים חברתיים מאת דתיה בן דור.

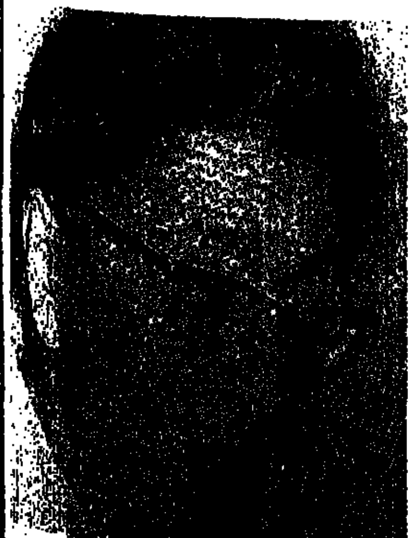

אהובת הילדים, מרים ילן־שטקלים.

תיאטרון הבובות של אריק יעלה את "אמבת הד…" עפ"י הנס כריסטיאן אנדרסן, בעיבודו של … בבימויים של אריק סמית ויוסי גרבר (והשתתפות … הבובות הססגוניות. "תיאטרון החלומות" יעלה את … ואמון הפלאים", על ג'ק ואמון הפלאים שצמח … לגובה רב. ההצגה היא מאוזר לבובות … של יוני רכטר, למילותיו של עלי מוהר. תיאטרון … יעלה שלוש הצגות: "סיית המרציפן", "נקודה …" ו"שערות הזהב".

איכויות שיכולות להתקיים רק במקומותינו

על חוויות המוסיקה בגליל העליון.

שרית רמתי

תם עשור ועמו גם חגיגות העשור ל"קול המוסיקה" הקאמרית בגליל העליון". המונים גדשו את האירועים שהיו ואת אלה שלא היו, …, המתוכננו והדיחו אויר אוירה. לרגל האירוע נוספו שלוש סדרות מעבר לקונצרטים הרגילים. סידרת השיר האמנותי, סידרת הבארוק וסידרת ג'אז. הכל נתפס כלמעלה ממאה אחוז, זאת, בנוסף לקפה קונצרט שהיה מלא ורחוש והחזרות הפתוחות. אפילו קונצרט הבונוס בשעת ליל שישי, בו נוגנה הגירסה לשלישיית מיתרים של ואריאציות גולדברג מאת באך, היה מלא עד אפס מקום. יופי של ביצוע ליצירה תובענית.

מסתבר, לאחר עשר שנים, שהפרוספריטי עבר את כל התחזיות והשערות למיניהן. אף אחד לא שיער את הסיפורים אליהם יגיע השגשוג. אין הכוונה רק לשגשוג כספי או אפילו מקצועי. את זה ניתן היה אולי לצפות, אבל כל האזור כולו התעורר מתרדמה של עשרות שנים. צימרים החלו לצוץ בכל כפר נידח וגם המחירים כבר לא מה שהיו. התנופה אינה רק עונתית. היא פרושה על פני רוב ימות השנה. הישראלי גילה את האפשרויות הגלומות באזור הגלילי הזה דרך הצלילים והאוירה שנשכו מהם, והסכנה לשנה והתרחב חוג שוחרי האזור, שהיום, אגב, כבר אינו מקושר ישירות או בכלל לא, עם עולם המוסיקה. אותו פרוספריטי צמח גם בפסטיבלים דומים בארץ, כאלה שספגו השראתם מרוח "ימי המוסיקה".

הפסטיבל העשירי הצטיין לא רק בכמות, אלא גם, ובעיקר, באיכות. כמות … יצועים הנפלאים ששמעתי בשלושת ימי שהותי … ויכל עולה על כל כמות איכותית אחרת ששמע… במשך השנה באולמות הקונצרטים, סטטיסטית כמובן. הייחוד האמיתי של המקום, לטעמי, טמון בשילובים האנושיים באספקטים השונים. כל הנגנים הם מהטובים בתחומם, והשילוב מעולה זה בין אמנים בוגרים ובשלים לבין צעירים, מפרה ומטיב. כך יכולנו לשמוע את "ליל הוד" לשינברג בניצוח גיל שוהת ויעל ברולסקי – כינור, רן אפרת וגיא קרקולי – ויולה, דמיטרי פרשטמן ואריאל טושינסקי – צלו. ההרכב האנושי של שני נותני טון, אור"מניק אחד והלותה צעירים, הניב ביצוע מאוד בשל (כן,כן) ומעניין, הסקלית האנושית. זו היתה דוגמא מרתקת לדינמיקה והאוצרות את אירועי המקום.

כמה מצבי רוח בצליל אחד

באותו קונצרט שמענו גם את זמרת הסופרן הנפלאה … ניקולאי. כמה מצבי רוח ניתן לדחוס בצליל אחד, וכמה עוצמה דראמטית ניתן למלא את תפקיד … הרומית "לוקרציה" בקנטטה של הנדל, זאת ניתן היה ללמוד מביצועה. היא נעה ונדה בקשת גוונים הבעה, שכולה מעוגנת באיכות וצלילות קולית בעוצמה. היא מתכוונת לכל צליל והברה אשר בוקעים… מלחישה רפה לצעקה בוטה. הכל נשאר בתחום האסתטיקה הצרופה. לשמוע אותה זו חוויה שמצדיקה כל מאמץ. האנסמבל הקאמרי שליווה אותה היה נפלא … האיטיים שלו, אך נכנס לפאניקה "מגוסרת" בפרקים המהירים יותר. לא שהדבר הפריע להנות מהאמנה, שכן הזמרת הובילה את כלל היצירה לביצוע מלא.

ובאותו קונצרט, ניתן היה לשמוע דוגמא … ומייצגת למה שקורה לעתים בכפר־בלום. כל … מגיע מוכן עם האיכויות והפרשנות שלו. מה שנותר לגעת אתם ולהוסיף להם קורטוב של כימיה. רביעיית הפסנתר במי במול מז'ור ק.493 מאת מוצרט (אלן שטרנפלד, אורה שירן, גד לברטוב והלל צרי), זכתה לביצוע "נכון", כזה שכוונותיו טובות, אם כי מעט מצועצעות.

עוד קצת והיה יכול להיות נאמן לכוונות שלו. אבל זו הרי המיגבלה של "ימי המוסיקה" והיתרון גם יחד. עושים מוסיקה, כולם נהנים ויוצאים נשכרים, מבלי לרדוף בפאנטיות אחר השלמות. ובכלל, לפעמים מעניין יותר לשמוע את הכוונות מאשר את התוצר שלהן, וזה בדיוק היה המקרה.

מיסוך במקום מיזוג

במקום טוב באמצע קונצרטי השוליים בכפר בלום, בין ג'אז לבארוק בכלים אותנטיים, התמקם לו הליד הצרפתי. נוצר איזון יפה בין זמרת הסופרן גילה ירון לבין הפסנתרן בנג'מין פרית' ו...מערכת המיזוג, שבמקרה זה ניתן לכנותה מערכת המיסוך. אך לא היה פה איזון איכויות. גילה ירון שרה בקול לחוץ, חסר קלילות כאילו מחפש את דרכו החוצה. מדהים לשמוע עד כמה קל לה להביע עצמה בבמקומות בעייתיים, ולעומתם, במקומות טריוויאליים הקול נשמע לחוץ ובלתי ממושמע.

פרית' הפסנתרן הוכיח עצמו כהתגלמותו של פסנתרן הליד. עמוק הבעה וצלול. את הערגה והתשוקה בשיריו של דופארק ניתן היה לחוש דרך צליליו, בעוד שתשוקת הזמרת היתה... "צרודה". השירים כהקראתו של עמנואל הלפריין בצרפתית נשמעו כמוסיקה בפני עצמם, על אף שאת מרביתם לא הבנתי מפאת קשיי שפה. ואולי זו המטרה. שיקשיבו לזרימתם המוסיקלית, במשקל וקצב. פונטיקה בשרות המוסיקה. תנאיו המשופרים של מועדון "שבלול", בו התקיימו מרבית קונצרטי השוליים, רחוקים עדיין מלהיות מספקים, אבל זה מה יש וזה הרבה יותר מכלום.

יום שישי הוקדש למבחר מן העשור בתחום המוסיקה־תיאטרון, מהדורה נוספת למהדורות יום שלישי שלפני. הרבה מחשבה, אמצעים דלים (זה תמיד הולך ביחד) ותוצאות משעשעות איפיינו את שלושת הקונצרטים. לטובה במיוחד אציין את "שמונה שירים למלך משוגע" מאת מקסוול־דייוויס בביצוע הזמר־שחקן מייקל ריפון ואנסמבל נגנים. היה זה מופע של אמנות טוטאלית של שחקן השקוע כולו בעשייה, שהמשחק והשירה הם ישות אחת, טוטאלית.

תמוהה היתה בעיני ההחלטה לשתף בקונצרט הסיום שני גופים שבינם לבין רמת המשתתפים המרחק רב. הכוונה למקהלת הגליל העליון ולאנסמבל הקאמרי של ביה"ס התיכון ע"ש תלמה ילין. המקהלה היא בסך הכל מקהלת חובבים ישראלית, על כל המשתמע מכך, והאנסמבל הקאמרי אינו יותר מאנסמבל תיכוני טוב. הכוונה עצמה טובה, אבל מדוע בקונצרט סיום?

הביצוע אשר שבה את ליבי שייך לצעירים, לשלישיית הפסנתר הישראלית הצעירה (שלומי שם־טוב, רועי שילוח ואריאל טושינסקי). הם ביצעו את שלישיית הפסנתר בלה מינור לצ'ייקובסקי "לזכרו של אמן", כאילו כל החיים מאחוריהם, במעין חגיגה של התמסרות שאולי לא היתה יכולה להתבצע עם פרספקטיבת חיים. הביצוע הזה וכן "ליל הוד" היו המרגשים ביותר בשלושת ימי שהותי.

האיכויות שמעניק סוג זה של נופש הן איכויות שיכולות להתקיים רק במקומותינו. עם הטבע והנוף, החום האנושי והאוירה הבלתי אמצעית. המנהלת המוסיקלית והמנוף המניע, עידית צבי, הודיעה על פרישתה מתפקידה בעונה הקרובה. קשה להיכנס לנעלי הסטנדרטים הגבוהים שהציבה, וכולי תקווה שהאירוע לא יאבד מצבעו וצביונו.

שיתוף פעולה בין האופרה הישראלית לאופרה של קירוב

בעקבות המעבר של האופרה הישראלית החדשה לבית האופרה החדש, במשכן לאמנויות בת"א, נוצרה אפשרות לשיתוף פעולה עם בתי אופרה בחו"ל. שיתוף הפעולה הראשון הוא עם בית האופרה קירוב מסנט פטרבורג. שיתוף פעולה כזה היה בשנים האחרונות לתופעה מקובלת בעולם, והוא נובע מן הרצון של בתי אופרה בעולם להגיע יחד לאמנים הטובים ביותר ולהתחלק בהוצאות.

שיתוף הפעולה בין האופרה הישראלית לאופרה קירוב יחל בינואר 1996, כאשר בית האופרה הרוסי יעלה במשכן האופרה בתל־אביב את "חובנשצ'ינה" של מוסורגסקי, בניצוחו של ואלרי גרגייב, מנהלו האמנותי של בית האופרה מסנט פטרבורג.

ששה חודשים מאוחר יותר תוצג ההפקה המשותפת הראשונה של בתי האופרה. זו תהיה "ליידי מקבת ממצנסק" של שוסטקוביץ'. ההפקה תוצג בהתחלה בתיאטרון מארינסקי המפורסם של סנט פטרבורג, ואחר כך תועלה בבית האופרה החדש בתל־אביב, עם המנצח ואלרי גרגייב ועם צוות זמרים שייבחר ע"י האופרה הישראלית.

בית האופרה מסנט פטרבורג נחשב בשנים האחרונות לאחד מבתי האופרה הפופולריים והאהודים ביותר. מנצחו ומנהלו המוסיקלי, ואלרי גרגייב, זכה כמעט בכל עיטור, הכרה ופרס אפשריים, ובשנה שעברה העפיל למקום הראשון בין המנצחים המפורסמים ביותר, כמו קלאודיו אבאדו, ריקרדו מוטי ורבים אחרים.

ארבעה באחד

ארבע תערוכות חדשות נפתחות בחודש אוגוסט במוזיאון הרצליה.

בחודש אוגוסט נפתחות במוזיאון הרצליה לאמנות (בית "יד־לבנים") ארבע תערוכות חדשות. אתמול, 7.8, נפתחו שתי תערוכות. האחת, של האמן פנחס אברמוביץ (1909־1986), "מעגלי יצירה". במלאת 8 שנים למותו, מפיק פורום המוזיאונים לאמנות תערוכה מקיפה לאמן, אשר נמנה על מייסדי קבוצת "אופקים חדשים", והיה אחד הבולטים שבציירי הקבוצה. בתערוכה מוצגות יצירות השמן של אברמוביץ, מתוך הנחה כי בתמונות אלו גיבש האמן וסיכם את תפיסת חייו ואמנותו. אוצרת התערוכה: פרופ' גילה בלס, מאוניברסיטת ת"א.

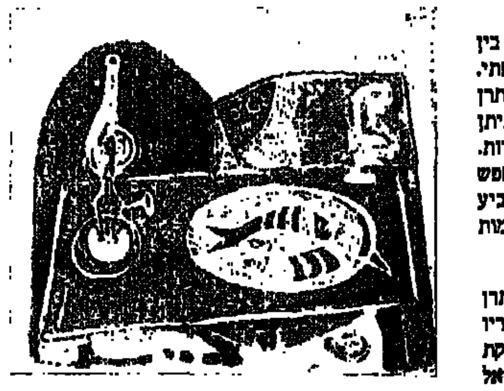

פנחס אברמוביץ "דומם עם דגים ומנורה", 1949, שמן על בד, 72x60 ס"מ.

תערוכת יחיד ראשונה

התערוכה השנייה היא של האמן הבדואי, ג'אסר אבו רביעה. האמן הצעיר והמוכשר הזה, מציג לראשונה תערוכת יחיד. בתערוכה יוצגו שלושה מיצבים – "ציורי סלע", "אובייקטים", ו"לוחיות" – בשלושה חללים נפרדים של המוזיאון. בדרכו הייחודית מבטא ג'אסר אבו רביעה, בשפה אמנותית מופשטת, את המפגש שבין תרבות עתיקת יומין של שבטים נודדים החיים במדבר, לבין העולם המודרני הממוכן. אוצרת התערוכה, דליה בלקין, מלווה את יצירתו של אבו רביעה עוד מהיותה אוצרת המוזיאון הבדואי ע"ש ג'ו אלון, בנגב.

ב־27 באוגוסט ייפתחו שתי תערוכות נוספות:

ג'סאר אבו רביעה, פרט מתוך מיצב "ציורי סלע".

דמות אדם באלפי חורים

האמן הבריטי כריסטופר בקלאו, יציג מיצב דמוי קמרה אובסקורה. בקלאו, אשר ביקר בארץ בחודש יוני, לתחילת עבודתו על היצירה, משתמש במכולת עץ בגודל 5x2.5 מ', אשר תוצב במתחם המוזיאון. בתקרת המבנה ינקב כריסטופר אלפי חורים, בצורת דמות אדם. קרני השמש החודרות מבעד לחורים ייצרו אלפי שמשות זעירות, אשר ישתקפו על פני הקירות ורצפת המבנה, ביוצרן דגם של הגוף האנושי.

בקלאו מגיע ארצה בחסות המועצה הבריטית, במסגרת פרויקט של הקהיליה האירופית; בנושא מיחזור, בו לוקחים חלק אמנים אירופים לצד אמנים ישראלים.

היסוד "הנשי" בתכנון הבית

תערוכתו של ד"ר אריה פלד, הנושאת את השם "מעבר לבית – לקראת מקום פוסט־פטריארכלי", היא תערוכה בנושא ארכיטקטורה, שלמעשה היא אנטי־ארכיטקטורה ואנטי־באוהאוס. את עבודתו של ד"ר פלד ניתן לשבץ במספר תחומי דיון – באמנות, פמיניזם, אנרכיזם, פילוסופיה, פסיכולוגיה הומניסטית ופסיכולוגיה טיפולית.

בתערוכה יוצגו דגמים ושרטוטים של מקומות, שהיחידות הבסיסיות שלהם אינם הבית והבן, אלא התחום – מרחב מותחם, בו משולבים יחד אזורים בנויים מוצלים וטבעיים.

ד"ר פלד, המשמש כמרצה לארכיטקטורה ופסיכולוגיה בטכניון, מציג תפיסה הומנית יותר של הארכיטקטורה, המשלבת את היסוד "הנשי" – הרגשי, הרקטילי, האמפטי וההוגשני – בתכנון הבית.

במרכז התערוכה עומד דגם גדול וצבעוני של תחום מגורים, שעוצב על־ידי ד"ר פלד, אליו מתלוות עבודות הסטודנטים שעברו בהנחייתו.

כל התערוכות יוצגו במוזיאון עד 1 באוקטובר 1994.

ההתייחסות לטבע – נושא הביאנלה לפיסול שתתקיים בעין־הוד

33 פסלים, ביניהם מספר אמנים אורחים מחו"ל, ישתתפו השנה בביאנלה לפיסול בעין הוד, אשר תפתח בחודש ספטמבר (חוה"מ סוכות), כחורשת הזיתים העתיקה למרגלות עין הוד.

ד"ר מיכה לוין נבחר כאוצר הביאנלה השלישית. ד"ר לוין הוא יועץ ראש עירית תל־אביב לענייני אמנות, היה מנהל ואוצר ראשי של מוזיאון תל־אביב לאמנות מודרנית.

נושא התערוכה השנה נקבע על ידי ד"ר לוין, ונקרא "פרי טבע – אנטי טבעי". התערוכה תציג מכלול של התייחסויות לטבע – יצירות הנובעות מן הטבע מצד אחר, ומאידך פסלים המתנכרים להצבתם בטבע ועבודות סינטזה בין שני קטבים אלה.

בין המשתתפים: מנשה קדישמן, מיכה אולמן, דני קרוון, שלומית אברבוך, רוני בן צבי, איצה גולומבק, דרורה דומיני, הילה לולו לין, גלעד לביא, בוקי שוורץ, מישל ז'רר מצרפת, כריסטופר בקלווי מלונדון ואן ספרי מניו יורק.

התערוכה תפתח ב־17 בספטמבר, ותימשך כחודשיים.

שיפוצים בבניין "הבימה"

כ־800 אלף שקל יושקעו בשיפוץ התיאטרון הלאומי הבימה מחודש זה (אוגוסט). בזמן השיפוצים תצטמצם פעילות התיאטרון, פרט להעלאת ההצגה אמדיאוס באולם רובינא. ההצגות "נ.ב. החתול של מת" ו"העלמה והמות" יועלו בבית ציוני אמריקה.

אולם מסקין שנבנה בשנת 1968, יעבור את השיפוץ העיקרי. הבמה בו תוגדל על 'חשבון' השורה הראשונה, והאולם יעבור שיפוץ כללי.

עוד נכללים בשיפוצים, פואייה האולם הקטן, השרותים של בניין התיאטרון, ובמת רובינא. השיפוצים נעשים במימון "חברת בניין הבימה", הבעלים של בניין התיאטרון.

"שיחות עם אבי" – הצגה חדשה בבית ליסין

בתיאטרון בית ליסין החלו החזרות על ההצגה "שיחות עם אבי" מאת הארב גארדנר, בימוי: היי קיילוס תלבושות: גילה להט, מוסיקה: אלדד לידור, תרגום: דן אלמגור, תפאורה: אדריאן ווקס, תאורה: יחיאל אורגל, בתפקיד הראשי: ששון גבאי.

המחזה הוא אחד מגדולי הלהיטים של ברודווי, מאת המחזאי היהודי אמריקאי הארב גארדנר, מחבר "אני לא רפופורט" שהועלה בארץ.

המחזה עוסק במשפחה יהודית המנסה להשתלב באמריקה, ולאמץ את אורח החיים האמריקאי של ניו יורק, תוך קיום ותחא המשפחתי שלהם כאמריקנים וכיהודים כאחד. העלילה מתפרשת על פני ארבעה דורות בחיי משפחה יהודית המגיעה בתחילת המאה לאמריקה.

ההצגה היא בהפקה משותפת לתיאטרון חיפה ולתיאטרון בית לסין. הצגה ראשונה תועלה על בימת תיאטרון חיפה ב־1.10.94.

4 מופעים של "אנאפאזה"

"אנאפאזה", יצירתו של אוהד נהרין בביצוע להקת בת־שבע ואנסמבל בת־שבע, תועלה שוב ארבע פעמים, באולם הסינרמה בתל־אביב בסוף חודש אוגוסט (25, 26, 27, 28).

מאז הועלתה בגירסה הראשונה ("טקס פתיחה") בפסטיבל ישראל 1993, ולאחר מכן בבכורה בינואר 94', צפו ב'אנאפאזה' בישראל 20,000 איש, ב־10 הופעות מלאות עד אפס מקום.

הפקת ענק זו שעלותה יקרה, מחייבת במה מיוחדת והשתתפות הלהקה והאנסמבל גם יחד. סדרת ההופעות הבאה בישראל, לאחר ארבעה המופעים בסוף אוגוסט, תתקיים רק בחודש פברואר 95' במשכן לאמנויות הבמה, במסגרת מנוי 'מחול במשכן'.

יצחק שור

לגיטימציה לזהות החילונית של בתיה"ס הממלכתיים

שחרור החינוך הממלכתי מן הפטרונות הדתית, כפי שעולה מדו"ח ועדת שנהר, מבטא ואמנה את רוחו של חוק החינוך הממלכתי, המאפשר לכל הורה לבחור את זרם החינוך שבו ילמד ילדו. הורה השולח את בנו לזרם ממלכתי־פלורליסטי, מצפה שהמורים בזרם זה יהיו חילוניים, או מסורתיים מתונים. ומכל מקום, אין דעתו של יהודי חילוני סובלת מצב בו בית הספר של ילדיו יהיה פתוח למורים דתיים או חרדיים, בעוד בתיה"ס של הזרמים הדתיים סגורים בפני מורים חילוניים, מסורתיים, רפורמיים וקונסרבטיביים

לפני שבוע בדיוק פרסם שר החינוך פרופ' אמנון רובינשטיין את דו"ח הוועדה לבדיקת לימודי היהדות בחינוך הממלכתי. את הוועדה ואת העומדת בראשה, פרופ' עליזה שנהר, מינה שר החינוך הקודם, זבולון המר. את הדו"ח והמלצותיו קיבל ואישר בכל לבו שר החינוך הנוכחי, פרופ' אמנון רובינשטיין. קשה לדעת מה היה קורה אילו בראש המשרד היה ממשיך לעמוד זבולון המר. לא בטוח שהוא היה מסוגל לאשר את קביעתה של ועדת שנהר כי בית הספר צריך לשקף את קהילת ההורים. קביעה זאת מונעת ממורים דתיים לעבור בבתי־ספר ממלכתיים, משום שהדבר מנוגד, לדברי הדו"ח, לרוח הקהילה ומביא לניכור גדול יותר ולהגברת הבורות.

קליטת מורים דתיים בבתי־ספר ממלכתיים היא תופעה נפוצה. מורים אלה אינם מסוגלים ללמד תנ"ך ברוח ביקורתית. הפער בין מורים אורתודוקסים, הרואים בתנ"ך מקור של סמכות, לבין מורים חילוניים, הרואים בתנ"ך מקור של השראה, אינו ניתן לגישור. עבודתם של מיסיונרים דתיים בבתי־ספר ממלכתיים משניאה את התנ"ך ואת לימודי היהדות האחרים על התלמידים. באותה מידה שונאים התלמידים החילוניים את ההסתגרות בקרב חוגים אורתודוקסיים רבים, את ההתנכרות לתרבות אוניברסלית ואת פולחן העבר.

שמה של החוברת בה נדפס דו"ח שנהר, "עם ועולם – תרבות יהודית בעולם משתנה", איננו מקרי. ללא נימה פולמוסית, ובאורח מובלע, יוצא הדו"ח נגד הזיקה המסולפת של רוב היהודים האורתודוקסים בישראל לעבר, ואת השתעבדותם לנורמות קפואות.

התהליך החינוכי שמציע דו"ח שנהר למורים מבוסס על ביקורת ודיאלוג, ולא על שינון תורות נצחיות, אך היסטוריות, כביכול. לפי תפישתם של מחברי הדו"ח, בהם דתיים נאורים כמו פרופ' אבי רביצקי, אין ניגוד בין תרבות יהודית לאוניברסלית. העובדה שצעיר ישראלי לומד תנ"ך וגמרא איננה עומדת בסתירה להכרת עולמם של יהודים שרעו בשדות זרים, אך הם מייצגים את מיטב התרבות האנושית, כמו מרקס, פרויד ומאהלר.

מבלי להתכחש למשבר שבו נתון החינוך הממלכתי בתחום לימודי היהדות, מסתייג הדו"ח, במובלע, מן הטענה שקנתה לה שביתה בקרב כמה הוגי דעות העוסקים ב"משבר החילוניות". לפי טענה זו, סובלים החילוניים מנתיחות יהודית־ערכית, בעוד הדתיים האורתודוקסים נטועים על פלגי מים של "שורשיות יהודית". אין יהדות אחת, סבורה פרופ' עליזה שנהר, שכן היהדות היא פלורליסטית. מצויים בה, זה לצד זה, אנשי בית שמאי ובית הלל, צדוקים ופרושים, חסידים ומתנגדים, אורתודוקסים, קונסרבטיבים ורפורמים. כלומר, דו"ח שנהר מתנער מן הפטרונות האורתודוקסית. שחרור החינוך הממלכתי מן הפטרונות הדתית מבטא באמנה את רוחו של חוק החינוך הממלכתי, המאפשר לכל הורה לבחור את זרם החינוך שבו ילמד ילדו. וכיוון שהורה שלח את בנו או בתו לזרם ממלכתי־פלורליסטי, הוא מצפה כי המורים בזרם זה יהיו חילונים, או מסורתיים מתונים. ומכל מקום, אין דעתו של יהודי חילוני סובלת מצב בו בית הספר של בנו או בתו יהיה פתוח לפני מורים דתיים או חרדיים, בזמן שבתי־ספר של הזרמים הדתיים סגורים לפני מורים חילוניים, מסורתיים, רפורמיים וקונסרבטיביים.

הזרמים הדתיים מרגישים את מרכזיותה של התורה שבעל־פה, ואילו דו"ח שנהר מרגיש את התרבות היהודית בהקשרה ההיסטורי. לדעת שנהר וחבריה, צריכים לימודי היהדות לכלול מגוון רחב של תכנים מן התנ"ך, מן התורה שבעל־פה, מימי הביניים ומן העת החדשה. ראוי שתוכנית הלימודים תעסוק בציונות, בשואה, במורשת העדות, בפולקלור, בספרות היהודית החדשה ובקהילות היהודיות בגולה. בלימוד נושאים אלה מוצע למורים להיפתח להקשר התרבותי הכולל שלהם: להיסטוריה הכללית, לספרות הכללית, לפילוסופיה הכללית, לארכיאולוגיה ולאמנות.

בלשון העברית רואה ועדת שנהר לא רק כלי תקשורת עכשווי, אלא גם ביטוי לתרבות הדורות. לפיכך צריך העיסוק בלשון להיות בעל זיקה לספרות העברית לדורותיה, ולא רק אמצעי לשימוש תיפקודי. הציונות נתפשת על־ידי ועדת שנהר כביטוי למרד ולמהפיכה, מלים שהחרדים אינם אוהבים, משום שמרד זה נעשה נגד הדת ונגד דור האבות הסתגלן בגולה.

תקציב חסר

ביסוד ההמלצות מונחת הידיעה כי לא מלאכי שמיים, אלא מורים בשר ודם יחזירו ללימודי היהדות את כבודם הראשון. לפיכך מלווה הדו"ח בהמלצות תקציביות, המתרגמות את ההמלצות התוכניות והחינוכיות לבניית מערך של פיקוח, הדרכת מורים והשתלמותם. אולם התקציב המוצע בדו"ח שנהר הינו תקציב חסר. אין הוא כולל החזרת שעות הוראה בלימודי היהדות, שנגזלו מן התלמידים בעשור האחרון.

אני מצפה ממנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, כי יפרסם את הדו"ח כמסמך רשמי וישלחנו ברבבות עותקים לבתי הספר, משום שדו"ח זה מעניק לגיטימציה לזהות יהודית־חילונית בבתי הספר הממלכתיים. כן אני מצפה לחידושו של בטאון המורים לתנ"ך בזרם הממלכתי, "על הפרק", ולהפיכתו לביטאון ללימודי היהדות. אני משוכנע שמשרד החינוך מסוגל, תוך שנים מעטות, להצמיח מנהיגות פדגוגית בתחום לימודי היהדות בחינוך הממלכתי, כשם שהצמיח מנהיגות פדגוגית בקרב המורים לערבית בבתי הספר העבריים.

בונוס שווה לכל מקצועות החובה

ביום ב' שעבר, 1.8.94, הודיע שר החינוך והתרבות פרופ' אמנון רובינשטיין, כי הוא מאמץ את המלצות ועדת שנהר לבדיקת לימודי היהדות בחינוך הממלכתי. באותו יום הודיע שר החינוך גם על פנייתו ליו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה), פרופ' חנוך גוטפרוינד, בדבר שינוי המדיניות של ועדת הקבלה הבינאוניברסיטאית כך, שיובטח שוויון ערך בין נבחני הבגרות ברמה מוגברת של 4־5 יחידות במדעי הטבע, מתמטיקה ואנגלית, לבין נבחני הבגרות באותה רמה במקצועות היהדות.

כיום מעניקה האוניברסיטה תוספת (בונוס) של 10־30 נקודות לציון של תלמיד שנבחן לבגרות ב־4־5 יחידות בשלושת המקצועות הנזכרים. מעמד מועדף זה, כתב רובינשטיין לגוטפרוינד, קבע את יחסם של התלמידים למקצועות השונים. השפעת האוניברסיטאות מגיעה לא רק לבתי הספר העל־יסודיים אלא גם ליסודיים, ופוגעת בנכונות התלמידים ללמוד מקצועות הומניסטיים.

רובינשטיין מודע היטב לחשיבותם של מקצועות כמו אנגלית, מתמטיקה ומדעי הטבע, כבסיס לשגשוגה של חברה מודרנית. לכן, כל עוד לא שונתה מתכונת הלימודים ובחינות הבגרות באופן ההופך את הבונוסים למיותרים, מן הראוי לקיים את המנגנון המעודד תלמידים ללמוד מקצועות אלה ברמה מוגברת.

גם משרד החינוך משקיע מאמצים רבים בקידום לימוד המקצועות המדעיים. עם זאת סבור רובינשטיין, בעקבות דו"ח ועדת שנהר, נודעת חשיבות רבה גם ללימודי היהדות וללימודים הומניסטיים כלליים. יש תלמידים שמתעניינים ומצטיינים באופן מובהק בספרות, היסטוריה, מחשבת ישראל או אמנות. תפקידם של מערכת החינוך ושל האוניברסיטאות הוא לעודד תלמידים למצות את יכולתם במקצועות אלה. עידוד זה יחזק בטווח הארוך גם חוגים אוניברסיטאיים חשובים.

לפיכך מציע רובינשטיין לגוטפרוינד לתקן את מערך הבונוסים בדרך הבאה: ועדת הקבלה הבין־אוניברסיטאית תעניק בונוס שווה לכל מקצועות החובה הנלמדים בתיכון בהיקף של 4־5 יחידות. כלומר, בונוס שווה לאנגלית, הסטוריה, מתמטיקה, ספרות, תנ"ך ותלמוד. כל חוג יוכל להעניק בונוס גבוה יותר למקצועות רלוונטיים עבורו. כשם שפקולטות למדעי הטבע מעדיפות לקבל בוגרי תיכון שהעמיקו את לימודיהם בפיסיקה או במתמטיקה, כן על פקולטות למדעי הרוח להעדיף את מי שהעמיק את לימודיו בהיסטוריה, תנ"ך או פילוסופיה. כן עשויות פקולטות למשפטים להעדיף תלמידים שלמדו תלמוד ברמה מוגברת.

רובינשטיין מבטיח לגוטפרוינד, כי שינוי זה לא יפגע במוטיבציה של התלמידים המוכשרים לכך לפנות לכיוונים מדעיים. לעומת זאת, יהיה זה מסר חיובי ביותר לכלל המערכת, שראשי האקדמיה מייחסים חשיבות לכיווני הצטיינות אלטרנטיביים, לא מדעיים.

הגברת האוטונומיה של החוגים השונים לקביעת דרישות הקבלה נושאת בכנפיה ברכה לאותם חוגים. משרד החינוך יסייע ככל שיידרש, לשם גיבוש המלצות ברוח הצעות אלה, מסיים רובינשטיין את מכתבו, מקווה, כי ניתן יהיה לחולל את השינויים המוצעים במערך הבונוסים כבר בשנת הלימודים תשנ"ה.

> *שר החינוך מציע ליו"ר ור"ה שוועדת הקבלה הבין־אוניברסיטאית תעניק בונוס שווה לאנגלית, היסטוריה, מתמטיקה, ספרות, תנ"ך ותלמוד. כל חוג יוכל להעניק בונוס גבוה יותר למקצועות רלוונטיים לגביו כשם שפקולטות למדעי הטבע מעדיפות לקבל בוגרי תיכון שהעמיקו את לימודיהם בפיסיקה או במתמטיקה, כן על פקולטות למדעי הרוח להעדיף מי שהעמיק לימודיו בהיסטוריה, תנ"ך או פילוסופיה*

העברית לא תיפגע והאנגלית לא תיוושע

הסיפורים, המאוד לא מדוייקים, על כוונתו של משרד החינוך לתגבר את לימודי האנגלית בתריסר בתי־ספר יסודיים ועל־יסודיים, עוררו סערת רגשות בקרב שוחרי שפת עבר. מישהו מן האקדמיה, כך קראתי בגדולם מוסמך, העלה חשש כי נחזור לימי מלחמת השפות שליוותה את הקמתו של הטכניון לפני מלחמת העולם הראשונה. ובכן, אפשר להרגיע את הרוחות – אין סכנה לשלטונה של הלשון העברית, ואין גם תקווה שהאנגלית תיוושע.

לפי מידע שמסר בשבוע שעבר פרופ' רובינשטיין לכתבי החינוך, יילמדו מקצועות לא־עיוניים, כגון מוסיקה, מלאכה וספורט, ב־12 בתי־ספר יסודיים וחטיבות ביניים, שניים בכל מחוז. כן מתכנן משרד חינוך לקיים קייטנות באנגלית במתנ"סים.

מדיונים שנערכו בהנהלת המשרד מתברר, כי 2250 בוגרי י"ב ניגשו לבחינות הבגרות וחסרה להם בחינה אחת בלבד. למחציתם חסרה בחינה במתמטיקה ולרבע באנגלית. אם יטפל המשרד בתלמידים אלה, יגדלו סיכוייהם לעמוד בבחינת הבגרות. בקייטנות ידריכו סטודנטים יהודיים ממדינות דוברות אנגלית. התוכנית תתממש בתשנ"ה.

נניח שיימצאו מורים למוסיקה, מלאכה וספורט שהם דוברי אנגלית טובה. מדובר במקצועות לא יוקרתיים, ובחלק מבתי הספר מתעוררות במקצועות אלה בעיות משמעת. מעבר להוראה באנגלית במקצועות ההכשרה עלול להחריף את בעיית המשמעת. הוראת שירים עבריים באנגלית תיהפך לבדיחה. תארו לכם, שמורה למוסיקה יאמר לתלמידיו, באנגלית צחה: עכשיו הבה נשיר את "בשוב ה' את שיבת ציון".

הקייטנות שייכות לאופרה אחרת. במסגרתן ניתן ליצור אווירה אנגלית במשך ארבע־חמש שעות ביום, מה גם שהמדריכים יהיו אנגלו־סכסים. יש דרכים נוספות, שכל מורה מכיר, כמו הוראה אינדיווידואלית באמצעות מחשב, עידוד הקמתן של ספריות כיתתיות באנגלית, הפצת עיתוני נוער באנגלית והוצאה לאור של עיתון בית־ספרי באנגלית. השאלה הבסיסית היא, כמה זמן יקדיש תלמיד בלימוד אנגלית לכל שעת הוראה שהוא מקבל בבית הספר. אם ימרח את שיעורי הבית כדי לצאת לידי חובה, יקטנו סיכוייו להשתלט על השפה. אם ישקיע שעה של הכנת שיעורי בית לכל שעת לימוד בכיתה, ייראו הישגיו אחרת.

מה שדרוש, איפוא, היא הקמת מועדונים להכנת שיעורים מודרכת באנגלית, ולא הוראת אנגלית במקצועות הלא־יוקרתיים.

סבתא נועזת

אורה מורג: מישולי (מה יעשו לי), או סבתא לא מגרשים. הוצאת עם עובד, סידרת דן חסכן. ת"א 94, 106 עמ'

מה של טליה יצאה לחודש ימים לכנס איכות הסביבה בניקרגואה, והשאירה את הטיפול בטליה בת ה־8 ובמשק הבית בידיי אמה, סבתא מינה. הסבתא הנועזת ("מה יעשו לי?") והנכדה המעריצה מצליחות להביא את המשטרה ללכידת כנופיה של פורצים, שהסתירו את שללם במחסן לסחורות גנובות. והנה דוגמה לסגנונה התוסס והקולח של אורה מורג: "במשך כל השבוע עמד הבית בסימן של הכנות לנסיעה. המעברים נסתמו במזוודות, המיטות התמלאו בתיקי נסיעה, תיקי רחצה ומצלמות. בגדים מכל הסוגים הצבעים והמינים הסתובבו חופשי על כל שידה ותחת כל מדף מבולגן. אמא צהלה כמו 'שושנת יעקב'. אבא הסתובב סחרורי כמו סביבון מעופרת יצוקה. אני עמדתי באמצע כמו 'נר לי דקיק', וסבתא צלצלה כל יום כאילו יש לה חנות טלפונים".

הסופרת מצטיינת ביכולת איפיון, המתבססת על ציון חולשות והגזמות. כך, לדוגמה: "סבתא שלי באמת מאמינה שאני משהו מיוחד. כל פעם היא חוזרת ואומרת: 'בכל העולם, אבל בכל העולם, אין עוד ילדה כזאת'. כשהיא אומרת את המשפט הזה היא שולחת מבט קרימה, מכווצת את העיניים הכחולות שלה, והמלים יוצאות לה מהפה כביטחון כזה, ברצינות כזאת, עד שמי ששומע אותה מאמין לה לכל מלה. ובאותו רגע כולם [illegible] שהאשה הזקנה הקטנה הזאת באמת עברה את כל [illegible] יבשות וימים, הגיעה לגני־ילדים במושבות [illegible] בקו המשווה ביקרה בקייטנות חרדיות בנירזולה, [illegible] כל ילד סיני וכל ילדה אסקימואית, ורק אחרי [illegible] השיטוטים והחקירות האלה הגיעה למסקנה [illegible] קשר לזה שאני נכדתה, שמקום ראשון לילדים [illegible] אני".

איפיון הומוריסטי זה מקיף את כל תחומי החיים [illegible] למשל, את הארוחות: "בערב היתה סבתא [illegible] העלים שאספה במשך היום מרק או קציצות. [illegible] והתומרים היו תמיד והים, אך כל יום [illegible] לקציצות בשם אחר. יום אחד הם היו [illegible] למותרת 'קציצות סלרי', ולפעמים, כשנגמרו [illegible] השמות, היתה סבתא אומרת: 'היום עשיתי קציצות [illegible] הטעם, עד כמה שאני יכולה לשפוט על־פי ניסיון [illegible] אחד, היה מאוד מאוד משונה. [illegible] סבתא לא כל־כך התלהבה מהקציצות שלה. [illegible] הבריאות ושפע הוויטמינים המצוי בתוכן, [illegible] בטוחה, לא היתה נוגעת בהן. אבל כיוון [illegible] אף פעם כלום, הם נערמו במקרר בשקיות [illegible] פלסטיק, 'שיהיה לאמא מה לאכול כשתבוא [illegible]'".

בין פרקי ההווי המשפחתי המצוי שזורים [illegible] בלשית, שנגמרת בכי טוב. מרגע [illegible] שמח ומבדח זה לא הפסקתי לחייך, ולרגעים [illegible] בצחוק משוחרר. מתאים לסיפור לגילאי [illegible] לגילאי 10־14.

טלוויזיה

[illegible] חדשות בעברית ובערבית
[illegible] בוקר טוב ישראל
[illegible] – סדרה בהופעה
[illegible] גברת פלפלת – סדרה מרובבת
[illegible] – סדרת הופעה
[illegible] – סדרה
[illegible] בעקבות החולות הגדולות – סדרה מרובבת בהופעה
[illegible] צה"ל – יום שידורים המיוחד לגיוס הגדול מ־10.00 עד 15.30. כל מה שצריך לדעת על הגיוס לצה"ל ברצינות ובהומור. חמש וחצי שעות של [illegible], קטעי בידור, שעשועונים ומשחקים עם "אנשים גדולים". בשידור חי מהבקום ומהאולפן. בהנחיית [illegible]
[illegible] – שידור חי מרחבי הארץ [illegible]
[illegible] הרדשות
[illegible] חדשות באנגלית
[illegible] – שעשועון
[illegible] חדשות בערבית
[illegible] חדשות בערבית
[illegible] אליפות אירופה באתלטיקה קלה. הלסינקי 94'
[illegible] מבט: שבשבת
[illegible] הנסיך העירום – סרט תעודה בשני חלקים על הנסיך צ'ארלס, היורש המסקרן והמדובר ביותר בתולדותיה של בריטניה. בסרט מעניק הנסיך לטלוויזיה ראיון גלוי לב, בעל נימה חסרת תקדים שבו הוא מספר על חייו, מחשבותיו ואמונותיו
[illegible] לצפון – דרמה קומית
[illegible] אליפות אירופה באתלטיקה קלה. הלסינקי 94' – תקציר
[illegible] משנה לחצות – חדשות הלילה
[illegible] סיפורים לשעת לילה מאוחרת. סדרת סרטי מתח, אימה ומסתורין. שם הסרט: יום המזל של דוד. דוד בא אל הקזינו לנסות ולהשיג 6,000 דולר שהוא זקוק להם כדי לעשות עסקה שתשנה את חייו. בקזינו הוא פוגש את הארי, מהמר מושבע המסביר את חוקי ההסתברות של הרולטה. השניים מחליטים לשתף פעולה בלילה הארוך [illegible] משחקים: ארון צדוק (דוד), [illegible], שושיק שני. [illegible]
[illegible] ניק והשטן – סדרת מתח צרפתית
[illegible] פסוקו של יום

ערוץ 2

[illegible]
[illegible] – סדרת פעולה דרמטית
[illegible] – סרט לילדים
[illegible] – תכנית צרכנות לנוער
[illegible] משפחה סודית ביותר – סדרה
[illegible] – תכנית סיפורים
[illegible] תפוס כיוון – משחק טלוויזיה
[illegible] – סדרת דרמה
[illegible] – תכנית מיוחדת לקיץ
[illegible] – משחק טלוויזיה מקורי
[illegible] – סדרת דרמה ופעולה
[illegible] קרוב רחוק – סדרת דרמה
[illegible] – משחק טלוויזיה
[illegible] החדשות
[illegible] – מגזין טיולים ומסעות.
[illegible] – תכנית בידור

21.30 רוני – תכנית אירוח בהשתתפות קהל בהנחייתה של רוני פורת־שובל. נושא התכנית הפעם: ההיפוכונדרים יוצאים מארון התרופות
22.30 אהבת אם – סרט טלוויזיה
23.30 החדשות
23.35 אהבת אם – המשך

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה
10.35 שלוש התייחסויות מרכז־אמריקניות – מאיר מינדל (ישראל): נבואת מאיה (מק' פיל' ת"א/ מיכאל שני); סילבסטרה רבואלטס (מקסיקו): לילות המאיה (פיל' מקסיקו/ פרנודו לוזאנו); רוברטו סיירה (פורטוריקו): 3 שירים פופולריים (המק' הקאמ' החדשה לונדון/ ג'ייסון וור)
11.20 שלוש התייחסויות לשלישייה – רוול: שלישייה פסנתר בלה מינור (שלישיית בורודין); אסנת ארבל: שלישייה לכלי־קשת (עמיחי לוי/ אבשלום שוורצבלט דניאל לכיש); שלישיית אוסקר פיטרסון מנגנת – ברכות
12.10 ארבע התייחסויות למינימליזם – גווין בראיירס: ארבעה יסודות (אנסמבל גווין בראיירס); בריס יו מגן סטיב רייך במקלדות אלקטרוניות: מתוך חיפוף ציפור בהילוך איטי; אברהם ג'יסמונטי: אקווילבריסטה (מוקדש לסטיב רייך) (ג'יסמונטי/ ויירן גרברק); ג'ון אדאמס: ארוס פיאנו (פ. קרוסלי/ תז' סנט לוק/ ג'. אדאמס)
13.20 שלוש התייחסויות למדבר – משה רסיוק (ישראל): קרים לתזמורת (סימפוניית ישראלית באר־שבע/ מנדי רודן); חמזה אל־דין (סודן): גלגל מים (רביעיית קרונוס); זקיר חוסיין (הודו): מקום בו מדבריות נפגשים (סולטן חאן ואנסמבל כלי וקולי)
13.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. אשר רייך – עובדות בדיוניות
14.06 מוסיקה לשעת צהריים
16.00 סאלוני הקונצרטים בעולם – בעריכת עדנה עינתי – תחרות קלרה הסקיל 89' – סיל פלור (פרס ראשון) – שוברט: סונטה בלה מינור; שוברט: שישה קטעים, אופ' 19; שוברט: פנטסיית הנודד: מוצרט: קונצ'רטו בסי־במול מז'ור, ק. 482; בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 בסי־במול מז'ור, אופ' 19 (עם תז' קאמרית לוזאן/ אורי סגל)
18.00 מחזורי יצירות
19.05 צלילים בין ערביים – בעריכת אבי חנני – קתלין בטל ופלסידו דומינגו, בהקלטה מקונצרט, טוקיו, 1988 (תז' בית האופרה מטרופוליטן/ לווין): רואמים מאת ורדי, דוניצטי, רוסיני, גונו, מוצרט ולהר
20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – י. גלאטשטיין, בתרגום מאידיש של ב. הרשב/ קורא – צבי סלטון
20.03 מעברים – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי – הרכבים לא שגרתיים וזרמי מוסיקה בהתהוות יחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית
22.00 ממדף התקליטייה (שידור שני)
23.00 צלילים לסיומו של יום – קשת של צלילים – תכניתה של ציפי ויצטום (שידור שני) – מתיו לוק: אדוני, בעוזך ישמח מלך, המזמור. לפי תהלים כ"א (מק' [illegible] באוקספורד/ פארלי אוף אינסטרומנטס/ א. הינגבוטום); היידן: רביעייה בלי־קשת בדו מז'ור, אופ' 2/50 (רביעיית סלומון); פרננדו סור: אריות איטלקיות (מונסראט פיגוראס – סופרן/ חוסה מיגואל מורנו – גיטרה)

רשת א'

06.06 התעוררות בוקר
06.16 אשמורת בוקר
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
07.55 בימת שיר
08.05 חונה עם בני הגרל
08.55 קראתי ספר
09.05 פחות – חוקי עבודה
10.05 פלדריו
11.05 אצבע על הדופק
12.05 מוסף מזרח תיכון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 [illegible] עברית
16.05 מועדון שעון הזהב
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 "קול האמנויות" – קו ישיר לאמנות – על העשה באמנות הפלסטית: עיצוב, צילום, פיסול, ארכיטקטורה וציור
18.05 מנחת ערב
20.00 מבט לחדשות
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.00 בחברותא – יהדות במרחב הזמן
22.05 יחסים – על חיזור אהבה ומין
23.05 "סלים שמוסות לועח" – הסופר מאיר שלו – "סיפורים על אהבה, טבע ונוף" – הדים מוקלטים מדברים שנאמרו בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית בירושלים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר
09.05 אז מה היה לנו
10.05 הכל דיבורים
14.05 רועי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 משחקי לילה עם זאב טור
23.05 מגלגלים כספים
01.05 לחוף הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון

רשת ג'

06.05 סע לאט
07.05 אוקטן ניסל
09.05 עקוץ את החקליטיה
10.05 קול סיאס וקול קלה
11.05 עושים גלים עם דידי הררי
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.05 אהבה עצמית עם גיל קוסר
15.00 קופסת הלהיטים עם טופר נחשון
17.05 בדרך מן הים
18.05 רוק בישראל
20.05 קצת אחרת עם אורלי מורג
21.05 כוחל המזרח
22.05 שיר לאחותי
23.05 חולם בהקיץ

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.02 אוניברסיטה משודרת – כלכלה ופוליטיקה עם ד"ר לב גרינברג
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 "עברית על הבוקר"
10.05 "זמן לקיץ" – עם קובי מירן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום"
13.00 בצהרי היום
13.15 "החום במול" – התוכנית שתעשה לכם את הקיץ. עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שיחה אישית עם חיילים עולים בצה"ל
18.30 סוף היום
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא לגות
21.05 פארויה – עם נויה עינב
22.05 ויטמינים – עם דוי קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה
00.00 יומן חצות
00.15 ציפורי לילה עם טי הימן
02.00 לא רוצים לישון

שידורי גלגל"צ

07.05 סדינה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 גלגל הצלה – שירים עבריים
11.05 שמש עם אלי ישראלי
14.05 סיוון אוויר
15.05 שבוע דוב עם דובי לנץ
16.05 חכם בכביש עם רון לויטל
18.05 גלולאה עם לאה נוו
20.05 דרייב אין עם נדב רביד
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב

גורדון: אחוזן הדרי. 20.00; פלוך. 17.00.
גת: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
רקל: סיפור מרובע ברונקס. 19.30, 21.50.
הוד 1: הפלינטסטונס. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
הוד 2: לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 3: אצבעונית. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00; מווריק. א–ה 19.30, 22.00.
הוד 4: בטהובן 2. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00; בשם האב. 19.30, 22.00.
חן 1: ספיד. 19.25, 21.55; מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
חן 2: מלך האריות. 19.30, 21.50; אייס ונטורה – בלש בצחוק 11.00, 13.00, 15.00, ספיד. 17.00.
חן 3: צ'יק פחות. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
חן 4: עדה באפלה. 19.30, 21.55; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. א–ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15.
חן 5: אייס ונטורה – בלש בצחוק. 19.30, 21.50; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
טיילת 1: האקדח מת מצחוק 33 ⅓. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: ללא פחד. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 3: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: הורים בהזמנה. 11.15, 13.15, 15.15, 17.20, 19.45, 22.00.
לב 2: הקפיצה הגדולה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50.
לב 3: קליפורניה. 11.05, 15.20, 17.30, 19.40, 22.00; עירום. 13.00.
לב 4: גו פיש. 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.50, 22.00.
מוזיאון: היומן של גוי מורט'. 17.00, 19.45, 22.00; האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00.
רב אור 1: סיפור מרובע ברונקס. 14.30, 17.00, 19.25, 21.55.
רב אור 2: אימא סדרתית. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: עידן התמימות. 16.40, 19.15, 21.50.
רב אור 4: ארץ הצללים. 16.45, 19.20, 21.50.
רב אור 5: חמוות קצרות. 14.00, 17.30, 21.00.
שחף 1: השומר מבברלי הילס 3. 17.00, 19.30, 22.00.
שחף 2: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45.
תל אביב 1: השומר מבברלי הילס 3. 11.00, 13.00, 17.00, 19.45, 22.00.
תל אביב 2: הפלינטסטונס. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
תל אביב 3: מווריק. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: השומר מבברלי הילס 3, א–ה 11.00, 13.30, 17.00, 20.00, 22.15.
גיל 2: מווריק. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
גיל 3: הורים בהזמנה. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
גיל 4: בטהובן 2. 11.30, 13.30, 17.00, 19.00; רשימת שינדלר. 21.00.
גיל 5: לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 21.45.
גיל 6: אצבעונית. 11.00, 13.30, 17.00; בשם האב. 19.10, 22.00.
גיל 7: הפלינטסטונס. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00; הבריחה. א–ה 19.45, 22.15.
גיל 8: הפלינטסטונס. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.

חיפה

אורלי: הקפיצה הגדולה. 19.00, 21.15.
רב גת 1: ספיד. 19.00, 21.20; צעד בלתי מוצלח. 11.00, 17.00.
רב גת 2: סיפור מרובע ברונקס. א–ה 19.00, 21.30; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 17.00.
רב אור 1: מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.20.
רב אור 2: צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.20.
רב אור 3: אימא סדרתית. 19.00, 21.20; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
רב מור 1: סיפור מרובע ברונקס. 19.00, 21.30; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
רב מור 2: צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30.
רב מור 3: מאהב אחד יותר מדי. 11.00, 16.40; ספיד 19.00, 21.30.
רב מור 4: מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00; ספיד. 19.00, 21.30.
רב מור 5: מלך האריות. 19.10, 21.30; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
רב מור 6: עדה באפלה. 21.30; צעד בלתי מוצלח 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.10.
רב מור 7: אייס ונטורה – בלש בצחוק. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30.

אשדוד

גיל 1: לשחרר את ווילי. 11.30, 13.45, 17.00; השומר מבברלי הילס 3 19.30, 22.00.
גיל 2: הפלינטסטונס. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 3: אצבעונית. 11.30, 13.30, 17.00; ספיד 19.30, 22.00.
גיל 4: צ'יק פחות. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 5: מלך האריות. 11.30, 13.00, 17.00, 19.30; מווריק. א–ה 22.00.

אשקלון

חן 1: סיפור מרובע ברונקס. 19.30, 21.50; מלך האריות. 11.00, 17.00.
חן 2: אייס ונטורה – בלש בצחוק. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ספיד. 19.25, 21.55; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 17.00.
חן 4: מלך האריות. 19.30, 21.50.
חן 5: צ'יק פחות. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50.

נתניה

חן 1: מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00; ספיד. 19.25, 21.50.
חן 2: מלך האריות. 19.30, 21.50; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 17.00.
חן 3: סיפור מרובע ברונקס. 19.30, 21.55; צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 17.00.
חן 4: צ'יק פחות. 19.30, 21.50; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 13.00, 17.00.

ראשון לציון

חן 1: מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00; ספיד. 19.25, 21.55.
חן 2: אייס ונטורה – בלש בצחוק. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 17.00; מלך האריות. 19.30, 21.50.
חן 4: צ'יק פחות. 19.30, 21.50; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 13.00, 17.00.
געמן: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45; בלוז לחופש הגדול. 11.00.
ראשון: הקפיצה הגדולה. 19.30, 21.45; סיפורי תל אביב. 17.00.
רון 1: בטהובן 2. 19.30, 21.45.
רון 2: הבריחה. 19.30, 21.45.

חולון

גל 1: מלך האריות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
גל 2: צ'יק פחות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
גל 3: השומר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00, 19.45, 22.00.
גל 4: צעד בלתי מוצלח. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
גל 5: הורים בהזמנה. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.

באר שבע

אשל: לשחרר את ווילי. 11.30, 17.00, 19.30; בשם האב. 22.00.
רב נגב 1: מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00; ספיד. 19.25, 21.50.
רב נגב 2: אייס ונטורה – בלש בצחוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 3: צ'יק פחות. 19.30, 21.50; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 17.00.
רב נגב 4: מלך האריות. 19.30, 21.50; צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 17.00.

חדרה

לב 1: הורים בהזמנה 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.15, 20.00, 22.00.
לב 2: ספיד 14.15, 20.00, 22.00; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. א–ה 10.30; אייס ונטורה – בלש בצחוק. 12.30, 16.20.
לב 3: מלך האריות. 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.15, 20.00, 22.00.
לב 4: השומר מבברלי הילס 3. 18.15, 20.00, 22.00; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 14.30, 16.20; לשחרר את ווילי. 10.30, 12.30, 18.05.

רמת גן

אואזיס 1: ספיד. 19.30, 21.55; בטהובן 2. 11.00, 17.00.
אואזיס 2: מווריק. 21.55; אייס ונטורה – בלש בצחוק. 11.00, 17.00, 19.20.
אואזיס 3: השומר מבברלי הילס 3. 19.30, 21.50; ג'ינג'ה קיד סבים שוויה. 11.00, 17.00.
רב גן 1: מלך האריות. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
רב גן 2: הפלינטסטונס. 11.00, 13.00, 17.00; סיפור מרובע ברונקס. 19.25, 21.55.
רב גן 3: הפלינטסטונס. 19.30, 21.50; גובה על הקוף. 11.00, 13.00, 17.00; אייס ונטורה – בלש בצחוק. 15.00.
רב גן 4: צ'יק פחות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50.

פתח תקווה

היכל 1: הפלינטסטונס. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00.
היכל 2: אצבעונית. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00; השומר מבברלי הילס 3. 19.45, 22.00.
היכל 3: מלך האריות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00; ספיד. 19.45, 22.00.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 8.8
ב־22.00 – סוויסה ויצפאן
תתילה... עם מאיר סוויסה ואלי יצפאן.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' [illegible] אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"איכילוב" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקוה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

[illegible] ומצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, אורתופדית, א.א.ג. ביקור חולים – ילדים. שערי צדק – עיניים. משגב לדך – נשים.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייק 20.
חולון: אהרון, הופיין 52.
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א', אבינדורי 3.
נתניה: פורח, פ"ח 76.
פתח תקווה: קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21.
רמת גן: רש"י, רש"י 13.
תל אביב: הבימה, דיזנגוף 17; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 7–9.
תורנות לילה מיוחדת. עד השעה 03.00: "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: בלפור, מסדה 1.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יסטר מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00. בימי ו' 08.00–13.00. טלפון: 1908־022־177.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02–243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04–229488 (11.00–20.00); גליל מערבי: 04–820222.

חקו הלבן – 03–204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ה'. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03–621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03–285822.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתאום טלפוני איתורית 5449911 מנוי 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03–5033939.

סיוע לנפגעות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052–32432 א', ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03–234819; חיפה 04–660111; ירושלים 02–24554; 059–72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02–610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03–5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03–6961113
ער"ן חיפה – טל' 04–672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04–988410
ער"ן נתניה – טל' 053–625110
ער"ן כפר־סבא – 052–913999
ער"ן באר־שבע – טל' 057–418111
מוקד. מוקד חירום – אס.או.לב שרות טיפול נמרץ לב, חיפה, 24 שעות ביממה. טל. 04–679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08–221022; עפולה – טל' 065–93334; טבעון – 101, טל' 04–931401; נהריה – טל' 04–823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טלפון 057–74767; שח"ל בטש רן, טל' 03–330848; פתח תקווה – 101, 93, 9311111; חצור – 06–938233.

רכבות

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 16.00.
מרחובות לת"א דרום: 06.00 (מלוד), 06.40, 07.30, 15.20, 17.15 (עד לוד), 18.50 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 16.00.
מת"א דרום לרחובות: 06.10 (מלוד), 06.35, 14.35, 16.30, 18.00.
מת"א מרכז לחיפה: 06.00, 06.25, 07.18*, 08.03, 08.42*, 09.00, 10.30*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 15.57, 16.35, 17.00, 18.00, 19.00, 20.15.
לנהריה: 06.25, 12.00, 14.00, 15.00, 15.57, 17.00.
מחיפה בת־גלים לת"א: (מחיפה מרכז 5 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.20, 09.05*, 10.05, 11.00*, 11.56, 12.55*, 14.30, 15.30*, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30.
לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות לאחר היציאה מבת־גלים): 05.47, 07.58, 09.48, 12.07, 13.23, 15.26, 16.00, 17.30, 18.30.
מנהריה לחיפה ולת"א: 05.50, 06.35, 07.25, 09.13, 10.57, 13.22, 15.24, 16.33, 17.30, 18.42.
קרוונים ברכבות מהירות בקו תל־אביב–חיפה – מת"א מרכז: 15.30; מחיפה בת־גלים: 13.40, 16.10, 17.47.

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 12.00.
מרחובות לת"א דרום: 07.30, 13.30 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 12.00.
מת"א דרום לרחובות: 07.00 (מלוד), 12.45.
מת"א מרכז (עם סבירוד) לחיפה: 06.00, 07.04, 08.00*, 08.53, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.05.
מת"א מרכז לנהריה: 08.00**, 10.00**, 12.00.
מחיפה בת־גלים לת"א (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.34, 09.30, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00.
מחיפה בת־גלים לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.33, 09.20, 10.13 (עד קרית־מוצקין), 11.37, 13.23.
מנהריה לחיפה ולת"א: 06.30, 08.10**, 10.25**, 11.00 (ממוצקין), 12.30 (ממוצקין), 12.50, 14.40 (עד חיפה בלבד).
קרוונים ברכבות מהירות בקו תל־אביב חיפה – מת"א מרכז: 12.20; מחיפה בת־גלים: 10.10.

מידע אודות שרותי הרכבת:
תחנת ירושלים: 02–733764
תחנת ת"א מרכז: 03–5421515
תחנת חיפה בת־גלים: 04–564321

* רכבת מהירה.
** החלפת רכבת בחיפה.

באר־שבע בדרך ליוון; סבצ'ינקו וגוסב עדיין לא קיבלו אשרות

מחר ישחקו הבאר־שבעים, לראשונה בתולדות המועדון, בגביע אופ"א, נגד אריס סלוניקי ● בקבוצה מקווים כי המאמן הרוסי והחלוץ האוקראיני יקבלו אשרות עם הנחיתה באתונה ● סתיו אלימלך החלים וישחק, וכמוהו גם הרומני, מוייססקו, שהוחתם ● אילוז: המטרה שלנו תהיה להעביר את ההכרעה אלינו

□ משה רוזנברג

כדורגלני הפועל באר־שבע ימריאו הבוקר ליוון, כדי לקיים מחר, לראשונה בתולדות המועדון, את המשחק הראשון במסגרת גביע אופ"א, נגד הקבוצה היוונית, אריס סלוניקי.

עד אמש לא אושרו אשרות הכניסה למאמן הרוסי, ויטאלי סבצ'נקו, ולחלוץ האוקראיני, סרגיי גוסב, אבל בבאר־שבע מאמינים כי האשרות יינתנו לשניים כאשר הקבוצה תגיע לנמל התעופה ביוון.

החשש לגבי אי־שיתופו במשחק של קשר הנבחרת, סתיו אלימלך, שנפצע ברצועת הברך, במהלך אימון הנבחרת בשבוע שעבר, הוסר אתמול. הכדורגלן נטל חלק באימון הבוקר והוא לא יחמיץ את המשחק החשוב נגד אריס סלוניקי.

אתמול גם הוחלט כי הרומני דוניץ' מוייססקו, יהיה הזר הנוסף של הפועל באר־שבע, כך שהקשר האוקראיני, אדוארד סון, שנבחן, יחזור הביתה. מוייססקו וגוסב יהיו שני הזרים במשחק מחר, ואילו ויקטור מורוז האוקראיני, ששיחק בקבוצה בעונה שעברה, עדיין לא הגיע לבאר־שבע, מאחר שהוא דורש לפתוח את ההסכם הכספי שכבר נחתם. בבאר־שבע אין מוכנים לכך, ובשלב זה עדיין לא ברור אם מורוז ימשיך.

על הסיכויים לקראת המשחק מחר שמענו מהבלם הוותיק, שלמה אילוז: "נכון שלקבוצה היוונית יש קהל קנאי, אבל זה לא צריך להפריע לנו. אנחנו הולכים על תוצאה טובה, וזה אומר, לא להפסיד – ולהעביר את ההכרעה למשחק שיהיה אצלנו, בבאר־שבע. טוב שהם בכלל לא מכירים אותנו. אנחנו נתבסס על התקפות מתפרצות, כדי להפתיע אותם. אחרי הכל, יוון היא לא מעצמת כדורגל טובה. ראינו זאת במונדיאל, ואני מאמין שאפשר להפתיע".

על מענקים לא דיברו אתמול בבאר־שבע, אבל היו"ר, רן פסח, הבטיח כי אם הקבוצה תעפיל לשלב הבא, השחקנים יפוצו כראוי.

סתיו אלימלך (מימין), החלים וישחק נגד סלוניקי

חרזי פצוע, גלאם התאמן

מכבי חיפה משלימה ההכנות למשחק נגד זלצבורג מחרתיים ● האוסטרים יגיעו הערב ומחר יתאמנו בקריית־אליעזר ● 3000 כרטיסים כבר נמכרו למשחק

□ יוסף גלזר

האלופה, מכבי חיפה, משלימה את הכנותיה למשחק הראשון בגביע אירופה לאלופות, ביום רביעי, נגד קאזינו זלצבורג האוסטרית. ההכנות הלוגיסטיות למשחק הושלמו כמעט לחלוטין, והערב תגיע הקבוצה האוסטרית לישראל, ותשוכן במלון "דן כרמל".

מחר יערכו האוסטרים אימון באיצטדיון קריית־אליעזר.

עד כה נמכרו כ־3000 כרטיסים במכירה מוקדמת, ובמכבי חיפה מאמינים, לאור נסיון העונה שעברה, כי למרות השידור החי בטלוויזיה, שלמשחק יגיעו 15 אלף צופים.

מאימון הבוקר שערכה אתמול הקבוצה בקריית־אליעזר, חסר אלון חרזי, שנפצע בשבוע שעבר, ופציעתו החמירה בעקבות שיתופו במשחק האימון בשבת, שבו נוצחה האלופה על ידי הפועל בית־שאן 2:1. לעומת זאת, התאמן כרגיל משה גלאם, שנפצע באותו משחק.

מי שייעדר מהמשחק נגד זלצבורג הוא הקשר, סרגיי קנדאורוב, המרצה עונש "צהובת".

בלם לוקומוטיב מוסקבה למבחנים בהפועל חיפה

□ יוסף גלזר

הפועל חיפה ממשיכה לבחון כדורגלנים זרים. אחרי שהחליטה לוותר על הבלם של ז'אלגיריס וילנה ונבחרת ליטא, ורדיניוס בולוטשניק, שנבחן במשך שבוע, אך לא הרשים במשחקי האימון נגד מכבי הרצליה (0:1) והפועל פתח תקוה (2:3), יגיע היום ארצה בלם נוסף מחבר העמים, סרגיי פלטבי, ששיחק בלוקומוטיב מוסקבה. כן נעשים מאמצים להטיס למבחנים בארץ גם חלוץ רוסי.

בהפועל חיפה מקווים לזכות בניצחון רשמי ראשון במשחקי הדרבי נגד מכבי חיפה כבר בשבת, בפתיחת משחקי גביע הטוטו, למרות שסל בנין יערה, בשל ריצוי עונש הרחקה (ממשחק הדרבי...) לפני יציאתו לקאן.

נראה כי נמרוד רוזלס, שביקש להשתחרר מן הקבוצה, מכיוון שהוא מתקשה ללמוד באוניברסיטה בשעות הבוקר בשילוב עם האימונים, יעבור להפועל עכו. גם שוער המשנה, רונן אוולאי, מבקש להשתחרר, בשל בעיות במקום עבודתו החדש.

מכבי ת"א מוותרת על הרוסי רמיזוב

□ נפתלי כהן

מכבי ת"א החליטה אתמול לשחרר את הקשר הרוסי, גנאדי רמיזוב. המאמן, אברהם גרנט, ועוזרו, עמנואל אופיר, החליטו לוותר עליו, לאחר שלא הרשים שלשום, בניצחון על מכבי הרצליה 1:3, שבו שותף במחצית השנייה.

ייתכן כי בסופו של דבר ישחק רמיזוב בארץ בעונה הקרובה. סוכנו כבר יצר קשר עם העולה החדשה לליגה הלאומית, הפועל עירוני ראשל"צ, שמעוניינת בשירותיו.

הקשר האוקראיני שנבחן במכבי ת"א, ויקטור בלקין, ממשיך להבחן אך עדיין לא התקבלה החלטה לגביו. אם לא יוחתם, נמצא על הכוונת קשר רוסי ברמה גבוהה, שיגיע למבחנים בימים הקרובים.

המלך החדש: *הכוכב הרומני, גיאורגה חאג'י נטל אתמול חלק פעיל במשחקה של קבוצתו החדשה, ברצלונה, במשחק הידידות נגד פ.ס.וו. ההולנדית. חאג'י וחבריו ניצחו 0:1 (צילום: איי. פי.)*

שוורץ חתם בהפועל ת"א

□ נפתלי כהן

כל הספקות הוסרו: יעקב שוורץ ישחק בעונה הבאה בהפועל ת"א, לאחר שכבר היה עם רגל אחת מחוץ לקבוצה, ונראה היה שהוא בדרך למכבי הרצליה.

אתמול אחר הצהריים נפגשו שוורץ ועורך דינו, רוני בראון, עם ראשי הפועל, היו"ר מוני הראל, והמנכ"ל, אריה הרשקוביץ', בבלומפילד, ובפגישה סוכם כי שוורץ ישתכר כ־90 אלף דולר לעונה, ובעונה מוצלחת הוא עשוי לטפס עד 120 אלף דולר.

בהפועל ת"א נשמו לרווחה. אחרי שבוע קשה וחוסר וודאות בגלל השחרור הסיטוני של שחקנים, סוף־סוף החתימה הקבוצה שחקן בעל שיעור קומה. היו"ר, מוני הראל, אמר: "זוהי רק ההתחלה. אחרי שוורץ יחתמו כל שאר השחקנים שעדיין לא חתמו, כולל דוד אמסלם וגיא שרעבי".

חדד מועמד לבני יהודה

הבלם רואי חדד, ששיחק בשתי העונות האחרונות בהפועל ת"א, עשוי לחזור לקבוצת בני יהודה, שממנה עבר להפועל ת"א.

התפתחות זו באה בעקבות הנתק בין בני יהודה לבין בלמה, ניר שיטרית, שלא הסכים להצעת ההנהלה, לתוספת של 50 אחוז לשכרו בעונה שעברה.

היו"ר, גד סולמי, אינו מוכן להכפיל את שכרו של שיטרית, כפי שדורש הכדורגלן, ולסיכך הפך חדד, שהתאמן באחרונה בהפועל בת־ים, למועמד רציני לתפקיד הבלם בבני יהודה.

10,000 דולר – הפער בין דרורי לבית"ר ירושלים

□ רמי מזרחי

10,000 דולר – זהו בערך הסכום המפריד עתה בין בית"ר ירושלים לכדורגלן, ירון דרורי, הנבחן בקבוצה.

אתמול נפגשו הצדדים וניסו להגיע לעמק השווה, ללא הצלחה. ירושלים נתנה את ההצעה האחרונה, שממנה היא אינה מוכנה לעלות, ודרורי אמור להשיב עליה היום.

בכל מקרה, דרורי, המתאמן בקבוצה ממחנה האימונים בהולנד, הוזמן להשתתף במשחק הראווה בבי"תריה, נגד בית"ר ת"א.

הצוות המקצועי של הקבוצה אמור למסור היום את החלטתו בקשר לגרוזיני, גרגורי צבה, הנבחן בקבוצה.

קבוצת משקיעים עשויה לקבל את ניהול מכבי פ"ת

□ עמי רוזנברג

קבוצת משקיעים עומדת לקחת על עצמה את ניהול מכבי פתח־תקוה לתקופה של 5 שנים.

אנשי העסקים, אמורים לחזור היום מתורכיה, וייפגשו עם יו"ר המועדון, נחמן מגרל.

בין אנשי העסקים אדם מקורב ליו"ר מחלקת הכדורגל, אבי לוזון.

מכבי פתח־תקוה תדרוש מאנשי העסקים לכסות את חובות העבר, המתקרבים ל־2 מיליון שקלים, ולהפעיל את הקבוצה במתכונת של יעקב שחר במכבי חיפה.

★ וינצנזו פיגורונה, חבר הנהלה קבוצת נאפולי, נעצר אתמול על ידי משטרת איטליה, בחשד להחזקת איגרות חוב מזויפות בערך של 2.3 מיליון דולר. פיגורונה קנה לאחרונה 25 אחוז ממניותיה של נאפולי.

אושרו נציגי הפועל להתאחדות לכדורגל

דירקטוריון מרכז הפועל אישר בישיבתו אתמול את המלצת ועדת המינויים, בראשות המנכ"ל, יעקב אבימור, לבחירת חברי הפועל להנהלת ההתאחדות לכדורגל, לקראת האסיפה הכללית, שתערך ביום שלישי.

השמות שאושרו כוללים את נציגי הקבוצות – גברי לוי (פ"ת), אבי קאופמן (חיפה), מוני הראל (ת"א), רן פסח (באר־שבע), שטרן חלובה (חולון), אבי פילו (בית־שאן), חזי ויטקובסקי (ר"ג), יעקב כדורי (ב"צ), בן־ציון יהודאי (שמשון), ונציגי הציבור – שלמה [illegible] אברהם מורחי, מורכי [illegible] רחביה רוזנבוים, חיים [illegible] לוי, עבר אל קאוי סוסה.

כן אושר שבתום שנתיים [illegible] רוטציה בין נציג [illegible] מראשון־לציון.

כמו כן אישר הדירקטוריון [illegible] הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל לא יכהן בשום [illegible] משמונה שנים, ולפיכך [illegible] ואברהם מורחי יוחלפו [illegible] לכהונתם, על ידי יצחק [illegible] רגב.

צעירי כפר־סבא הפתיעו את מכבי נתניה 3:4

□ משה רוזנברג

הפועל כפר־סבא, בהרכב צעיר ואלמוני, וללא שחקן הנבחרת האולמפית, מוטי יברבוים (רוצה לעבור להפועל תל־אביב), הפתיעה אתמול את מכבי נתניה במשחק רב־שערים – 3:4.

חרף העובדה שנתניה הופיעה בהרכבה החזק ביותר, הוליכו צעירי כפר־סבא 0:3 במחצית הראשונה, משערים של דוד סטולפר, אורי אמבר, ואבי תקווה, שהוא אחיו של שלום.

במחצית השנייה הצליחו הנתנייתים לחזור למשחק, והישוו ל־3:3, משלושה שערים של רומן פילימצ'וק.

בדקת הסיום הצליח [illegible] אורן חג'ג', לנגוח את שער [illegible] לקבוצתו – 3:4.

במכבי נתניה שותף [illegible] רמיטרי מ'בוזיו, שלא הרשים.

נתניה היא הקבוצה [illegible] שתקציבה לעונה הקרובה [illegible] ע"י הרשות לבקרת תקציבים [illegible] צפוייה עגישה מכריעה [illegible] בנתניה מאמינים כי [illegible] התקציב, לאחר שהנהלה [illegible] בטחונות נוספים לתקציב [illegible] בסך 6 מיליון שקל.

קאניג'ה עובר מרומא לבנפיקה

החלוץ הארגנטיני הבינ"לאומי, קלאודיו קאניג'ה, שריצה בחודש יוני עונש השעייה בן 13 חודשים בשל נטילת סמים, עובר מרומא לבנפיקה ליסבון, תמורת ארבעה מיליון דולר.

משכורתו השנתית תהיה 630 אלף דולר. הוא עומד להגיע לאירופה בעוד כמה ימים.

לרומא ארבעה כדורגלנים זרים: המגן הברזילי הבינ"ל, אלדאיר, הקשר השבדי הבינ"ל, יונאס תרן, והחלוצים הבינ"ל, האורוגוואי, דניאל פונסקה, והארגנטיני, אבל באלבו.

לפי תקנון ההתאחדות האיטלקית, יכולה כל קבוצה להעסיק בכל משחק לא יותר משלושה זרים.

ארסנל זכתה בגביע מקיטה

ארסנל הלונדונית זכתה [illegible] המרובע על גביע מקיטה [illegible] שניצחה במשחק הגמר את [illegible] 0:1. את שער הניצחון כבש [illegible] רייט בדקה ה־60, מבעיטה [illegible] מטרים.

שחקן הרכש השבדי של [illegible] סטפן שוורץ, נבחר [illegible] הטורניר.

שער של פול פרלונג, [illegible] 31, העניק ניצחון [illegible] אתלטיקו מאדריד 1:0, [illegible] המקום השלישי בטורניר [illegible] אלף צופים חזו במשחק.

★ ליון הצטרפה אתמול [illegible] הליגה הצרפתית, לאחר [illegible] בחוץ 0:1 את באסטיה, [illegible] השלמה במחזור ה־3.

איוואניסביץ' ניצח בקיצביל, ברוגרה בפראג

[illegible] סרגי ברוגרה, [illegible] לאחר שניצח [illegible] אנדריי מדבדייב [illegible] 4:6, 6:3 [illegible]

[illegible] איוואניסביץ' מקרואטיה [illegible] אוסטריה, כשגבר על [illegible] 2:6, 6:4 [illegible]

[illegible] הנשים [illegible] סאנצ'ז [illegible] 4:6, 6:1 [illegible]

אליפות אירופה יצאה לדרך, זינוק כושל לאתלטי ישראל

איתי מרגלית ניתר לגובה 2.15 וסיים במקום ה־20, כפיר גולן סיים 6 במקצהו ל־100 מ' (10.72) ואלכסיי באזארוב רביעי במקצה ל־400 משוכות (50.30)

אתלטי ישראל, שנכנסו ראשונים [illegible] באליפות אירופה [illegible] כשלו. [illegible] קופץ לגובה, איתי מרגלית, [illegible] ל־2.15 מטר, ודורג במקום ה־20 [illegible] ספורטאים מלטביה, רומניה [illegible] 15 עלו לשלב הגמר, אך [illegible] לעבור את המינימום [illegible] מטר. שלושה קפצו 2.26 [illegible] 2.23 מטר.

[illegible] כפיר גולן סיים ששי בריצת 100 [illegible] מוקדמות, כשקבע 10.72 [illegible] המנצח במקצה שלו היה דווד [illegible] בזמן 10.52 שניות, [illegible] את האיטלקי, סנדרו [illegible] שקבע אותו זמן. את הזמן [illegible] ביותר במוקדמות קבע [illegible] 10.29 שניות.

[illegible] אלכסיי באזארוב, סיים [illegible] במקצה שלו בריצת 400 משוכות, [illegible] 50.30 שניות.

[illegible] אלוף העולם, הבריטי לינפורד [illegible] ניצח במקצה שלו, בזמן [illegible] שניות. [illegible] ניצח [illegible] בזמן של 10.34 [illegible]

[illegible] קבע את הזמן הטוב [illegible] השני בריצת 100 מטר [illegible] 10.04 שניות, ועלה לחצי הגמר [illegible] 15 אצנים נוספים. [illegible] קבע את הזמן השלישי [illegible] כשניצח במקצה שלו [illegible] 10.08 שניות. את הזמן השני בטיבו קבע הנורבגי מון – 10.27 שניות.

ספו ראטי מפינלנד קבע את ההישג הטוב ביותר במוקדמות בזריקת כידון, כשהטיל למרחק של 84.76 מטר, לפני הבריטי מיק היל – 84.44. שלישי סיים שיאן העולם והאלוף האולימפי, יאן ז'לזני מצ'כיה – 83.88 מטר.

הרץ הספרדי אבל אנטון, זכה במדליית הזהב בריצת 10,000 מטרים, כשקבע 28:06.03 דקות, והקדים את הבלגי וונסאן רוסו (28:06.63), והגרמני סטפן פרנק (28:07.95).

הרץ הספרדי, פרמין קאצ'ו, קבע את הזמן הטוב ביותר במוקדמות 1500 מטר, 3:37.18 דקות, בהקדימו את האירי נאייל ברוטון.

עוד אצן נתפס בשימוש בסמים ונשלח הביתה. זהו הבריטי סולומון ווריסו בן 27, שזמנו האישי הטוב ביותר ב־200 מטר – 20.51 שניות.

האלופה האולימפית בריצת 800 מטר, ההולנדית אלן ואן־לאנגן, בת 28, נאלצה לפרוש ברגע האחרון, בגלל התכווצות שריר ברגלה השמאלית.

במדליית הזהב הראשונה באליפות זכתה הפורטוגלית, מאנואלה מאצ'אדו, שניצחה בריצת המרתון, בזמן של 2:29.54 שעות. לאחר הריצה אמרה המנצחת: "זו היתה הריצה הקשה ביותר בחיי". מאצ'אדו, בת 31, שגובהה 1.61 ומשקלה 52 ק"ג, הקדימה את האיטלקיה, מריה קוראטולו (2:30.33), ואת הרומניה, אדריאנה בארבו (2:30.55).

הודפת כדור הברזל האוקראינית, ויקטוריה פבליש, העניקה את מדליית הזהב הראשונה לארצה, לאחר שהדפה למרחק 19.61 מטר, לפני הגרמניה, אשטריד קומברנוס, והבולגריה סווטלה מיטקובה, שקבעו אותה תוצאה – 19.49 מטר. הגרמניה נטלה את מדלית הכסף, בזכות הישגה השני בהדיפתה – 19.11 מטר.

ישראל בליגה האירופית ה־2 בלובליאנה

נבחרות הגברים והנשים של ישראל באתלטיקה ישתתפו בליגה השנייה בתחרויות גביע אירופה (בית ב') שייערכו בלובליאנה, בירת סלובניה, ב־10 ו־11 ביוני.

יריבותיה של ישראל יהיו אלבניה, קרואטיה, קפריסין, מולדביה, טורקיה וסלובניה.

הבית הראשון בטאלין, אסטוניה, כולל את אוסטריה, אסטוניה, אירלנד, איסלנד, ליטא, ובין הנשים: דנמרק במקום אוסטריה, ולטביה במקום ליטא.

הצנחנים נחתו על הדגלנים

קבוצת צנחנים שנחתה מוקדם מדי, הפילה שורת צעירים שצעדו עם דגלים צבעוניים, והביאה לסיום מגוחך של משחקי "הרצון הטוב" בסנט פטרסבורג.

קבוצת הצנחנים, שמנתה 25 אנשים, היתה אמורה לנחות במגרש ולקדם בברכה את שחקני נבחרת רוסיה ונבחרת העולם, שהתכוננו למשחק ראווה בכדורגל, במהלך טכס הסיום.

אך הצנחנים נחתו בעת שהתזמורת עדיין ניגנה, ולמרות שהצליחו להתחמק מנגניה, הם הפילו מספר צעירים שצעדו במקום, לקול צחוקו הרועם של הקהל.

הנחיתה הזו היתה סיום הולם למשחקים, בהם נדחתה תחרות השחיה ב־24 שעות בגלל מים מלוכלכים בבריכה, וההחלקה על הקרח עוכבה משום שהקרח היה דק ורך מדי.

כדורסלניות ארה"ב זכו ב"רצון הטוב"

כדורסלניות ארה"ב זכו בטורניר ה"רצון הטוב" בסנט פטרסבורג, לאחר שהכניעו בגמר את צרפת 63:87 (19:39). סין זכתה במקום השלישי, לאחר שהכניעה את רוסיה 76:96 (40:44).

רוסיה זכתה בסיכום במירב המדליות: 68 מדליות זהב, 48 כסף ו־53 ארד, לפני ארה"ב 37־37־44, סין 11־10־6 וקוריאה 10־5־0.

בנעילת אליפות אירופה לנוער:

דב מלניק שבר פעמיים שיא הנוער ב־200 מ' חזה

וסיים במקום הרביעי המכובד עם 2:21.18 ד'

□ דוד סיבור, פרדוביצה

דב מלניק העניק אתמול למשלחת הישראלית הקטנה בפרדוביצה, צ'כיה, רגע נוסף של התרוממות רוח, ביום האחרון של אליפות אירופה לנוער. אחרי הישגו האדיר של איתן אורבך, שלשום, העפיל מלניק למשחה הגמר ב־200 מ' חזה, וקבע במוקדמות שיא ישראלי לנוער – 2:21.73 דקות.

משחה הגמר בערב היה מרגש מנקודת מבט ישראלית. ב־50 המטרים הראשונים היה מלניק חמישי, ב־100 מ' (1:07.3) שלישי, ובסוף חמישי, בשיא נוער חדש – 2:21.18. אבל עקב פסילתו של הרוסי אלכנובסקי, שסיים שני, עלה מלניק למקום רביעי. המנצח היה פרו מצרפת 2:26.17.

השחיינים האחרים הצליחו פחות ביום האחרון. ליטל כשריאל שחתה 100 פרפר ב־1:06.60 וסיימה במקום ה־18. גיבור השבת, איתן אורבך, חתר 200 מטר ב־1:58.03, וסיים במקום ה־23. לדעתי, הוא היה עייף ועדיין נרגש מזכייתו בזהב. דורי אדר כ־100 מטר חזה קבעה 1:16.23, וסיימה מאוכזבת במקום ה־23.

הבוקר בבריכת וינגייט: פתיחת אליפות הגילאים

□ דוד סיבור

הבוקר תפתח בבריכת מכון וינגייט תחרות הגמר באליפות הגילאים הצעירים בשחייה. האליפות תמשך יומיים, ולמעשה תפתח שבוע רצוף של אליפויות שחיה, או ליתר דיוק פסטיבל שחייה שנתי.

הצעירים יתחרו כאמור היום ומחר והמבוגרים יותר במסגרת אליפות המדינה, מה־11 עד ה־14 בחודש.

קדמו לתחרות הגמר של הצעירים מספר תחרויות מוקדמות בששה אזורים בארץ, שריכזו כ־1100 שחיינים צעירים. לגמר העפילו 300 שחיינים, נציגי 43 אגודות בארץ. לכאורה, מספרים אלה מרשימים, אבל למעשה, מעטים מבין מאות השחיינים הללו ממשיכים בפעילות מסודרת. מצב זה נמשך כבר שנים, ולפי שעה אין לו תקנה.

למשחי הגמר השנה העפילו שמונת השחיינים בעלי התוצאות הטובות ביותר במשחי 200 ו־400 מטר, ו־16 שחיינים במשחי 50 ו־100 מטר.

בכל שנה צדים את העין במפעל זה מספר שחיינים צעירים ומוכשרים. גם השנה יתגלו כאלה. כבר בשלבים המוקדמים הצטיינו מספר שחיינים, שיהיה להם מה לומר בעתיד. אלה הם רועי מרקוביץ', בן 12, מהפועל נהריה, גיא משעלי, בן 11, מהפועל ימק"א ירושלים, דן בלכנר וחנן לוין, בני 13, ממכבי חיפה, וכן גילם, אריאל מלניק (אחיו של דב, נציג ישראל באליפות אירופה לנוער) מהפועל חולון. גילאי 14: יואב גת מהפועל קרית טבעון, איתי עדן מהפועל גבעתיים ואיתי בליישטיין ממכבי אשרות.

בין הבנות בלטו בשלב ראשון רק שלוש צעירות: עדי ביכמן, בת 11, מהפועל גבעתיים, שני סיילוב, בת 11, מא.ס. כוכב יאיר, וטלי גלעדי, בת 12, מהפועל עמק חפר.

הבית"ריה ננעלת

□ אורי טל

בטורניר הקט־רגל זכתה בית"ר קרית־גת, שהכניסה בגמר את רמלה 1:5. במקום השלישי סיימה חיפה, שגברה על שפרעם 2:3.

בטורניר הקט־רגל של בית"ר העולמי זכו נבחרת הגברים של אנגליה, ונבחרת הנשים של ארה"ב. בכדורסל זכו ישראל בגברים וארה"ב בנשים.

הערב, 20.30, ייערך באריאל טקס נעילת הבית"ריה, במעמד נשיא המדינה, מר עזר וייצמן.

★ נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל נכים נוצחה אתמול במשחקה הראשון בפתיחת תחרויות אליפות העולם לנשים, שהחלה באנגליה, על ידי בריטניה – 36:26 (20:10).

אברהם תשובה

באליפות העולם בכדורסל בקנדה:

פורטוריקו ברבע הגמר

פורטו־ריקו היתה אמש לנבחרת הששית שהבטיחה את עלייתה לרבע גמר אליפות העולם בכדורסל, הנערכת בטורונטו שבקנדה, לאחר שגברה במסגרת בית ד' על נבחרת יוון 64:72 (39:35).

הרבו לקלוע לפורטו־ריקו: אדגר ליאון 16, חוזה אורטיז וג'יימס קרטר 14 כ"א. ליוון: פאסולאס 21, סיגאלאס 14 ויאנאקיס 12.

קרואטיה תפסה את המקום הראשון בבית ב', לאחר שניצחה במשחק השלישי את אוסטרליה 69:83. ראדג'ה וקוקוץ' קלעו 25 נקודות כ"א. אנדרו גייז קלע 19 נקודות לאוסטרליה. קרואטיה ואוסטרליה, שסיימה שניה, עלו לרבע הגמר.

במשחק נוסף בבית זה ניצחה קובה את דרום קוריאה 79:92. קאבאיירו קלע 30 נקודות למנצחת, מול 21 נקודות של הור.

מבית ג' עלו רוסיה וקנדה. רוסיה סיימה ראשונה, לאחר שניצחה את קנדה 66:73, כשבאבקוב קלע 18 נקודות. במשחק השני, חסר החשיבות בבית זה, הכניעה ארגנטינה את אנגולה 59:67. ניקולה קלע 25 נקודות.

בדרך לדרבי: *ראש עיריית ת"א־יפו, רוני מילוא, קיים אתמול [illegible] את הגרלת המשחקים של טורניר ת"א המסורתי, ע"ש פיני [illegible] בהשתתפות קבוצות מכבי ת"א, הפועל ת"א, פריסטרי מיוון [illegible] סופיה מבולגריה. המשחק שיפתח את הטורניר, ב־28.8, יפגיש [illegible] הפועל ת"א עם פריסטרי היוונית, ובמשחק השני תארח מכבי ת"א [illegible] סופיה. בתמונה: ראש העירייה, מילוא, וסגנו, נתן וולוך, [illegible] הפועל, שאול איזנברג, ומשמאל [illegible] מכבי, אריה ברנוביץ'*

חולון הובסה באילת 108:76

□ מיכאל נוימן

קבוצת המיליונרים של נחום מנגבר ממשיכה לנחול ולהנחיל מפח נפש במשחקי טרום העונה. אתמול הובסה הפועל חולון על ידי הפועל אילת – 108:76 (52:40), אבל מה שמדאיג יותר מבחינת החולונים ומאמנם, מאיר קמינסקי, הוא היכולת העלובה שהציגו כוכבים כמו דייויד תרדקיל, תומר שטיינהאור ועדי גורדון.

גם העדרם של אדי פיליפס ודורון שפע הפצועים אינו יכול לספק אליבי לחולון, שנראתה לאורך כל דקות המשחק כאוסף מקרי של כדורסלנים, שעוררו רושם כי ירדו לעיר הדרומית רק כדי לנפוש.

מנגד הציגה אילת צוות צעיר ונמרץ, שכיכבו בו בעיקר שחקני הרכש החדשים, אנדרו קנדי ואורי להב. גם גיא קנטור הצעיר, שהחליף בעמדת הרכז את להב, סחט תשואות מהצופים. מאילת חסר ניר מטלון, המתאבל על מות אביו.

מחר ישובו שתי הקבוצות ויתמודדו במשחק אימון נוסף. אילת תשחק בשבוע הבא (15.8) נגד דן הלדר ההולנדית ו־5 ימים לאחר מכן תארח את אולימפיק אנטיב מצרפת.

★ נשיאות איגוד הכדורסל החליטה להקדים את משחקי מכבי רמת־גן בסיבוב הראשון בגביע המדינה נגד מכבי דרום ת"א, ל־21.8 ול־23.8.

נפתלי כהן

ברק ליבנה להפועל חיפה

□ יוסף גלזר

שתי קבוצות הכדורסל החיפניות, הפועל ומכבי, משלימות את סגליהן לעונה הבאה.

הפועל חיפה החתימה אתמול את ברק ליבנה מהפועל גבעתיים, שיהיה ההעברה הישראלית הצעירה השנייה שלה.

מכבי חיפה מלאומית ב' מנהלת מו"מ עם הזר של הפועל עפולה בעונה שעברה, מייקל חאקט, ונראה כי תעדיפו על פני פרד קמבל, אשתקד בבית"ר מגדל העמק, שנבחן בקבוצה בשבוע שעבר.

מכבי ירושלים הפתיעה את הגליל – 93:96

□ מאיר דהדי

במשחק אימון הפתיעה אתמול מכבי ירושלים את הפועל גליל עליון בתוצאה 93:96.

קובי בלול הוליך את ירושלים לניצחון, עם 20 נקודות, ביחד עם בן־עטר, שקלע 18 נקודות. לגליל הרבו: מייק גיבסון 24, ברד ליף 21 ואנדריי זלנבבואה 19.

הזר של מכבי ירושלים, קווין הולמס, נפצע בפתיחת המשחק ולא שותף בהמשך, בעוד שבגליל לא שיתפו פנובקה, מאלוביק וליפין המצועים.

★ צמד השייטים, גיא פרגר ודין שבס, סיימו אתמול במקום ה־6 בתחרות גביע "מווה", בפליימות שבאנגליה.

מדליות שלום: *הישראלי, ברוך מסאמי, שחזר עטור 3 מדליות זהב באליפות העולם בהרמת משקולות לנכים, שנערכה בסטוקמנדוויל, אנגליה, עבר במהלך התחרות על ספורטאי ירדני (משמאל) שסיים שני, וספורטאי מעומאן, שסיים שלישי, עמם נפגש על דוכן המנצחים.*